

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒๐ ชั่วโมง

ศึกษาและฝึกทักษะทางดนตรี-นาฏศิลป์ผ่านกระบวนการอธิบาย การร้องเพลง การเล่นดนตรี การแต่งเพลง การจัดแสดงดนตรี การวิจารณ์เปรียบเทียบ การฝึกทักษะการปฏิบัติ อธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม อธิบายเหตุผลในการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบดนตรีในการสร้างสรรค์งานดนตรีของตนเอง ร้องเพลง เล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวง อธิบายเหตุผลในการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบดนตรีในการสร้างสรรค์งานดนตรีของตนเอง เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานดนตรีของตนเองและผู้อื่น จัดการแสดงดนตรี บรรยายวิวัฒนาการของดนตรีแต่ละยุคสมัย เปรียบเทียบองค์ประกอบที่ใช้ในงานดนตรีและงานศิลปะอื่น แต่งเพลงสั้นๆ นำเสนอแนวคิดจากเนื้อเรื่องของการแสดงที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

อธิบายความสำคัญนาฏศิลป์และการละครในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ และการละครมีทักษะในการใช้ความคิดในการพัฒนารูปแบบการแสดง วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ที่มีความแตกต่างกัน โดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบนาฏศิลป์ ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางละครที่เหมาะสมบรรยาย เปรียบเทียบการแสดงอากัปกิริยาของผู้คนในชีวิตประจำวันและการแสดงโดยใช้นาฏยศัพท์ มีทักษะในการแปลความและสื่อสารผ่านการแสดง ระบุโครงสร้างของบทละครโดยใช้ศัพท์ทางการละคร ออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อแสดงนาฏศิลป์และละครที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม การสืบค้นข้อมูล การออกแบบ ใช้ทักษะกระบวนการคิด ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะกระบวนการใช้ชีวิต ทักษะกระบวนการสื่อสาร ทักษะกระบวนการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ เห็นคุณค่า กล้าคิดและแสดงออกในงานศิลปะอย่างสร้างสรรค์ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ รักความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

ศ ๒.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๗

ศ ๒.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒

ศ ๓.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๖ ม.๓/๗

ศ ๓.๒ ม.๓/๑

รวม ๑๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รายวิชา ศิลปะ(ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒๐ ชั่วโมง

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๒.๑ เข้าใจและแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า ดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวันตัวชี้วัด

- ม.๓/๑ เปรียบเทียบองค์ประกอบที่ใช้ในงานดนตรีและงานศิลปะอื่น
- ม.๓/๒ ร้องเพลง เล่นดนตรีเดี่ยว และรวมวง โดยเน้นเทคนิคการร้อง การเล่น การแสดงออก และ คุณภาพเสียง
- ม.๓/๓ แต่งเพลงสั้น ๆ จังหวะง่าย ๆ
- ม.๓/๔ อธิบายเหตุผลในการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบดนตรีในการสร้างผลงานดนตรีของตนเอง
- ม.๓/๕ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานดนตรีของตนเองและผู้อื่น
- ม.๓/๖ อธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม
- ม.๓/๗ นำเสนอหรือจัดการแสดงดนตรีที่เหมาะสมโดยการบูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่นในกลุ่ม ศิลปะ

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๒.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่า ของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

- ม.๓/๑ บรรยายวิวัฒนาการของดนตรีแต่ละ ยุคสมัย
- ม.๓/๒ อภิปรายลักษณะเด่นที่ทำให้งานดนตรีนั้นได้รับการยอมรับ

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

- ม.๓/๑ ระบุโครงสร้างของบทละครโดยใช้ศัพท์ทางการละคร
- ม.๓/๒ ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครที่เหมาะสมบรรยายเปรียบเทียบการแสดงอาภักิริยา ผู้คนในชีวิตประจำวันและในการแสดง

- ม.๓/๓ มีทักษะในการใช้ความคิดในการพัฒนารูปแบบการแสดง
- ม.๓/๔ มีทักษะในการแปลความและการสื่อสารผ่านการแสดง
- ม.๓/๕ วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ที่มีความแตกต่างกันโดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบนาฏศิลป์
- ม.๓/๖ ร่วมจัดงานการแสดงในบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ
- ม.๓/๗ นำเสนอแนวคิดจากเนื้อเรื่องของการแสดงที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ.๓.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

- ม.๓/๑ ออกแบบ และสร้างสรรค์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกาย เพื่อแสดงนาฏศิลป์และละครที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- ม.๓/๒ อธิบายความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครในชีวิตประจำวัน
- ม.๓/๓ แสดงความคิดเห็นในการอนุรักษ์

โครงสร้างรายวิชา

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๑

รายวิชา ศิลปะ(ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๑

รวมเวลา ๒๐ ชั่วโมง

จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
๑	เรื่อง เล่นดนตรีอย่างสร้างสรรค์						
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรี ไทยเบื้องต้นและการออกแบบ เครื่องดนตรี	ศ ๒.๑ ม. ๓/๒ ร้อง เพลง เล่นดนตรีเดี่ยว และรวมวง โดยเน้น เทคนิคการร้องการ เล่น การแสดงออก และคุณภาพเสียง	นำความรู้ ทักษะมา สร้างชิ้นงาน/ผลงาน โดยระบุวิธีการ ทำงาน เพื่อนำไปใช้ ในการแก้ปัญหา การดำเนิน ชีวิตประจำวันและ สถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึง ผลกระทบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม (๔.๑.๑)	วิธีการบรรเลงดนตรีไทยใน เบื้องต้นจะกล่าวถึงประเด็นที่ สำคัญ ได้แก่ การนั่งบรรเลงด้วย บุคลิกที่สง่างาม การจัดทำทาง การจับไม้หรืออุปกรณ์การ บรรเลงเครื่องดนตรีและการ ปฏิบัติตามวิธีการของเครื่อง ดนตรีแต่ละชนิด	๑. วิธีการปฏิบัติเครื่องดนตรี ไทยเบื้องต้น ๒. การออกแบบเครื่องดนตรีที่ ดำเนินงานองจากวัสดุที่หาได้ ง่าย	๑	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การสร้างสรรค์เครื่อง ดนตรี	ศ ๒.๑ ม. ๓/๒ ร้อง เพลง เล่นดนตรีเดี่ยว และรวมวง โดยเน้น เทคนิคการร้องการ	นำความรู้ ทักษะมา สร้างชิ้นงาน/ผลงาน โดยระบุวิธีการ ทำงาน เพื่อนำไปใช้ ในการแก้ปัญหา	การสร้างสรรค์เครื่องดนตรี ประเภทเครื่องตีที่ดำเนินงาน จากวัสดุที่หาได้ง่าย หรือวัสดุที่อยู่ รอบตัว เช่น ถ้วย ขาม ขวดแก้ว ซึ่งการสร้างสรรค์เครื่องดนตรี	๑. การปฏิบัติทักษะการเล่น เครื่องดนตรีที่สร้างสรรค์ ๒. การสร้างสรรค์เครื่องดนตรี ประเภทเครื่องตีที่ดำเนิน ทำงานองจากวัสดุที่หาได้ง่าย	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		เล่น การแสดงออก และคุณภาพเสียง	การดำเนิน ชีวิตประจำวันและ สถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึง ผลกระทบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม (๔.๑.๑)	ประเภททำนองทำนอง ต้องเป็น เครื่องดนตรีที่มีระดับเสียงสูงและ ต่ำเรียงลำดับกัน (ควรมีระดับ เสียงตั้งแต่ ๕ เสียงขึ้นไป) ที่ สามารถใช้บรรเลงเป็นทำนอง เพลงต่าง ๆ ได้ โดยการ สร้างสรรค์เครื่องดนตรีประเภท ทำนองทำนอง ต้องมีการ ออกแบบและการปรับตั้งเสียงให้ ตรงตามระดับเสียงต่าง ๆ ของ โน้ตดนตรี จึงจะสามารถนำมา บรรเลงเป็นทำนองเพลงได้อย่าง ไพเราะ			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิบัติเครื่องดนตรีที่ สร้างสรรค์	ศ ๒.๑ ม. ๓/๒ ร้อง เพลง เล่นดนตรีเดี่ยว และรวมวง โดยเน้น เทคนิคการร้องการ เล่น การแสดงออก และคุณภาพเสียง	นำความรู้ ทักษะมา สร้างชิ้นงาน/ผลงาน โดยระบุนวิธีการ ทำงาน เพื่อนำไปใช้ ในการแก้ปัญหา การดำเนิน ชีวิตประจำวันและ สถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึง	พม่าเชว เป็นเพลงไทยเดิม สำเนียงพม่า มีมาแต่เดิมไม่ ปรากฏนามผู้แต่ง เป็นเพลงอัตรา ชั้นเดียว คุรุบุญยงค์ เกตุคง ศิลปินแห่งชาตินำมาแต่งขยายจน ครบเป็นเพลงเถา ตั้งชื่อว่า"ซเวดา กอง เถา" เพลงพม่าเชวเป็นที่รู้จัก กันทั่วประเทศเมื่อคุณหญิงจีน ศิลปบรรเลง ได้ใช้ทำนองเพลง	๑. การปฏิบัติทักษะการเล่น ทำนองเพลงพม่าเชวโดยใช้ เครื่องดนตรีที่สร้างสรรค์ ๒. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ เพลงพม่าเชว	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			ผลกระทบต่องสังคม และสิ่งแวดล้อม (๔.๑.๑)	พม่าเชวแต่งเป็นเพลง“ซ้าง” เพื่อให้นักเรียนร้องตามโครงการ วิทยุโรงเรียน			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ทดสอบการปฏิบัติเครื่อง ดนตรีที่สร้างสรรค์	ศ ๒.๑ ม. ๓/๒ ร้อง เพลง เล่นดนตรีเดี่ยว และรวมวง โดยเน้น เทคนิคการร้องการ เล่น การแสดงออก และคุณภาพเสียง	นำความรู้ ทักษะมา สร้างชิ้นงาน/ผลงาน โดยระบุวิธีการ ทำงาน เพื่อนำไปใช้ ในการแก้ปัญหา การดำเนิน ชีวิตประจำวันและ สถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึง ผลกระทบต่องสังคม และสิ่งแวดล้อม (๔.๑.๑)	พม่าเชว เป็นเพลงไทยเดิม สำเนียงพม่า มีมาแต่เดิมไม่ ปรากฏนามผู้แต่ง เป็นเพลงอัตรา ชั้นเดียว ครุบุญยงค์ เกตุคง ศิลปินแห่งชาตินำมาแต่งขยายจน ครบเป็นเพลงเถา ตั้งชื่อว่า"ซเวดา กอง เถา" เพลงพม่าเชวเป็นที่รู้จัก กันทั่วประเทศเมื่อคุณหญิงจีน ศิลปบรรเลง ได้ใช้ทำนองเพลง พม่าเชวแต่งเป็นเพลง“ซ้าง” เพื่อให้นักเรียนร้องตามโครงการ วิทยุโรงเรียน	๑. การปฏิบัติทักษะการเล่น ทำนองเพลงพม่าเชวโดยใช้ เครื่องดนตรีที่สร้างสรรค์ ๒. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ เพลงพม่าเชว	๑	๑๐
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เข้าใจองค์ประกอบในงาน ดนตรี	ศ ๒.๑ ม. ๓/๑ เปรียบเทียบ องค์ประกอบที่ใช้ใน งานดนตรีและงาน ศิลปะอื่น ๆ	เขียนประเด็นสำคัญ ที่ได้รับตาม วัตถุประสงค์ของสาร ที่ได้รับ (๑.๑.๔)	ศิลปะแต่ละแขนงทั้งดนตรี นาฏศิลป์ และทัศนศิลป์ มี องค์ประกอบพื้นฐานสำคัญต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน การ วิเคราะห์เปรียบเทียบ องค์ประกอบในงานศิลปะแขนง	การใช้องค์ประกอบในการ สร้างสรรค์งานดนตรี	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				ต่าง ๆ นักเรียนต้องมีความรู้ พื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบใน งานศิลปะแขนงต่าง ๆ ซึ่งเนื้อหา สาระขององค์ประกอบเบื้องต้นใน งานศิลปะ			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง เปรียบเทียบองค์ประกอบ ในงานดนตรีและงานศิลปะอื่น	ศ ๒.๑ ม. ๓/๑ เปรียบเทียบ องค์ประกอบที่ใช้ใน งานดนตรีและงาน ศิลปะอื่น ๆ	ระบุงคประกอบ ของสิ่งที่วิเคราะห์ ตั้ง เกณฑ์และจำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญ ของข้อมูล ตามเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ และ เปรียบเทียบข้อมูล จากสถานการณ์จริง ในชีวิตประจำวันได้ อย่างสมเหตุสมผล (๒.๑.๑)	ศิลปะแต่ละแขนงทั้งดนตรี นาฏศิลป์ และทัศนศิลป์ มี องค์ประกอบพื้นฐานสำคัญต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน การ วิเคราะห์เปรียบเทียบ องค์ประกอบในงานศิลปะแขนง ต่าง ๆ นักเรียนต้องมีความรู้ พื้นฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบใน งานศิลปะแขนงต่าง ๆ ซึ่งเนื้อหา สาระขององค์ประกอบเบื้องต้นใน งานศิลปะ	๑. การใช้องค์ประกอบในการ สร้างสรรค์งานศิลปะแขนงอื่น ๒. การเปรียบเทียบ องค์ประกอบ/เทคนิคที่ใช้ใน การสร้างสรรค์งานดนตรีและ งานศิลปะแขนงอื่น	๑	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ความรู้พื้นฐานในการ จัดการแสดงดนตรี	ศ ๒.๑ ม. ๓/๗ นำเสนอหรือจัดการ แสดงดนตรีที่ เหมาะสมโดยบูรณา การกับสาระการ	เขียนถ่ายทอด ประเด็นสำคัญ พร้อม ทั้งประเมินความ น่าเชื่อถือของข้อมูล จากสารที่ได้รับ (๑.๑.๓)	ความรู้พื้นฐานในการจัดแสดง ดนตรีเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับ ขั้นตอนการดำเนินงานในการ จัดการแสดงดนตรี ตั้งแต่การ เขียนโครงการจัดแสดงดนตรี ทั้งหมด จนกระทั่งการ	ความรู้พื้นฐานในการจัดการ แสดงดนตรี	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		เรียนรู้อื่นในกลุ่ม ศิลปะ		ประเมินผล ความรู้ความเข้าใจใน เรื่องของการจัดแสดงดนตรีเป็น สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้ การจัดแสดงดนตรีดำเนินไปอย่าง เป็นระบบ ทำให้การแสดง ดนตรีประสบความสำเร็จตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ มารยาทในการชมการแสดงดนตรี ยังเป็นพื้นฐานสำคัญในฐานะผู้ชม การแสดง			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การออกแบบการแสดง ดนตรีเชิงบูรณาการ	ศ ๒.๑ ม. ๓/๗ นำเสนอหรือจัดการ แสดงดนตรีที่ เหมาะสมโดยบูรณา การกับสาระการ เรียนรู้อื่นในกลุ่ม ศิลปะ	กำหนดเป้าหมายใน การคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวน ความรู้หรือข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ คิด และสามารถ จินตนาการความคิด แปลกใหม่โดยใช้ เทคนิคต่าง ๆ ในการ ขยายขอบเขต ความคิดเดิมจนได้ แนวคิดที่หลากหลาย	ความรู้พื้นฐานในการจัดแสดง ดนตรีเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับ ขั้นตอนการดำเนินงานในการ จัดการแสดงดนตรี ตั้งแต่การ เขียนโครงการจัดแสดงดนตรี ทั้งหมด จนกระทั่งการ ประเมินผล ความรู้ความเข้าใจใน เรื่องของการจัดแสดงดนตรีเป็น สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่ช่วยให้ การจัดแสดงดนตรีดำเนินไปอย่าง เป็นระบบ ทำให้การแสดง ดนตรีประสบความสำเร็จตาม	การออกแบบการแสดงดนตรี เชิงบูรณาการ	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			มีการประเมินและ คัดเลือกความคิดเพื่อ นำไปสร้างสิ่งใหม่ที่ใช งานได้ผลดีกว่าเดิม ตลอดจนนำเสนอ และอธิบายสิ่งใหม่ที่ สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ ตนเองและ สังคม (๒.๒.๒)	วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ นอกจากนี้ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ มารยาทในการชมการแสดงดนตรี ยังเป็นพื้นฐานสำคัญในฐานะผู้ชม การแสดง			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง นำเสนอและอภิปราย ผลงานการออกแบบการแสดง ดนตรี	ศ ๒.๒ ม. ๓/๒ อภิปรายลักษณะเด่น ที่ทำให้ดนตรีนั้น ได้รับความนิยม	ระบุประเด็นที่คิด ประมวลข้อมูลทั้งทาง ด้านข้อเท็จจริง ข อโต้แย้งและความ คิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับ ประเด็นที่คิดอย่าง หลากหลาย คิดอย่าง ลึกซึ้งและคาดการณ์ ถึงผลที่จะเกิดขึ้นใน อนาคต วิเคราะห์ ข้อมูลและเลือก ข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการ หาคำตอบ โดย ตั้งเกณฑ์ในการ	ดนตรีเป็นมรดกทาง ศิลปวัฒนธรรมของชาติที่ เสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับ คนในสังคม การสร้างสรรค์งาน ดนตรีมีมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ อดีตจนถึงปัจจุบัน แม้ว่าบางช่วง สมัยดนตรีอาจได้พบกับภาวะ วิกฤติ แต่ก็สามารถดำรงคุณค่าให้ อยู่คู่สังคมในปัจจุบันได้อย่าง สมบูรณ์ โดยจะกล่าวถึงปัจจัยที่ ทำให้งานดนตรีได้รับการยอมรับ จากสังคม และปัจจัยที่ทำให้งาน ดนตรีได้รับการยอมรับจากบุคคล	ปัจจัยที่ทำให้ดนตรีได้รับการ ยอมรับและการวิเคราะห์ ลักษณะเด่นของการแสดง ดนตรี	๑	๕

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
			พิจารณาข้อมูล ประเมินข้อมูลที่ใช่ใน การคิด ตามเกณฑ์ ที่ตั้งไว้ พิจารณา ข้อมูล ข้อโต้แย้งและ ความคิดเห็นตาม หลักเหตุผล ระบุ ทางเลือกประเมิน ทางเลือก และเลือก ทางเลือกที่เหมาะสม ที่สุด และไตร่ตรอง ทบทวนทางเลือกที่ เลือกไว้อีกครั้ง (๒.๒.๓)				
๒	เรื่อง เรียนรู้การละคร						
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบและประเภทของ ละคร (๑)	ศ ๓.๑ ม. ๓/๓ มี ทักษะในการใช้ความ คิดในการพัฒนา รูปแบบการแสดง	นำเสนอรูปแบบและ ประเภทของละคร เห็นความสำคัญและ คุณค่าของการละคร ซึ่งสะท้อนความ หลากหลายของ วัฒนธรรมที่มีสืบทอด มาช้านาน	ละครมีรูปแบบและประเภท หลากหลาย ซึ่งสะท้อนความ หลากหลายของวัฒนธรรม มุมมอง และเป้าหมายของการ แสดงออกทางศิลปะ ความเข้าใจ ในลักษณะเฉพาะของรูปแบบและ ประเภทของละครจะช่วยให้ สามารถวิเคราะห์ สื่อสาร และ	๓.๑ รูปแบบการแสดง - การ แสดงเดี่ยว การแสดงหมู่ การ แสดงละคร การแสดงเป็นชุด เป็นตอน ๓.๒ ประเภทของละคร - แบบดั้งเดิม แบบปรับปรุง แบบพัฒนาขึ้นใหม่	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				สร้างสรรค์ผลงานละครได้อย่างมี ประสิทธิภาพ			
	กลางภาค						๑๐
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบและประเภทของ ละคร (๒)	ศ ๓.๑ ม. ๓/๓ มี ทักษะในการใช้ ความคิดในการ พัฒนารูปแบบการ แสดง	นำเสนอรูปแบบและ ประเภทของละคร เห็นความสำคัญและ คุณค่าของการละคร ซึ่งสะท้อนความ หลากหลายของ วัฒนธรรมที่มีสืบทอด มาช้านาน	ละครมีรูปแบบและประเภท หลากหลาย ซึ่งสะท้อนความ หลากหลายของวัฒนธรรม มุมมอง และเป้าหมายของการ แสดงออกทางศิลปะ ความเข้าใจ ในลักษณะเฉพาะของรูปแบบและ ประเภทของละครจะช่วยให้ สามารถวิเคราะห์ สื่อสาร และ สร้างสรรค์ผลงานละครได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	๓.๑ รูปแบบการแสดง - การ แสดงเดี่ยว การแสดงหมู่ การ แสดงละคร การแสดงเป็นชุด เป็นตอน ๓.๒ ประเภทของละคร - แบบดั้งเดิม แบบปรับปรุง แบบพัฒนาขึ้นมาใหม่	๑	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ความสำคัญและบทบาท ของนาฏศิลป์และการละครกับ ชีวิตมนุษย์	ศ ๓.๑ ม. ๓/๓ นำเสนอแนวคิดจาก เนื้อเรื่องของการ แสดงที่สามารถนำไป ปรับใช้ใน ชีวิต ประจำวัน	นำเสนอความสำคัญ และบทบาทของ นาฏศิลป์และการ ละครกับชีวิตมนุษย์ เข้าใจและเห็น ความสำคัญต่อ บทบาทของนาฏศิลป์ และการละครที่ เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ของคนไทย	ละครเป็นศิลปะการแสดงที่ สะท้อนเรื่องราวและ ประสบการณ์ของมนุษย์ ทั้งด้าน อารมณ์ ความคิด ความเชื่อ และ ค่านิยมของสังคม มีบทบาทใน การให้ความบันเทิง ให้ข้อคิด และสร้างความเข้าใจในชีวิตของ ตนเองและผู้อื่น อีกทั้งยังเป็นสื่อ ที่ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ และความ	ความสำคัญและบทบาทของ นาฏศิลป์และการละครกับ ชีวิตมนุษย์ - ความสำคัญของนาฏศิลป์ และการละคร - บทบาทของนาฏศิลป์และ การละครกับชีวิตมนุษย์	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				สามารถในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและ อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมี ความสุข			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง องค์ประกอบของบท ละคร (๑)	ศ ๓.๑ ม. ๓/๑ ระบุโครงสร้างของ บทละครโดยใช้ศัพท์ ทางการละคร	นำเสนอการเขียน เค้าโครงเรื่องของ ละคร เข้าใจและเห็น ความสำคัญ องค์ประกอบของบท ละคร สร้างสรรค์ และแสดงตามบท ละครได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	บทละครมีองค์ประกอบสำคัญที่ ทำหน้าที่ร่วมกันในการถ่ายทอด เรื่องราวผ่านการแสดง เป็น รูปแบบหนึ่งของวรรณกรรม มี โครงสร้างและองค์ประกอบ เฉพาะ ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉาก และแนวคิดหลัก องค์ประกอบเหล่านี้ทำงาน ร่วมกันเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวให้ ผู้ชมเข้าใจและเข้าถึงอารมณ์ของ ตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง การเรียนรู้ และเข้าใจองค์ประกอบของบท ละครจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถ วิเคราะห์ สร้างสรรค์ และแสดง ตามบทละครได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	องค์ประกอบของบทละคร - โครงเรื่อง - ตัวละคร - ความคิดหรือแก่นของเรื่อง - บทสนทนา	๑	
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง องค์ประกอบของบท ละคร (๒)	ศ ๓.๑ ม. ๓/๑ ระบุโครงสร้างของ	นำเสนอการเขียน เค้าโครงเรื่องของ ละคร เข้าใจและเห็น	บทละครมีองค์ประกอบสำคัญที่ ทำหน้าที่ร่วมกันในการถ่ายทอด เรื่องราวผ่านการแสดง เป็น	องค์ประกอบของบทละคร - การเขียนเค้าโครงเรื่องของ ละคร	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
		บทละครโดยใช้ศัพท์ ทางการละคร	ความสำคัญ องค์ประกอบของบท ละคร สร้างสรรค์ และแสดงตามบท ละครได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	รูปแบบหนึ่งของวรรณกรรม มี โครงสร้างและองค์ประกอบ เฉพาะ ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉาก และแนวคิดหลัก องค์ประกอบเหล่านี้ทำงาน ร่วมกันเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวให้ ผู้ชมเข้าใจและเข้าถึงอารมณ์ของ ตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง การเรียนรู้ และเข้าใจองค์ประกอบของบท ละครจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถ วิเคราะห์ สร้างสรรค์ และแสดง ตามบทละครได้อย่างมี ประสิทธิภาพ			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์ สร้างเพื่อการแสดง	ศ ๓.๒ ม. ๓/๑ ออกแบบ และ สร้างสรรค์อุปกรณ์ และเครื่องแต่งกาย เพื่อแสดงนาฏศิลป์ และละครที่มาจาก วัฒนธรรมต่าง ๆ	นำเสนอผลงานการ ประดิษฐ์อุปกรณ์และ เครื่องแต่งกายเพื่อ การแสดง เห็น ประโยชน์ของการนำ วัสดุเหลือใช้มาคิด สร้างสรรค์ ประดิษฐ์ ให้เป็นอุปกรณ์และ เครื่องแต่งกายเพื่อ การแสดง	การออกแบบและสร้างสรรค์ อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อ การแสดงนาฏศิลป์และละคร ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจใน วัฒนธรรมของต้นแบบ และ ความคิดสร้างสรรค์ในการ ดัดแปลงให้เหมาะสมกับการ แสดง เรียนรู้ขั้นตอนในการ ออกแบบ เลือกว่าวัสดุ และเคารพ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม	ออกแบบ สร้างสรรค์อุปกรณ์ และเครื่องแต่งกายเพื่อการ แสดง - ความประหยัด - ใช้วัสดุในท้องถิ่น - ใช้หลักเรียบ - ใช้ความคิดสร้างสรรค์ - ความสวยงามและสะดวกใน การนำไปใช้	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				เพื่อให้การแสดงออกมาสมจริง และน่าติดตาม			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สร้างสรรค์เพื่อการแสดง (หมวดจากกล่องนม)	ศ ๓.๒ ม.๓/๑ ออกแบบ และ สร้างสรรค์อุปกรณ์ และเครื่องแต่งกาย เพื่อแสดงนาฏศิลป์ และละครที่มาจาก วัฒนธรรมต่าง ๆ	นำเสนอผลงานการ ประดิษฐ์อุปกรณ์และ เครื่องแต่งกายเพื่อ การแสดง เห็น ประโยชน์ของการนำ วัสดุเหลือใช้มาคิด สร้างสรรค์ ประดิษฐ์ ให้เป็นอุปกรณ์และ เครื่องแต่งกายเพื่อ การแสดง	การออกแบบและสร้างสรรค์ อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อ การแสดงนาฏศิลป์และละคร ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจใน วัฒนธรรมของต้นแบบ และ ความคิดสร้างสรรค์ในการ ดัดแปลงให้เหมาะสมกับการ แสดง เรียนรู้ขั้นตอนในการ ออกแบบ เลือกวัสดุ และเคารพ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อให้การแสดงออกมาสมจริง และน่าติดตาม	ออกแบบ สร้างสรรค์อุปกรณ์ และเครื่องแต่งกายเพื่อการ แสดง - ความประหยัด - ใช้วัสดุในท้องถิ่น - ใช้หลักเรียบ - ใช้ความคิดสร้างสรรค์ - ความสวยงามและสะดวกใน การนำไปใช้	๑	๕
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการ จัดการแสดง	ศ ๓.๑ ม. ๓/๖ ร่วมจัดการแสดงใน บทบาทหน้าที่ต่าง ๆ	นักเรียนรู้และ สามารถแบ่งหน้าที่ ตามบทบาทหน้าที่ใน การจัดการแสดง เห็น ความสำคัญและ ยอมรับต่อบทบาท หน้าที่ในการจัดการ แสดง ที่ได้รับ มอบหมาย	การแสดงละครเป็นกิจกรรมที่ ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้มี บทบาทหน้าที่หลากหลาย ทั้ง เบื้องหน้าและเบื้องหลัง เช่น นักแสดง ผู้กำกับเวที ผู้ควบคุม แสงเสียง และทีมงานฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งแต่ละหน้าที่มีความสำคัญและ เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ การ ฝึกปฏิบัติในบทบาทต่าง ๆ ช่วย	บทบาทหน้าที่ในการจัดการ แสดง - ผู้อำนวยการแสดง (Producer) - ผู้กำกับการแสดง (Director) - ผู้กำกับเวที (Stage Manager) - ผู้เขียนบท (Play Wright)	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบ และเสริมสร้าง ความเข้าใจในกระบวนการ จัดการแสดงอย่างรอบด้าน การ แสดงละครที่ประสบความสำเร็จ เกิดจากการมีส่วนร่วมและความ รับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของ แต่ละบุคคลอย่างเหมาะสมและ ประสานสอดคล้องกัน	- ผู้จัดการฝ่ายธุรการ (House Manager) - เจ้าหน้าที่เครื่องแต่งกายและ แต่งหน้า (Costume & Make up) - นักแสดง (Actor)		
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดกการ แสดง (การ์ดเชิญ)	ศ ๓.๑ ม. ๓/๖ ร่วม จัดงานการแสดงใน บทบาทหน้าที่ต่าง ๆ	ดำเนินการวางแผน การจัดการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่ นำเสนอการแสดง) และทำบัตรเชิญแขก ให้มาชมการแสดง เห็นความสำคัญและ ยอมรับต่อบทบาท หน้าที่ในการจัดการ แสดง ที่ได้รับ มอบหมาย	การแสดงละครเป็นกิจกรรมที่ ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้มี บทบาทหน้าที่หลากหลาย ทั้ง เบื้องหน้าและเบื้องหลัง เช่น นักแสดง ผู้กำกับเวที ผู้ควบคุม แสงเสียง และทีมงานฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งแต่ละหน้าที่มีความสำคัญและ เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ การ ฝึกปฏิบัติในบทบาทต่าง ๆ ช่วย พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบ และเสริมสร้าง ความเข้าใจในกระบวนการ จัดการแสดงอย่างรอบด้าน การ แสดงละครที่ประสบความสำเร็จ	บทบาทหน้าที่ในการจัดการ แสดง - ผู้อำนวยการแสดง (Producer) - ผู้กำกับการแสดง (Director) - ผู้กำกับเวที (Stage Manager) - ผู้เขียนบท (Play Wright) - ผู้จัดการฝ่ายธุรการ (House Manager) - เจ้าหน้าที่เครื่องแต่งกายและ แต่งหน้า (Costume & Make up) - นักแสดง (Actor)	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
				เกิดจากการมีส่วนร่วมและความ รับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของ แต่ละบุคคลอย่างเหมาะสมและ ประสานสอดคล้องกัน			
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดง	ศ ๓.๑ ม. ๓/๖ ร่วม จัดงานการแสดงใน บทบาทหน้าที่ต่าง ๆ	ฝึกซ้อมการแสดง ตามแผนการจัดการ แสดงและทำบัตร เชิญแขกให้มาชมการ แสดง เห็น ความสำคัญและ ยอมรับต่อบทบาท หน้าที่ในการจัดการ แสดง ที่ได้รับ มอบหมาย	การแสดงละครเป็นกิจกรรมที่ ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้มี บทบาทหน้าที่หลากหลาย ทั้ง เบื้องหน้าและเบื้องหลัง เช่น นักแสดง ผู้กำกับเวที ผู้ควบคุม แสงเสียง และทีมงานฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งแต่ละหน้าที่มีความสำคัญและ เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ การ ฝึกปฏิบัติในบทบาทต่าง ๆ ช่วย พัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบ และเสริมสร้าง ความเข้าใจในกระบวนการ จัดการแสดงอย่างรอบด้าน การ แสดงละครที่ประสบความสำเร็จ เกิดจากการมีส่วนร่วมและความ รับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของ แต่ละบุคคลอย่างเหมาะสมและ ประสานสอดคล้องกัน	๑. บทบาทหน้าที่ในการ จัดการแสดง ๒. ฝึกซ้อมการแสดงละคร	๑	

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้/แผนการ จัดการเรียนรู้ที่	มาตรฐาน การเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สมรรถนะสำคัญ ของผู้เรียน	สาระสำคัญ /ความคิดรวบยอด	สาระการเรียนรู้	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงละคร	ศ ๓.๑ ม. ๓/๔ มี ทักษะในการแปล ความและการสื่อสาร ผ่านการแสดง ม.๓/๖ ร่วมจัดงาน การแสดงในบทบาท หน้าที่ต่าง ๆ	จัดการแสดงละคร ตามแนวคิดและการ สร้างสรรค์งานละคร ของตนเอง ได้เรียนรู้ การทำงานการ วางแผนแบ่งงาน รับผิดชอบ เห็น ความสำคัญและ คุณค่าของการละคร ซึ่งสะท้อนความ หลากหลายของ วัฒนธรรม สามารถ สร้างสรรค์ละครที่ เหมาะสมกับเนื้อหา จุดมุ่งหมาย และผู้ชม ที่ติงามต่อสังคมไทย	การแสดงละคร ต้องมีการ วางแผนตามขั้นตอนการ ดำเนินการจัดการแสดง แบ่ง หน้าที่ผู้รับผิดชอบและสามารถ สื่อสารท่าทางผ่านการแสดงให้ ผู้ชมเข้าใจ สนุกและให้ข้อคิดกับ การชมละคร	๓.๑ จัดการแสดงละคร ๓.๒ นำเสนอการแสดงละคร	๑	๑๐
ปลายภาค							๑๐
รวม						๒๐	๕๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง เรียนรู้การละคร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รายวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์
ภาคเรียนที่ ๒

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
เวลา ๒๐ ชั่วโมง

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

- ม.๓/๑ ระบุโครงสร้างของบทละครโดยใช้ศัพท์ทางการละคร
- ม.๓/๒ ใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครที่เหมาะสมบรรยายเปรียบเทียบการแสดงออกกิริยา ผู้คนในชีวิตประจำวันและในการแสดง
- ม.๓/๓ มีทักษะในการใช้ความคิดในการพัฒนารูปแบบการแสดง
- ม.๓/๔ มีทักษะในการแปลความและการสื่อสารผ่านการแสดง
- ม.๓/๕ วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ที่มีความแตกต่างกันโดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบ นาฏศิลป์
- ม.๓/๖ ร่วมจัดงานการแสดงในบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ
- ม.๓/๗ นำเสนอแนวคิดจากเนื้อเรื่องของการแสดงที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของ นาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด

- ม.๓/๑ เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่างๆ
- ม.๓/๒ ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย ละครพื้นบ้านหรือมหรสพอื่นที่เคยนิยม กันในอดีต
- ม.๓/๓ อธิบายอิทธิพลของวัฒนธรรมที่มีผลต่อเนื้อหาของละคร

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแสดงละครนั้นนักเรียนต้องเรียนรู้ถึงองค์ประกอบต่างของละครให้เข้าใจ รวมถึงบทบาทหน้าที่ต่างๆ เพื่อให้นักเรียนจะได้เรียนรู้การทำงานการวางแผนแบ่งงานและรับผิดชอบต่องานของตนที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการทำงานและการแสดง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอนาคตได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปเผยแพร่ในท้องถิ่นของตนเองได้

๓. จุดประสงค์การเรียนรู้

๓.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- วิเคราะห์ และ อธิบายการวางแผนตามขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

๓.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ฝึกซ้อมการแสดงและ จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงละคร

๓.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A)

- เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความ หลากหลาย ของวัฒนธรรม สามารถสร้างสรรค์ละครที่เหมาะสมกับเนื้อหา จุดมุ่งหมาย และผู้ชม ที่ตั้งมาต่อสังคมไทย

๔. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นักเรียนนำเสนอการแสดงละครตามแนวคิดและการสร้างผลงานละครของตนเอง ได้เรียนรู้การทำงาน การวางแผนแบ่งงานและรับผิดชอบต่องานของตนเองที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการทำงาน และการแสดง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในโอกาสได้อย่างถูกต้อง และสามารถนำไปเผยแพร่ในท้องถิ่นของตนเองได้

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๕.๑ มุ่งมั่นในการทำงาน

๕.๒ รักความเป็นไทย

๖. การประเมินผลรวบยอด

๖.๑ ชิ้นงานหรือภาระงาน

- นักเรียนนำเสนอการแสดงละคร โดยมีแขกผู้มีเกียรติและเพื่อนๆแต่ละกลุ่มเป็นผู้ชมและวิจารณ์ แสดงความคิดเห็น

๖.๒ เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการนำเสนอการแสดง	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากการแสดง	- ใบงานบันทึกการเรียนรู้ - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงละคร			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลาย ของวัฒนธรรม สามารถสร้างสรรค์ละครที่เหมาะสมกับเนื้อหา จุดมุ่งหมาย และผู้ชม ที่ดีงามต่อสังคมไทย			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - จัดการแสดงละครตามแนวคิดและการสร้างสรรค์งานละครของตนเอง ได้เรียนรู้การทำงานวางแผนแบ่งงานรับผิดชอบ เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรม สามารถสร้างสรรค์ละครที่เหมาะสมกับเนื้อหา จุดมุ่งหมาย และผู้ชม ที่ดีงามต่อสังคมไทย			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมิน เรื่อง จัดการแสดงละคร
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน						
		คะแนน	ห้อง๒/๑	ห้อง๒/๒	ห้อง๒/๓	ห้อง๒/๔	ห้อง๒/๕	ห้อง๒/๖
๑	ขั้นตอนในการทำงาน	๕						
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน	๕						
๓	สีหน้าแววตาสื่ออารมณ์	๑๕						
๔	การวางท่าทางในการแสดง	๑๐						
๕	เครื่องแต่งกาย	๑๕						
๖	อุปกรณ์ประกอบการแสดง	๑๐						
๗	ฉาก	๑๐						
รวม		๗๐						

เกณฑ์การตัดสิน

๕๖-๗๐	หมายถึง	ดีมาก	= ๑๐	คะแนน
๓๖-๕๕	หมายถึง	ดี	= ๘	คะแนน
๑๖-๓๕	หมายถึง	พอใช้	= ๖	คะแนน
๑-๑๕	หมายถึง	ปรับปรุง	= ๔	คะแนน

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร (๑)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เรื่อง เรียนรู้การละคร	
รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ภาคเรียนที่ ๒	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

- มาตรฐานการเรียนรู้ ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่น
ชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน
- ตัวชี้วัด ม.๓/๓ มีทักษะในการใช้ความคิดในการพัฒนารูปแบบการแสดง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ละครมีรูปแบบและประเภทหลากหลาย ซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรม มุมมอง และเป้าหมาย
ของการแสดงออกทางศิลปะ ความเข้าใจในลักษณะเฉพาะของรูปแบบและประเภทของละครจะช่วยให้สามารถ
วิเคราะห์ สื่อสาร และสร้างสรรค์ผลงานละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. สาระการเรียนรู้

- ๓.๑ รูปแบบการแสดง - การแสดงเดี่ยว การแสดงหมู่ การแสดงละคร การแสดงเป็นชุดเป็นตอน
๓.๒ ประเภทของละคร - แบบดั้งเดิม แบบปรับปรุง แบบพัฒนาขึ้นใหม่

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
- อธิบายรูปแบบและประเภทของละคร
- ๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
- เขียนสรุปและอธิบายรูปแบบและประเภทของละคร
- ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)
- เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีสืบทอดมาช้านาน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอรูปแบบและประเภทของละคร เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความ
หลากหลายของวัฒนธรรมที่มีสืบทอดมาช้านาน

๑. พุดแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทักษะของตนเอง, ประเมินค่าของสาร
ที่ได้รับ, มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานประกอบ
(๑.๒)

๒. หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหา และมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่าง

องค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล (๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร(๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน - นำเสนอรูปแบบและ ประเภทของละคร เห็น ความสำคัญและคุณค่าของ การละครซึ่งสะท้อนความ หลากหลายของวัฒนธรรมที่ มีสืบทอดมาช้านาน ด้านความรู้ - อธิบายรูปแบบและ ประเภทของละคร ด้านทักษะกระบวนการ - เขียนสรุปอธิบายรูปแบบ และประเภทของละคร	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูเปิดวีดิทัศน์ ละครให้นักเรียนดู ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับละคร ไทยโดย ถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - นักเรียนคิดว่าละครที่นักเรียนดูเป็นละคร ประเภทใด	๑. นักเรียนรับชมการแสดงด้วยความตั้งใจ ๒. นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์การแสดงที่ รับชมไปและช่วยกันตอบคำถาม	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง รูปแบบและ ประเภทของละคร (๑) ๒. ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง รูปแบบและ ประเภทของละคร (๑)	- ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบและ ประเภทของ ละคร	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูทบทวนในเรื่อง รูปแบบของละคร ครู ถามคำถาม ดังประเด็น - จากที่นักเรียนได้เคยศึกษารูปแบบของละคร มาแล้ว บอกมาหน่อยซิว่ารูปแบบของละคร มี อะไรบ้าง จากนั้นครูอธิบายเสริมเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่อง รูปแบบของละคร	๑. นักเรียนตั้งใจฟังอธิบาย ครูอธิบาย เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร	๓. วีดิทัศน์ - ละคร เวทีเรื่อง มหัทศจรยณี พุงใต้(เมืองสามอ่าว)		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร(๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีสืบทอดมาช้านาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มุ่งมั่นในการทำงาน - รักความเป็นไทย	๒. ครูอธิบายประกอบสื่อ PowerPoint เรื่อง ประเภทของละคร ๓. อธิบายถึงความสำคัญของละคร ว่าละครที่แต่งขึ้นมาก็จะนำเค้าโครงมาจากชีวิตของคนเราเพียงแต่เพิ่มเติมเสริมให้มีความน่าสนใจขึ้นมา ๔. จากนั้นครูอธิบายในเรื่อง ละคร หมายถึง การแสดงที่มีการถ่ายทอดเรื่องราว ดำเนินเรื่องไปตามเนื้อเรื่องที่มีทำร้ายรำ ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ละครแบบดั้งเดิมมีอะไรบ้าง นักเรียนเคยดูการแสดงใดบ้าง ๕. ครูอธิบายนักเรียนเรื่องละครไทยนั้นแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท คือ ละครรำ ละครร้อง ละครพูด และละครสังคีต ๖. ครูเปิดวิดีโอให้นักเรียนดู และอธิบายเรื่องละครรำ ได้แก่ละครรำดั้งเดิม ได้แก่	๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ตามประสบการณ์ที่เคยได้เรียนมา			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร(๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ละครชาตรี ละครนอก และละครใน ละครรำ ที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ ได้แก่ ละครดึกดำบรรพ์ ละครพันทาง และละครเสภา				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนเท่าๆ กัน แต่ละกลุ่มคละ นักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน ๒. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดม ความคิด สรุปรื้อหาและเขียนแผนผังความคิด แสดงนิยามความหมายเฉพาะของละครแต่ละ ประเภทลงในกระดาษที่ครูเตรียมให้ และนำไป ประกอบลงในกระดาษปรีฟ ตกแต่งให้สวยงาม ๓. เมื่อเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่ง ตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน	๑. นักเรียนร่วมกัน ช่วยกันระดมความคิด สรุปรื้อหาและเขียนแผนผังความคิด ๒. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้า ชั้นเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร(๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร(๑) ๒. ให้นักเรียนสอบถามข้อสงสัย ๓. ครูแจ้งว่าในชั่วโมงต่อไปจะเรียนรู้ในเรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร(๒)	๑. นักเรียนร่วมกัน สรุป เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร(๑) ๒. นักเรียนสอบถามข้อสงสัย ๓. นักเรียนรับทราบและทบทวนเรื่อง รูปแบบและประเภทของละครเพื่อเข้าใจมากยิ่งขึ้นในการเรียนชั่วโมงต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร (๑)
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร (๑)
- ๓) ใบความรู้ (สำหรับครู) ที่ ๑ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร
- ๔) วิดีทัศน์ ทัศน์ - ละครเวทีเรื่อง มหัทธรรย์ผจญไฟ (เมืองสามอ่าว)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายรูปแบบและประเภทของละคร	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร(๑) - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนสรุปอธิบายรูปแบบและประเภทของละคร			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีสืบทอดมาช้านาน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอรูปแบบและประเภทของละคร เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีสืบทอดมาช้านาน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ไม่มีการตกแต่งชิ้นงาน
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอรูปแบบและ ประเภทของละคร เห็น ความสำคัญและคุณค่าของ การละครซึ่งสะท้อนความ หลากหลายของวัฒนธรรมที่ มีสืบทอดมาช้านาน				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
นำเสนอรูปแบบและประเภทของ ละคร เห็นความสำคัญและคุณค่าของ การละครซึ่งสะท้อนความหลากหลาย ของวัฒนธรรมที่มีสืบทอดมาช้านาน			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๑ รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด แสดงนิยามความหมายเฉพาะของละครแต่ละประเภทลงในกระดาษที่
 ครูเตรียมให้ และนำไปประกอบลงในกระดาษปฐพี ตกแต่งให้สวยงาม

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รูปแบบการ แสดง นาฏศิลป์ไทย

รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
นาฏศิลป์ไทย คือ ศิลปะการฟ้อนรำที่มนุษย์สร้างสรรค์และประดิษฐ์ขึ้น มีความงดงาม ประณีตและให้ความบันเทิงใจแก่ผู้ชม รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทยแบ่งประเภทตามลักษณะการรำได้ ดังนี้

๑. รำ คือการแสดงที่มุ่งเน้นถึงศิลปะท่วงท่า ดนตรี ไม่มีการแสดงเป็นเรื่องราว รำบางชุดเป็นการชมความงาม บางชุดตัดตอนมาจากวรรณคดีหรือบางทีกี่ไม่จำเป็นที่จะต้องมโนเพลงเช่นการรำหน้าพาทย์เป็นต้น รำจะแบ่งออกเป็น ๔ ประเภทดังนี้

๑.๑ รำเดี่ยว คือ การแสดงที่มีผู้แสดงเพียงคนเดียว เป็นการแสดงที่มุ่งอวดศิลปะทางนาฏศิลป์อย่างแท้จริง

๑.๒ รำคู่ การแสดงชุดนี้ไม่จำเป็นจะต้องพร้อมเพียงกันแต่อาจมีท่าที่เหมือนกันได้ เพราะการรำคู่นี้เป็นการใช้ลีลาที่แตกต่างกันระหว่างผู้แสดงสองคน

๑.๓ รำหมู่ การแสดงเป็นหมู่ คือ การแสดงที่มีผู้แสดงตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ใช้เพลงบรรเลงประกอบการแสดงทั้งมีเนื้อร้องและไม่มีเนื้อร้อง เน้นความพร้อมเพรียงความสมดุลในการแสดงหรือที่เรียกว่า “ระบำ”

๑.๔ รำละคร คือการรำที่ใช้ในการแสดงละครหรือโขน เป็นการแสดงท่าทางสื่อความหมายไปกับบทหรือบทละคร และเพลงหน้าพาทย์ต่างๆ ในการแสดงละคร

๒. ระบำ คือการแสดงที่มีความหมายในตัวใช้ผู้แสดงสองคนขึ้นไป คือผู้คิดได้มีวิสัยทัศน์และต้องการสื่อการแสดงชุดนั้นผ่านทางบทหรือเพลง หรือการแต่งกายแบบที่มาจากแรงบันดาลใจ จากเรื่องต่างๆ เช่น วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นการแสดงที่จบในชุดๆ เดียว เป็นต้น ระบำ จะแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ ระบำมาตรฐาน หมายถึง การแสดงที่มีลักษณะการแต่งกายยืนเครื่องพระ-นาง ตลอดจนทำรำเพลงร้องและดนตรีได้กำหนดไว้เป็นแบบแผน

๒.๒ ระบำเบ็ดเตล็ด หมายถึง การแสดงที่ประดิษฐ์คิดค้นหรือปรับปรุงขึ้นใหม่ตามความประสงค์ตามเหตุการณ์ ตามสมัยนิยม ตามเนื้อเรื่องที่ผู้ประพันธ์ต้องการ

๓. การแสดงละคร คือ การแสดงที่ดำเนินเป็นเรื่องราว ผู้แสดงที่รับบทบาทตัว ละคร เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ

ประเภทละครไทย
 ๓.๑ ละครแบบดั้งเดิม - ละครชาตรี ละครนอก ละครใน
 ๓.๒ ละครร่ำแบบปรับปรุง - ละครดีกดาบรรพ์ ละครพันทาง ละครเสภา
 ๓.๓ ละครที่พัฒนาขึ้นใหม่ - ละครพูด ละครร้อง ละครสังคีต ละครอิงประวัติศาสตร์ ละครเพลง ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์

๔. การแสดงเป็นชุดเป็นตอน คือ การแสดงที่สอดแทรกอยู่ใน การแสดงละครที่ตัดตอนนำมาแสดงเป็นชุดเป็นตอนสั้น ๆ จุดประสงค์เพื่อเป็นการร่ำอวดฝีมือของผู้

ประเภทของละคร

ละคร หมายถึง การแสดงประเภทหนึ่งซึ่งแสดงเรื่องราวความเป็นไปของชีวิตที่ปรากฏในวรรณกรรม มีศิลปะการแสดงและดนตรีเป็นสื่อสำคัญ
 ละคร ตามความหมายนี้หมายถึงละครร่ำ เพราะว่าเป็นการแสดงออกทางความคิดโดยมุ่งเน้นถึงลักษณะท่าทางอิริยาบถในขณะเคลื่อนไหวตัวในระหว่างการร่ำ

ละครไทยสามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ละครร่ำ คือละครที่ใช้ศิลปะการร่ำรำในการดำเนินเรื่อง แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

๑.๑ ละครร่ำแบบมาตรฐานดั้งเดิม มี ๓ ชนิด คือ

- ละครชาตรี
- ละครนอก
- ละครใน

๑.๒ ละครที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ มี ๓ ชนิด คือ

- ละครดีกดาบรรพ์
- ละครพันทาง
- ละครเสภา

๒. ละครร้อง คือละครที่ใช้ศิลปะการร้องดำเนินเรื่อง เป็นละครแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลมาจากตะวันตก แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ ละครร้องล้วน ๆ

๒.๒ ละครร้องสลับพูด

๓. ละครพูด คือละครที่ใช้ศิลปะการพูดในการดำเนินเรื่อง เป็นละครแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตก แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๓.๑ ละครพูดล้วน ๆ

๓.๒ ละครพูดสลับรำ

๔. ละครสังคีต เป็นละครที่ใช้ศิลปะการพูดและการร้องดำเนินเรื่องเหมือนกัน นอกจากนั้นยังมี การแสดงที่เกิดขึ้นใหม่ในสมัย รัชกาลที่ ๕ อีก ๒ อย่างคือ ลิเก และหุ่น (หุ่นเล็ก, หุ่นกระบอก, หุ่นละครเล็ก)

ละครชาตรี

ละครชาตรี เป็นรูปแบบละครรำที่เก่าแก่ของไทยที่ได้รับการฟื้นฟูจนถึงทุกวันนี้ เรื่องของละครชาตรี มีกำเนิดมาจากเรื่องมโนราห์

การแสดงโนราเป็นที่นิยมอยู่ทางภาคใต้ ส่วนละครชาตรีมีความนิยมทางภาคกลาง ซึ่งมักหาดูได้ในงานกำนัน แบบแผนการแสดงโนราชาตรีคล้ายคลึงกับละครของทางมลายูที่เรียกกันว่า “มะโย่ง” แต่ต่างกันที่ภาษาและทำนองดนตรี

ละครโนราชาตรีอาจจะมิได้นำมาแสดงในภาคกลางตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา แต่ที่มีหลักฐานแน่ชัดคือในสมัยที่สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรียกทัพไปปราบก๊กเจ้านครครั้งหนึ่ง และต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์อีก ๒ ครั้ง ในครั้งหลังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดให้ชาวภาคใต้ที่อพยพเข้ามาในกรุงเทพฯ ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ตำบลสนามกระบือได้จัดตั้งคณะละครแสดงกันแพร่หลาย

ละครชาตรี แต่เดิมผู้แสดงเป็นชายล้วนมีเพียง ๓ คนเท่านั้น ได้แก่ นายโรง ซึ่งแสดงเป็นตัวพระ อีก ๒ คน คือ ตัวนาง และตัวจำเริญ ซึ่งแสดงตลกและเป็นตัวเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ เช่น ฤๅษี พราณสัตว์ แต่เดิมนิยมแสดงเพียงไม่กี่เรื่อง เช่น เรื่องมโนราห์ นายโรงจะแสดงเป็นตัวพระสุธน ตัวนางเป็นมโนราห์ และตัวจำเริญเป็นพราณบุญ และอีกเรื่องหนึ่งที่นิยมแสดงไม่แพ้กัน คือ เรื่องพระรถเสน นายโรงเป็น ตัวพระรถ ตัวนางเป็น เมรี และตัวจำเริญเป็น ม้าพระรถเสน และในสมัยหลังละครชาตรี เพิ่มผู้แสดงให้มากขึ้นและใช้ผู้หญิง

ร่วมแสดงด้วย

ละครนอก

ละครนอก มีการดำเนินท้องเรื่องที่รวดเร็ว กระชับ สนุก การแสดงมีชีวิตชีวา ส่วนมากใช้ผู้ชายแสดง และมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เข้าใจว่าละครนอกมีวิวัฒนาการมาจากละครชาตรี เพราะมุ่งที่จะให้คนดูเกิดความขบขัน ผู้แสดงละครนอกแต่เดิมมีผู้แสดงอยู่เพียง ๒-๓ คน เช่นเดียวกับละครชาตรี ละครนอกไม่คำนึงถึงขนบธรรมเนียมประเพณีเกี่ยวกับยศศักดิ์และฐานะของตัวละครแต่อย่างใด ตัวละครที่เป็นท้าวพระยามหากษัตริย์ก็สามารถได้ตอบตกลงกับเสนากำนัลหรือไพร่พลได้ ละครนอกที่นิยมเล่น ได้แก่ เรื่อง สังข์ทอง ไกรทอง สุวรรณหงส์ พระอภัยมณี เป็นต้น

ละครใน

จากรูปแบบของละครนอกที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาเป็นตัวละครในวัง ผู้แสดงหญิงล้วน แบบอย่างละครในนี้ได้สงวนไว้เฉพาะในวังหลวงเท่านั้น เพราะว่าผู้ชายนั้นจะถูกห้ามให้เข้าไปในพระราชฐานชั้นใน บริเวณตำหนักของพระมหากษัตริย์ ซึ่งจะประกอบไปด้วยดนตรีที่มีเสียงไพเราะอ่อนหวาน ใช้บทร้อยกรองได้อย่างวิจิตรบรรจง ทั้งดนตรีที่นำมาผสมผสานอย่างไพเราะ รวมทั้งจะมีท่าทางสง่างาม ไม่มีการสอแทรกหยาบโลนหรือตลกและอนุรักษวัฒนธรรมและคุณลักษณะที่เป็นประเพณีสืบทอดกันมา

เรื่องที่ใช้แสดงละครในนั้นมีอยู่ ๔ เรื่อง ได้แก่ รามเกียรติ์ อนุรุธ อิเหนา และดาหลัง เข้าใจกันว่าละครในสมัยเริ่มแรกเล่นกันแต่เรื่องรามเกียรติ์ และอนุรุธเท่านั้น เพราะถือว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับนารายณ์อวตาร ใช้สำหรับเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ ผู้อื่นจึงไม่สามารถนำไปเล่นได้ ต่อมาละครในไม่ค่อยได้เล่น ๒ เรื่องนี้ เหลือแต่โขงและหนังใหญ่ที่เล่นเรื่องรามเกียรติ์ ส่วนเรื่องดาหลังไม่ค่อยนิยมแสดงนัก เพราะชื่อ ตัวละครเรียกยาก จำยาก เนื้อเรื่องก็สับสนไม่สนุกสนานเท่าเรื่องอิเหนา ต่อมาพวกละครนอกและลิเกจึงนำไปแสดงบ้าง ดังนั้นในสมัยรัตนโกสินทร์ นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงพระราชนิพนธ์ บทละครเรื่องอิเหนาขึ้นใหม่ ละครในจึงนิยมแสดงอยู่เพียงเรื่องเดียววนๆ จึงจะมีผู้จัดแสดงเรื่องรามเกียรติ์และอนุรุธสักครั้งหนึ่ง

บทละครในเป็นกลอนบทละครที่ผู้แต่งใช้ความประณีตบรรจงในการเลือกเฟ้นถ้อยคำมาร้อยกรองอย่างไพเราะและมีความหมายดี เพื่ออวดฝีมือในการแต่งด้วย ทั้งนี้เนื่องจากละครในเล่นกันอยู่ไม่กี่ตอน คนดูมักรู้เรื่องดีอยู่แล้ว ผู้แต่งจึงมุ่งพรรณนาเนื้อความในรายละเอียดอย่างถี่ถ้วน ดังจะเห็นได้จากบทชมธรรมชาติชมพาหนะ ชมเครื่องแต่งตัว บทพรรณนาความรู้สึก ซึ่งปรากฏอยู่ตลอดเรื่อง บทละครในที่แต่งได้ดีเยี่ยม ได้แก่ เรื่องรามเกียรติ์และอิเหนา ซึ่งเป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

การแสดงละครใน มุ่งที่ความประณีตสวยงามเป็นหลัก ทั้งศิลปะการรำที่มีลีลาท่าทางงดงาม นุ่มนวล เครื่องแต่งกายสวยประณีต ดนตรีและเพลงที่ไพเราะ ผู้ชมละครในไม่มุ่งความสนุกสนานตื่นเต้นเหมือนดูละครนอก แต่จะมุ่งดูศิลปะการรำรำ ลีลาท่าทางที่ประณีตงดงามและเพลงที่ไพเราะมากกว่าละครในที่นิยมกันมากที่สุด คือ อิเหนา

ละครดึกดำบรรพ์

ละครดึกดำบรรพ์ เป็นการแสดงละครแบบหนึ่งในประเภทละครรำเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ เนื่องจากในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีเจ้านายชาวต่างชาติเข้ามาเข้าเฝ้าอยู่หลายครั้ง จึงโปรดให้มีการละเล่นให้แขกบ้านแขกเมืองได้รับชม โดยเจ้าพระยาเทเวศรวงศ์วิวัฒน์ (ม.ร.ว. หลาน กุญชร) ได้คิดการแสดงในรูปแบบคอนเสิร์ตโดยเนื้อเรื่องตัดตอนมาจากวรรณคดีไทย โดยมีสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ทรงเลือกเพลงและอำนวยการซ้อม จึงถือว่าการแสดงในครั้งนั้นนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของละครดึกดำบรรพ์ ต่อมาภายหลังเจ้าพระยาเทเวศรวงศ์วิวัฒน์ได้มีโอกาสชมละครโอเปร่า จึงเกิดความชอบใจและ นำปรับปรุงให้เข้ากับละครดึกดำบรรพ์ของไทย ละครดึกดำบรรพ์ที่นิยมเล่น ได้แก่ เรื่องสังข์ทอง คาวี ฯลฯ

การแสดงละครดึกดำบรรพ์แสดงในโรงปิดขนาดเล็ก ดนตรีประกอบการแสดง ใช้วงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ดัดแปลงมาจากวงปี่พาทย์ไม้นวมเครื่องใหญ่ ประกอบด้วยระนาดเอกไม้นวม ระนาดทุ้ม(ไม้) ระนาดเหล็กทุ้ม ฆ้องวงใหญ่ ฆ้องหุ่ย ฆ้องเพียงออ ฆ้องอู้ ซออู้ ตะโพน กลองตะโพน กลองแขกและฉิ่ง

ละครพันทาง

ละครพันทาง หมายถึงละครแบบผสม คือ การนำเอาลีลาท่าทีของชนต่างชาติเข้ามาปรับปรุงกับท่ารำแบบไทยๆ การแสดงละครชนิดนี้แต่เดิมเป็นการริเริ่มของเจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง เป็นผู้คิดค้นนำเอาเรื่องของพงศาวดารของชาติต่างๆมาแต่งเป็นบทละครสำหรับแสดง

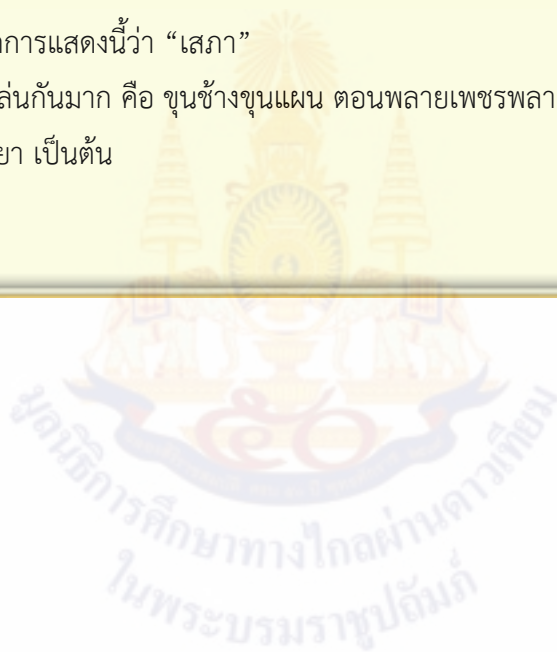
พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ได้กำหนดชื่อนี้และทรงปรับปรุงให้มีฉากประกอบการแสดงเพื่อให้แลเห็นสมจริงสมเนื้อเรื่องซึ่งยังปรับปรุงลีลาท่ารำของชนชาติกับท่าทางอิริยาบถของสามัญชนเข้ามาผสมกัน เพลงร้องประกอบการแสดงนั้นส่วนมากต้นเสียงกับลูกคู่เป็นผู้ร้อง แต่ก็มีบ้างที่กำหนดให้ตัวละครเป็นผู้ร้อง ปี่พาทย์ประกอบการแสดงใช้วงปี่พาทย์ไม้นวม บทที่ใช้มักเป็นบทที่กล่าวถึง ตัวละครที่มีเชื้อชาติต่างๆ เช่น พม่า มอญ จีน ลาว บทที่นิยมนำมาเล่นในปัจจุบันมีเรื่องลิลิตพระลอและราชาธิราชตอนสมิงพระรามอาสา ลักษณะการแต่งตัวของละครพันทางจะแต่งตามเชื้อชาติและความเป็นจริงของตัวละครในบทนั้น ๆ

ละครเสภา

ละครเสภา คือ ละครที่มีลักษณะการแสดงคล้ายละครนอก รวมทั้งเพลงร้องนำ ทำนองดนตรี และการแต่งกายของตัวละคร แต่มีข้อบังคับอย่างหนึ่งคือต้องมีขับเสภาแทรกอยู่ด้วยจึงจะเป็นละครเสภา ก่อนที่จะเกิดละครเสภาขึ้นนั้น เข้าใจว่าจะมีการขับเสภาเป็นเรื่องราวก่อน เรื่องที่นาขับเสภาและนิยมกันอย่างแพร่หลาย คือ เรื่องขุนช้างขุนแผน การขับเสภาตั้งแต่โบราณนั้นไม่มีเครื่องดนตรีชนิดใดประกอบ นอกจากกรับที่ผู้ขับขยับประกอบแทรกในทำนองขับของตนเท่านั้น ครั้นเวลาต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ซึ่งทรงโปรดสดับการขับเสภาได้โปรดเกล้าฯ ให้จัดวงปี่พาทย์เข้าประกอบเป็นอุปกรณ์ขับเสภา โดยให้แทรกเพลงร้องส่งให้ปี่พาทย์รับและบรรเลงเพลงหน้าพาทย์เหมือนอย่างการแสดงละครนอก ตอนใดดำเนินเรื่องก็ขับเสภา ตอนใดเป็นถ้อยคำรำพันหรือข้อความอื่นที่ควรแก่การร้องส่งก็ร้อง จะเป็นเพลงช้าปี่หรือโอ้ปี่อย่างละครนอกก็ได้ ตอนใดเป็นบทไปมาหรือรบกัน ปี่พาทย์ก็บรรเลงเพลงเชิดประกอบ ต่อมาได้วิวัฒนาการให้มีผู้แสดงออกมาแสดงตามบทเสภาและบทร้อง ครั้งแรกก็อาจจะเพียงตอนใดตอนหนึ่ง ครั้นต่อมาก็เลยปรับปรุงให้เป็นการแสดงทั้งหมด และเรียกการแสดงนี้ว่า “เสภา”

ละครเสภาที่นิยมเล่นกันมาก คือ ขุนช้างขุนแผน ตอนพลายเพชรพลายบัวออกศึก , พระไวยแตกทัพ , ขุนแผนเข้าห้องนางแก้วกิริยา เป็นต้น

ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์ไทย คือ ศิลปะการฟ้อนรำที่มนุษย์สร้างสรรค์และประดิษฐ์ขึ้น มีความงดงามประณีตและให้ความบันเทิงใจแก่ผู้ชม รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ ไทยแบ่งประเภทตามลักษณะการรำได้ ดังนี้

๑. รำ คือการแสดงที่มุ่งเน้นถึงศิลปะท่วงท่า ดนตรี ไม่มีการแสดงเป็นเรื่องราว รำบางชุดเป็นการชมความงาม บางชุดตัดตอนมาจากวรรณคดีหรือบางทีกี่ไม่จำเป็นที่จะต้องมีเนื้อเพลงเช่นการรำหน้าพาทย์เป็นต้น รำจะแบ่งออกเป็น ๔ ประเภทดังนี้

๑.๑ รำเดี่ยว คือ การแสดงที่มีผู้แสดงเพียงคนเดียว เป็นการแสดงที่มุ่งอวดศิลปะทางนาฏศิลป์อย่างแท้จริง

๑.๑ รำคู่ การแสดงชุดนี้ไม่จำเป็นจะต้องพร้อมเพียงกันแต่อาจมีท่าที่เหมือนกันได้ เพราะการรำคู่นี้เป็นการใช้ลีลาที่แตกต่างกันระหว่างผู้แสดงสองคน

๑.๒ รำหมู่ การแสดงเป็นหมู่ คือ การแสดงที่มีผู้แสดงตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ใช้เพลงบรรเลงประกอบการแสดงทั้งมีเนื้อร้องและไม่มีเนื้อร้อง เน้นความพร้อมเพรียงความสมดุลในการแสดงหรือที่เรียกว่า “ระบำ”

๑.๓ รำละคร คือการรำที่ใช้ในการแสดงละครหรือโขน เป็นการแสดงท่าทางสื่อความหมายไปกับบทร้องหรือบทละคร และเพลงหน้าพาทย์ต่างๆ ในการแสดงละคร

๒. ระบำ คือการแสดงที่มีความหมายในตัวให้ผู้แสดงสองคนขึ้นไป คือผู้คิดได้มีวิสัยทัศน์และต้องการสื่อการแสดงชุดนั้นผ่านทางบทร้องเพลง หรือการแต่งกายแบบที่มาจากแรงบันดาลใจ จากเรื่องต่างๆเช่นวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี และเป็นการแสดงที่จบในชุดๆ เดี่ยว เป็นต้น ระบำ จะแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ ระบำมาตรฐาน หมายถึง การแสดงที่มีลักษณะการแต่งกายยืนเครื่องพระ-นาง ตลอดจนท่ารำเพลงร้องและดนตรีได้กำหนดไว้เป็นแบบแผน

๒.๒ ระบำเบ็ดเตล็ด หมายถึง การแสดงที่ประดิษฐ์คิดค้นหรือปรับปรุงขึ้นใหม่ตามความประสงค์ตามเหตุการณ์ ตามสมัยนิยม ตามเนื้อเรื่องที่ผู้ประพันธ์ต้องการ

๓. การแสดงละคร คือ การแสดงที่ดำเนินเป็นเรื่องราว ผู้แสดงที่รับบทบาทตัว ละครเป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ

ประเภทละครไทย

๓.๑ ละครแบบดั้งเดิม - ละครชาตรี ละครนอก ละครใน

๓.๒ ละครรูปแบบปรับปรุง - ละครดึกดาบรรพ์ ละครพันทาง ละครเสภา

๓.๓ ละครที่พัฒนาขึ้นใหม่ - ละครพูด ละครร้อง ละครสังคีต ละครอิงประวัติศาสตร์ ละครเพลง ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์

๔. การแสดงเป็นชุดเป็นตอน คือ การแสดงที่สอดแทรกอยู่ในการแสดงละครที่ตัดตอนนำมาแสดงเป็นชุดเป็นตอนสั้น ๆ จุดประสงค์เพื่อเป็นการรื้อฟื้นฝีมือของผู้

ประเภทของละคร

ละคร หมายถึง การแสดงประเภทหนึ่งซึ่งแสดงเรื่องราวความเป็นไปของชีวิตที่ปรากฏในวรรณกรรม มีศิลปะการแสดงและดนตรีเป็นสื่อสำคัญ

ละคร ตามความหมายนี้หมายถึงละครรำ เพราะว่าเป็นการแสดงออกทางความคิดโดยมุ่งเน้นถึงลักษณะท่าทางอิริยาบถในขณะเคลื่อนไหวตัวในระหว่างการรำ

ละครไทยสามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ละครรำ คือละครที่ใช้ศิลปะการร่ายรำในการดำเนินเรื่อง แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

๑.๑ ละครรำแบบมาตรฐานดั้งเดิม มี ๓ ชนิด คือ

- ละครชาตรี
- ละครนอก
- ละครใน

๑.๒ ละครที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ มี ๓ ชนิด คือ

- ละครดึกดำบรรพ์
- ละครพันทาง
- ละครเสภา

๒. ละครร้อง คือละครที่ใช้ศิลปะการร้องดำเนินเรื่อง เป็นละครแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลมาจากตะวันตก แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ ละครร้องล้วน ๆ

๒.๒ ละครร้องสลับพูด

๓. ละครพูด คือละครที่ใช้ศิลปะการพูดในการดำเนินเรื่อง เป็นละครแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตก แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๓.๑ ละครพูดล้วน ๆ

๓.๒ ละครพูดสลับรำ

๔. ละครสังคีต เป็นละครที่ใช้ศิลปะการพูดและการร้องดำเนินเรื่องเหมือนกัน นอกจากนั้นยังมีการแสดงที่เกิดขึ้นใหม่ในสมัย รัชกาลที่ ๕ อีก ๒ อย่างคือ ลิเก และหุ่น (หุ่นเล็ก, หุ่นกระบอก, หุ่นละครเล็ก)

๑. ละครรำ

- ละครชาตรี

ละครชาตรี เป็นรูปแบบละครรำที่เก่าแก่ของไทยที่ได้รับการฟื้นฟูจนถึงทุกวันนี้ เรื่องของละครชาตรี มีกำเนิดมาจากเรื่องมโนราห์

การแสดงโนราเป็นที่นิยมอยู่ทางภาคใต้ ส่วนละครชาตรีมีความนิยมทางภาคกลาง ซึ่งมักหาดูได้ในงานแก้บน แบบแผนการแสดงโนราชาตรีคล้ายคลึงกับละครของทางมลายูที่เรียกกันว่า “มะโย่ง” แต่ต่างกันที่ภาษาและทำนองดนตรี

ละครโนราชาตรีอาจจะมีการนำมาแสดงในภาคกลางตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา แต่ที่มีหลักฐานแน่ชัด คือในสมัยที่สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรียกทัพไปปราบก๊กเจ้านครศรีธรรมราช และต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์อีก ๒ ครั้ง ในครั้งหลังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดให้ชาวภาคใต้ที่อพยพเข้ามาในกรุงเทพ ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ตำบลสนามกระบือได้จัดตั้งคณะละครแสดงกันแพร่หลาย

ละครชาตรี แต่เดิมผู้แสดงเป็นชายล้วนมีเพียง ๓ คนเท่านั้น ได้แก่ นายโรง ซึ่งแสดงเป็นตัวพระ อีก ๒ คน คือ ตัวนาง และตัวจำเริญ ซึ่งแสดงตลกและเป็นตัวเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ เช่น ฤๅษี พรานสัตว์ แต่เดิมนิยมแสดงเพียงไม่กี่เรื่อง เช่น เรื่องมโนราห์ นายโรงจะแสดงเป็นตัวพระสุธน ตัวนางเป็นมโนราห์ และตัวจำเริญเป็นพรานบุญ และอีกเรื่องหนึ่งที่นิยมแสดงไม่แพ้กัน คือ เรื่องพระรถเสน นายโรงเป็น ตัวพระรถ ตัวนางเป็น เมรี และตัวจำเริญเป็น ม้าพระรถเสน และในสมัยหลังละครชาตรี เพิ่มผู้แสดงให้มากขึ้นและใช้ผู้หญิงร่วมแสดงด้วย

- ละครนอก

ละครนอก มีการดำเนินท้องเรื่องที่รวดเร็ว กระชับ สนุก การแสดงมีชีวิตชีวา ส่วนมากใช้ผู้ชายแสดง และมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เข้าใจว่าละครนอกมีวิวัฒนาการมาจากละครชาตรี เพราะมุ่งที่จะให้คนดูเกิดความขบขัน ผู้แสดงละครนอกแต่เดิมมีผู้แสดงอยู่เพียง ๒-๓ คน เช่นเดียวกับละครชาตรี ละครนอก ไม่คำนึงถึงขนบธรรมเนียมประเพณีเกี่ยวกับยศศักดิ์และฐานะของตัวละครแต่อย่างใด ตัวละครที่เป็น ท้าวพระยามหากษัตริย์ก็สามารถโต้ตอบตลกกับเสนาอำมาตย์หรือไพร่พลได้ ละครนอกที่นิยมเล่น ได้แก่ เรื่อง สังข์ทอง ไกรทอง สุวรรณหงส์ พระอภัยมณี เป็นต้น

- ละครใน

จากรูปแบบของละครนอกที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาเป็นตัวละครในวัง ผู้แสดงหญิงล้วน แบบอย่างละครในนี้ ได้สงวนไว้เฉพาะในวังหลวงเท่านั้น เพราะว่าผู้ชายนั้นจะถูกห้ามให้เข้าไปในพระราชฐานชั้นใน บริเวณตำหนักของพระมหากษัตริย์ ซึ่งจะประกอบไปด้วยดนตรีที่มีเสียงไพเราะอ่อนหวาน ใช้บรรเลงอย่างวิจิตรบรรจง ดนตรีที่นำมาผสมผสานอย่างไพเราะ รวมทั้งจะมีท่าทางสง่างาม ไม่มีการสอดแทรกหยาดโหล่นหรือตลกและอนุรักษวัฒนธรรมและคุณลักษณะที่เป็นประเพณีสืบทอดกันมา

เรื่องที่ใช้แสดงละครในนั้นมีอยู่ ๔ เรื่อง ได้แก่ รามเกียรติ์ อนุรุทธ อิเหนา และดาหลัง เข้าใจกันว่าละครในสมัยเริ่มแรกเล่นกันแต่เรื่องรามเกียรติ์ และอนุรุทธเท่านั้น เพราะถือว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับบารายณ์อวตาร ใช้สำหรับเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ ผู้อื่นจึงไม่สามารถนำไปเล่นได้ ต่อมาละครในไม่ค่อยได้เล่น ๒ เรื่องนี้ เหลือแต่โขนและหนังใหญ่ที่เล่นเรื่องรามเกียรติ์ ส่วนเรื่องดาหลังไม่ค่อยนิยมแสดงนัก เพราะชื่อ ตัวละครเรียกยาก จำยาก เนื้อเรื่องก็สับสนไม่สนุกสนานเท่าเรื่องอิเหนา ต่อมาพวกละครนอกและลิเกจึงนำไปแสดงบ้าง ดังนั้นในสมัยรัตนโกสินทร์ นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงพระราชนิพนธ์ บทละครเรื่องอิเหนาขึ้นใหม่ ละครในจึงนิยมแสดงอยู่เพียงเรื่องเดียววน ๆ จึงจะมีผู้จัดแสดงเรื่องรามเกียรติ์และอนุรุทธสักครั้งหนึ่ง

บทละครในเป็นกลอนบทละครที่ผู้แต่งใช้ความประณีตบรรจงในการเลือกเฟ้นถ้อยคำมาร้อยกรองอย่างไพเราะและมีความหมายดี เพื่ออวดฝีมือในการแต่งด้วย ทั้งนี้เนื่องจากละครในเล่นกันอยู่ไม่กี่ตอน คนดูมักรู้เรื่องดีอยู่แล้ว ผู้แต่งจึงมุ่งพรรณนาเนื้อความในรายละเอียดอย่างถี่ถ้วน ดังจะเห็นได้จากบทชมธรรมชาติชมพาหนะ ชมเครื่องแต่งตัว บทพรรณนาความรู้สึก ซึ่งปรากฏอยู่ตลอดเรื่อง บทละครในที่แต่งได้ดีเยี่ยม ได้แก่ เรื่องรามเกียรติ์และอิเหนา ซึ่งเป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

การแสดงละครใน มุ่งที่ความประณีตสวยงามเป็นหลัก ทั้งศิลปะการรำที่มีลีลาท่าทางงดงาม นุ่มนวล เครื่องแต่งกายสวยประณีต ดนตรีและเพลงที่ไพเราะ ผู้ชมละครในไม่มุ่งความสนุกสนานตื่นเต้นเหมือนดูละครนอก แต่จะมุ่งดูศิลปะการร่ายรำ ลีลาท่าทางที่ประณีตงดงามและเพลงที่ไพเราะมากกว่าละครในที่นิยมกันมากที่สุด คือ อิเหนา

- ละครดึกดำบรรพ์

ละครดึกดำบรรพ์ เป็นการแสดงละครแบบหนึ่งในประเภทละครรำเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ เนื่องจากในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีเจ้านายชาวต่างชาติเข้าเฝ้าอยู่หลายครั้ง จึงโปรดให้มีการละเล่นให้แขกบ้านแขกเมืองได้รับชม โดยเจ้าพระยาเทเวศรวงศ์วิวัฒน์ (ม.ร.ว. หลาน ภูธร) ได้คิดการแสดงในรูปแบบคอนเสิร์ตโดยเนื้อเรื่องตัดตอนมาจากวรรณคดีไทย โดยมีสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ากรมพระยา- นริศรานุวัดติวงศ์ ทรงเลือกเพลงและอำนวยการซ้อม จึงถือว่าการแสดงในครั้งนี้นับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของละครดึกดำบรรพ์ ต่อมาภายหลังเจ้าพระยาเทเวศรวงศ์วิวัฒน์ได้มีโอกาสชมละครโอเปร่า จึงเกิดความชอบใจและ นำปรับปรุงให้เข้ากับละครดึกดำบรรพ์ของไทย ละครดึกดำบรรพ์ที่นิยมเล่น ได้แก่ เรื่องสังข์ทอง คาวี ฯลฯ

การแสดงละครดึกดำบรรพ์แสดงในโรงปิดขนาดเล็ก ดนตรีประกอบการแสดง ใช้วงปี่พาทย์ ดึกดำบรรพ์ ดัดแปลงมาจากวงปี่พาทย์ไม้นวมเครื่องใหญ่ ประกอบด้วยระนาดเอกไม้นวม ระนาดทุ้ม(ไม้) ระนาดเหล็กทุ้ม ซ้องวงใหญ่ ซ้องหุ่ย ซลุ่มเพียงออ ซลุ่มอู้ ซออู้ ตะโพน กลองตะโพน กลองแขกและฉิ่ง

- ละครพื้นทาง

ละครพื้นทาง หมายถึงละครแบบผสม คือ การนำเอาลีลาท่าทีของชนต่างชาติเข้ามาปรับปรุงกับท่ารำแบบไทยๆ การแสดงละครชนิดนี้แต่เดิมเป็นการริเริ่มของเจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง เป็นผู้คิดค้นนำเอาเรื่องของพงศาวดารของชาติต่างๆมาแต่งเป็นบทละครสำหรับแสดง

พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ได้กำหนดชื่อนี้และทรงปรับปรุงให้มีฉากประกอบการแสดงเพื่อให้แลเห็นสมจริงสมเนื่อย่างยังปรับปรุงลีลาท่ารำของชนชาติกับท่าทางอิริยาบถของสามัญชนเข้ามาผสมกัน เพลงร้องประกอบการแสดงนั้นส่วนมากต้นเสียงกับลูกคู่เป็นผู้ร้อง แต่ก็มีบ้างที่กำหนดให้ตัวละครเป็นผู้ร้อง ปี่พาทย์ประกอบการแสดงใช้วงปี่พาทย์ไม้นวม บทที่ใช้มักเป็นบทที่กล่าวถึง ตัวละครที่มีเชื้อชาติต่างๆ เช่น พม่า มอญ จีน ลาว บทที่นิยมนำมาเล่นในปัจจุบันมีเรื่องลิลิตพระลอและราชาธิราชตอนสมิงพระรามอาสา ลักษณะการแต่งตัวของละครพื้นทางจะแต่งตามเชื้อชาติและความเป็นจริงของตัวละครในบทนั้น ๆ

- ละครเสภา

ละครเสภา คือ ละครที่มีลักษณะการแสดงคล้ายละครนอก รวมทั้งเพลงร้องนำ ทำนองดนตรี และ การแต่งกายของตัวละคร แต่มีข้อบังคับอยู่อย่างหนึ่งคือต้องมีขับเสภาแทรกอยู่ด้วยจึงจะเป็นละครเสภา

ก่อนที่จะเกิดละครเสภาขึ้นนั้น เข้าใจว่าจะมีการขับเสภาเป็นเรื่องราวก่อน เรื่องที่นำขับเสภาและนิยมกันอย่างแพร่หลาย คือ เรื่องขุนช้างขุนแผน การขับเสภาตั้งแต่โบราณนั้นไม่มีเครื่องดนตรีชนิดใดประกอบ นอกจากกรับที่ผู้ขับขยับประกอบแทรกในทำนองขับของตนเท่านั้น ครั้นเวลาต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ซึ่งทรงโปรดสตั้บการขับเสภาได้โปรดเกล้าฯ ให้จัดวงปี่พาทย์เข้าประกอบเป็นอุปกรณ์ขับเสภา โดยให้แทรกเพลงร้องส่งให้ปี่พาทย์รับและบรรเลงเพลงหน้าพาทย์เหมือนอย่างการแสดงละครนอก ตอนใดดำเนินเรื่องก็ขับเสภา ตอนใดเป็นถ้อยคำรำพันหรือข้อความอื่นที่ควรแก่การร้องส่งก็ร้อง จะเป็นเพลงซ้ำปี่หรือโอ้ปี่อย่างละครนอกก็

ได้ ตอนใดเป็นบทไปมาหรือรบกัน ปี่พาทย์ก็บรรเลงเพลงเชิดประกอบ ต่อมาได้วิวัฒนาการให้มีผู้แสดงออกมาแสดงตามบทเสภาและบทร้อง ครั้งแรกก็อาจจะเป็นเพียงตอนใดตอนหนึ่ง ครั้นต่อมาก็เลยปรับปรุงให้เป็นการแสดงทั้งหมด และเรียกการแสดงนี้ว่า “เสภา”

ละครเสภาที่นิยมเล่นกันมาก คือ ขุนช้างขุนแผน ตอนพลายเพชรพลายบัวออกศึก, พระไวยแตกทัพ, ขุนแผนเข้าห้องนางแก้วกิริยา เป็นต้น

ละครร้อง

ละครร้องกำเนิดขึ้นในตอนปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ละครร้อง ได้ปรับปรุงขึ้นโดยได้รับอิทธิพลจากละครต่างประเทศ ละครร้องนั้นต้นกำเนิด มาจากจากแสดงของชาวมลายู เรียกว่า “บังสาววัน” (Malay Opera) ได้เคยเล่นถวายรัชกาลที่ ๕ ทอดพระเนตรครั้งแรกที่เมืองไทรบุรี และต่อมาละครบังสาววันได้เข้ามาแสดงในกรุงเทพฯ พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ทรงแก้ไขปรับปรุงเป็นละครร้องเล่นที่โรงละครปรีดาลัย ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์นี้ต่อมาภายหลังได้เปลี่ยนเรียกชื่อว่า “ละครหลวงนฤมิตร” บางครั้งคนยังเรียกว่า “ละครปรีดาลัย” ต่อมาเกิดคณะละครร้องแบบปรีดาลัยขึ้นมากมาย เช่น ละครปรโมทัย ปรโมทัยเมือง ประเทืองไทย วิไลกรุง ไฉวเวียง เสรีสำเร็จ บ้านเทิงไทย และนาคร บ้านเทิง เป็นต้น ละครนี้ได้นิยมกันมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๖ และรัชกาลที่ ๗

นอกจากนี้ได้เกิดละครร้องขึ้นอีกแบบหนึ่งดัดยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงดัดแปลงละครของชาวตะวันตก จากละครอุปรากร ที่เรียกว่า “โอเปอเรติก ลิเบรโต” (Operatic Libretto) มาเป็นละครในภาษาไทย และได้รับความนิยมอีกแบบหนึ่ง ละครร้องจึงแบ่งออกเป็น ๒ ชนิดคือ

๑. ละครร้องสลับท ใน พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์

๒. ละครร้องล้วน ๆ ใน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธสยามมกุฎราชกุมาร

ผู้แสดง

ละครร้องสลับท ใช้ผู้หญิงแสดงล้วน ยกเว้นตัวตลกหรือจำพวกที่เรียกว่า “ตลกตามพระ” ซึ่งใช้ผู้ชายแสดง มีบทเป็นผู้ช่วยพระเอกแสดงบทตลกขบขันจริง ๆ เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

ละครร้องล้วน ๆ ใช้ผู้ชาย และผู้หญิงแสดงจริงตามเนื้อเรื่อง

เรื่องที่แสดง

ละครร้องสลับท พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ เป็นผู้พระนิพนธ์บท และกำกับการแสดง เรื่องที่แสดงได้แก่ ตึกตายอดรัก ขวดแก้วเจียรไน เครือณรงค์ กากี

ละครร้องล้วน ๆ เรื่องที่แสดง คือ เรื่องสาวตรี

การแสดง

ละครร้องสลับท มีทั้งบทร้อง และบทพูด ยึดถือการร้องเป็นส่วนสำคัญ บทพูดเจรจาสอดแทรกเข้ามาเพื่อทวนบทที่ตัวละครออกมานั้นเอง แม้ดัดบทพูดออกทั้งหมดเหลือแต่บทร้องก็ยังได้เนื้อเรื่องสมบูรณ์ มีลูกคู่คอยร้องรับอยู่ในฉาก ยกเว้นแต่ตอนที่เป็นการเกริ่นเรื่องหรือดำเนินเรื่อง ลูกคู่จะเป็นผู้ร้องทั้งหมด ตัวละครจะทำท่าประกอบตามธรรมชาติมากที่สุดทรงเรียกว่า “ละครกำแบ”

ละครร้องล้วน ๆ ตัวละครขับร้องโต้ตอบกัน และเล่าเรื่องเป็นทำนองแทนการพูดดำเนินเรื่องด้วยการร้องเพลงล้วน ๆ ไม่มีบทพูดแทรก มีเพลงหน้าพาทย์ประกอบกิริยาบถของตัวละคร จัดฉากตามท้องเรื่อง ใช้เทคนิคอุปกรณ์แสงสีเสียงเพื่อสร้างบรรยากาศให้สมจริง

ดนตรี

ละครร้องสลับพูด บรรเลงด้วยวงปี่พาทย์ไม้นวมหรืออาจใช้วงมโหรีประกอบ ในกรณีที่ใช้แสดงเรื่องเกี่ยวกับชนชาติอื่น ๆ

ละครร้องล้วน ๆ บรรเลงด้วยวงปี่พาทย์ไม้นวม

เพลงร้อง

ละครร้องสลับพูด ใช้เพลงชั้นเดียวหรือเพลง ๒ ชั้น ในขณะที่ตัวละครร้องใช้ซออุคโลตามเบา ๆ เรียกว่า “ร้องคลอ”

ละครร้องล้วน ๆ ใช้เพลงชั้นเดียวหรือเพลง ๒ ชั้น ที่มีลำนำทำนองไพเราะ

สถานที่แสดง มักแสดงตามโรงละครทั่วไป

www.baanjomyut.com/library/ancient_drama/๐๓.html#google_vignette

ละครพูด

ละครพูดเริ่มขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการแสดงละครพูดสมัครเล่นเป็นครั้งแรก เนื้อเรื่องละครพูดที่แสดงในสมัยนี้ ดัดแปลงมาจากบทละครรำที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

พ.ศ. ๒๔๒๒ หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์ลิลิตนิทราชาคริต จบบริบูรณ์แล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมาคม “แมจิกัลโซไซเอตี” โดยมีสมเด็จพระเจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ เป็นนายกสมาคมจัดการแสดงละครเรื่องนี้ขึ้น ทรงเป็นผู้กำหนดตัวละครเอง โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมหมื่นทิวากรวงศ์ประวัติ เป็นอาบูกะซัน พระองค์เจ้าจิตรเจริญ คือ สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ เป็นตัวนางนอชาตอล

พ.ศ. ๒๔๒๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการแสดงละครเรื่องอิเหนาในงานเฉลิมพระราชมณเฑียร พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ละครที่แสดงในครั้งนี้เป็นละครรำ แต่มีบทเจรจาที่ทรงพระราชนิพนธ์เองบ้าง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าอนงยาเธอ กรมหลวงพิชิตปรีชากรและเจ้านายพระองค์อื่นๆ แต่งถวายบ้าง

พ.ศ. ๒๔๔๗ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงสำเร็จการศึกษา และเสด็จนิวัติประเทศไทยแล้ว ทรงตั้ง “ทวีปัญญาสโมสร” ขึ้นในพระราชอุทยานสราญรมย์ แต่ในสมัยเดียวกันนี้ได้มีการตั้ง “สามัคยาจารย์สโมสร” ซึ่งมีเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีเป็นประธานอยู่ก่อนแล้ว กิจกรรมของ ๒ สโมสรที่คล้ายคลึงกัน คือการแสดงละครพูดแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากละครตะวันตก สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ทรงมีส่วนร่วมในกิจการการแสดงละครพูดของทั้ง ๒ สโมสรนี้ จึงได้ถวายพระเกียรติว่าทรงเป็นผู้ให้กำเนิดละครพูด

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นยุคทองของละครพูด ประชาชนให้ความสนใจต่อละครประเภทนี้มาก เพราะเห็นว่าเป็นของแปลกและแสดงได้ง่าย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสนับสนุนละครพูดอย่างยิ่ง ทรงพระราชนิพนธ์บทละครพูดที่ดีเด่นเป็นจำนวนมาก และทรงร่วมในการแสดงด้วยหลายครั้ง

ละครพูดแบ่งได้เป็นประเภทใหญ่ๆ คือ

๑. ละครพูดล้วนๆ หรือละครพูดแบบร้อยแก้ว
๒. ละครพูดแบบร้อยกรอง
๓. ละครพูดสลับลำ

ผู้แสดง

ละครพูดล้วนๆ ในสมัยโบราณใช้ผู้ชายแสดงล้วน ต่อมานิยมใช้ผู้แสดงเป็นชายล้วน ต่อมานิยมใช้ผู้แสดงชายจริงหญิงแท้

ละครพูดแบบร้อยกรอง ใช้ผู้แสดงทั้งชายและหญิง มีบุคลิกและการแสดงเหมาะสมตามลักษณะที่บ่งไว้ในบทละคร น้ำเสียงแจ่มใสชัดเจนดี เสียงกังวาน พุดฉะฉาน ไหวพริบดี

ละครพูดสลับลำ ใช้ผู้แสดงทั้งชายและหญิง เหมือนละครพูดแบบร้อยกรอง

การแต่งกาย

ละครพูดล้วนๆ แต่งกายตามสมัยนิยม ตามเนื้อเรื่องโดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของตัวละคร

ละครพูดแบบร้อยกรอง แต่งให้เหมาะสมถูกต้องตามบุคลิกของตัวละคร และยุคสมัยที่บ่งบอกไว้ในบทละคร

ละครพูดสลับลำ การแต่งกายเหมือนละครพูดล้วนๆ หรือแต่งกายตามเนื้อเรื่อง

เรื่องที่แสดง

ละครพูดล้วนๆ เรื่องที่แสดงเรื่องแรก คือ เรื่อง"โพงพาง" เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๓ เรื่องต่อมาคือ "เจ้าข้าสารวัด" ทั้งสองเรื่อง เป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ละครพูดแบบร้อยกรอง จำแนกตามลักษณะคำประพันธ์ดังนี้ คือ

๑. ละครพูดคำกลอน จากบทประพันธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เช่น เรื่องเวนิสวานิช ทรงแปลเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๙ เรื่องพระร่วง ทรงพระราชนิพนธ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐

๒. ละครพูดคำฉันท์ ได้แก่ เรื่องมัทนะพาธา พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖

๓. ละครพูดคำโคลง ได้แก่ เรื่องสีนาคา ของอัจฉราพรรณ(อาจารย์มนตรี ตราโมท) ประพันธ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๙

ละครพูดสลับลำ ได้แก่ เรื่องชิงนาง และปล่อยแก่ ซึ่งเป็นของนายบัว ทองอิน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บทร้องแทรก โดยใช้พระนามแฝงว่า "ศรีอยุธยา" และทรงแสดงเป็นหลวงเกียรติคุณ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๙

การแสดง

ละครพูดล้วนๆ การแสดงจะดำเนินเรื่องด้วยวิธีพูดใช้ท่าทางแบบสามัญชนประกอบ การพูดที่เป็นธรรมชาติ ลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งของละครชนิดนี้คือ ในขณะที่ตัวละครคิดอะไรอยู่ในใจ มักจะใช้วิธีบ่งปากพูดกับผู้ดู ถึงแม้จะมีตัวละครอื่นๆ อยู่ใกล้ๆ ก็สมมติว่าไม่ได้ยิน

ละครพูดแบบร้อยกรอง การแสดงจะดำเนินเรื่องด้วยวิธีพูดที่เป็นคำประพันธ์ชนิด คำกลอน คำฉันท์ คำโคลง

ละครพูดสลับลำ ยึดถือบทพูดมีความสำคัญในการดำเนินเรื่องแต่เพียงอย่างเดียว บทร้องเป็นเพียงสอดแทรกเพื่อเสริมความ ย้ำความ

ดนตรี

ละครพูดล้วนๆ บรรเลงโดยวงดนตรีสากลหรือวงปี่พาทย์ไม้นวม แต่จะบรรเลงประกอบเฉพาะเวลาปิดฉากเท่านั้น

ละครพูดแบบร้อยกรอง บรรเลงดนตรีคล้ายกับละครพูดล้วนๆ

ละครพูดสลับลำ บรรเลงดนตรีคล้ายกับละครพูดล้วนๆ แต่บางครั้งในช่วงดำเนินเรื่อง ถ้ามีบทร้อง ดนตรีก็จะบรรเลงร่วมไปด้วย

เพลงร้อง

ละครพูดล้วนๆ เพลงร้องไม่มี ผู้แสดงดำเนินเรื่องโดยการพูด

ละครพูดแบบร้อยกรอง เพลงร้องไม่มี ผู้แสดงดำเนินเรื่องโดยการพูดเป็นคำประพันธ์ชนิดนั้นๆ

ละครพูดสลับลำ มีเพลงร้องเป็นบางส่วน โดยทำนองเพลงขึ้นอยู่กับผู้ประพันธ์ที่จะแต่งเสริมเข้ามาในเรื่อง

<http://www.banramthai.com/html/lakhon๙.html>

ละครสังคีต

ละครสังคีต คำว่า "สังคีต" หมายถึง การรวมเอาการ ฟ้อนรำ และการละคร พร้อมทั้งดนตรีทางขับร้อง และดนตรีทางเครื่องด้วย ละครสังคีตหมายถึง ละครที่มีทั้งบทพูดและบทร้องเป็นส่วนสำคัญเสมอ จะตัดอย่างใดอย่างหนึ่งออกไม่ได้

ผู้แสดง ใช้ผู้ชายและผู้หญิงแสดงจริงตามเนื้อเรื่อง

การแต่งกาย แต่งตามสมัยนิยม คำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของฐานะตัวละครตามเนื้อเรื่อง และความงดงามของ

เครื่องแต่งกาย

เรื่องที่แสดง นิยมแสดงบทพระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มี ๔ เรื่อง ได้แก่ เรื่องหนามยอกเอาหนามบ่ง ทรงเรียกว่า " ละครสลับลำ " เรื่องวิชาวพระสมุทร ทรงเรียกว่า " ละครพูดสลับลำ " เรื่องมิกาโดและวังตี ทรงเรียกว่า "ละครสังคีต"

การแสดง มุ่งหมายที่ความไพเราะของเพลง ตัวละครจะต้องร้องเองคล้ายกับละครร้อง แต่ต่างกันที่ละครร้องดำเนินเรื่องด้วยบทร้อง การพูดเป็นเจรจาทวนบท ส่วนละครสังคีตมุ่งบทร้องและบทพูดเป็นหลักสำคัญในการดำเนินเรื่อง เป็นการแสดงหมู่ทั้งงดงาม ในการแสดงแต่ละเรื่องจะต้องมีบทของตัวละครประกอบเสมอ และมุ่งไปในทางสนุกสนาน

ดนตรี ดีลหุฟังที่ดีที่สุด บรรเลงด้วย วงปี่พาทย์ไม้นวม

เพลงร้อง ใช้ เพลงชั้นเดียว หรือ เพลง ๒ ชั้น มีลำนำที่ไพเราะ

<https://www.kroobannok.com/๑๓๖๙>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เรื่อง เรียนรู้การละคร	
รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ภาคเรียนที่ ๒	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่าง
อิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน
ตัวชี้วัด ม.๓/๓ มีทักษะในการใช้ความคิดในการพัฒนารูปแบบการแสดง

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ละครมีรูปแบบและประเภทหลากหลาย ซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรม มุมมอง และ
เป้าหมายของการแสดงออกทางศิลปะ ความเข้าใจในลักษณะเฉพาะของรูปแบบและประเภทของละครจะช่วย
ให้สามารถวิเคราะห์ สื่อสาร และสร้างสรรค์ผลงานละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. สาระการเรียนรู้

- ๓.๑ รูปแบบการแสดง - การแสดงเดี่ยว การแสดงหมู่ การแสดงละคร การแสดงเป็นชุดเป็นตอน
- ๓.๒ ประเภทของละคร - แบบดั้งเดิม แบบปรับปรุง แบบพัฒนาขึ้นใหม่

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

- ๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)
 - อธิบายรูปแบบและประเภทของละคร
- ๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
 - เขียนสรุปและอธิบายรูปแบบและประเภทของละคร
- ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)
 - เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีสืบทอด
มาช้านาน

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอรูปแบบและประเภทของละคร เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความ
หลากหลายของวัฒนธรรมที่มีสืบทอดมาช้านาน

๑. พุดแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทักษะของตนเอง, ประเมินค่า
ของสารที่ได้รับ, มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและ
หลักฐานประกอบ (๑.๒)

๒. หากความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหา และมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล (๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน - นำเสนอรูปแบบและ ประเภทของละคร เห็น ความสำคัญและคุณค่าของ การละครซึ่งสะท้อนความ หลากหลายของวัฒนธรรมที่ มีสืบทอดมาช้านาน ด้านความรู้ - อธิบายรูปแบบและ ประเภทของละคร ด้านทักษะกระบวนการ - เขียนสรุปอธิบายรูปแบบ และประเภทของละคร	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ ละครให้นักเรียนดู ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับละคร ไทยโดย ถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - นักเรียนดูการแสดงในตอนนี้ แล้วนักเรียนมี ความรู้สึกอย่างไร	๑. นักเรียนรับชมการแสดงด้วยความตั้งใจ ๒. นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์การแสดงที่ รับชมไปและช่วยกันตอบคำถาม	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง รูปแบบและ ประเภทของละคร (๒) ๒. ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง รูปแบบและ ประเภทของละคร (๒) ๓. วิดีทัศน์ – ละคร เวที เรื่อง มหัทศจรีย์ ผีพุ่งไต้(เมืองสาม อ่าว)	- ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง รูปแบบและ ประเภทของ ละคร	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูทบทวนในเรื่อง รูปแบบและประเภท ของละคร (๑) จากนั้นครูอธิบายเสริมเพิ่มเติม เกี่ยวกับเรื่องรูปแบบและประเภทของละคร (๑) ๒. ครูอธิบายประกอบสื่อ PowerPoint เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร(๒) ๓. จากนั้นครูอธิบายในเรื่อง ละครร้อง ละคร พูด และละครสังคีต	๑. นักเรียนตั้งใจฟังอธิบาย ครูอธิบาย เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร (๒) ๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ตาม ประสบการณ์ที่เคยได้เรียนมาหรือจาก ประสบการณ์ที่เคยพบเห็น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีสืบทอดมาช้านาน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มุ่งมั่นในการทำงาน - รักความเป็นไทย	- ละครร้อง ได้แก่ ละครร้องล้วน ๆ ละครร้องสลับพูด ๒) ละครพูด ได้แก่ ละครพูดล้วนๆ ละครพูดสลับลำ และละครพูดคำฉันท ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - นักเรียนทราบหรือไม่ว่า ละครสังคีต เป็นละครลักษณะใด - ครูอธิบายถึงการแสดงละคร ละครสังคีตต่อเพื่อเสริมความเข้าใจให้กับนักเรียน				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนเท่าๆกัน แต่ละกลุ่มละนักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน ๒. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิด สรุปรื้อเนื้อหาและเขียนแผนผังความคิดแสดงนิยามความหมายเฉพาะของละครแต่ละประเภทต่อจากสัปดาห์ที่แล้วลงในกระดาษที่	๑. นักเรียนร่วมกัน ช่วยกันระดมความคิด สรุปรื้อเนื้อหาและเขียนแผนผังความคิด ๒. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ครูเตรียมให้ และนำไปประกอบลงในกระดาษ ปรีฟ ตกแต่งให้สวยงาม ๓. เมื่อเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่ง ตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน				
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุป เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร ๒. ให้นักเรียนสอบถามข้อสงสัย ๓. ครูแจ้งว่าในชั่วโมงต่อไปจะเรียนรู้ในเรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการ ละครกับชีวิตมนุษย์	๑. นักเรียนร่วมกัน สรุป เรื่อง รูปแบบและ ประเภทของละคร ๒. นักเรียนสอบถามข้อสงสัย ๓. นักเรียนรับทราบเพื่อการเรียนรู้ใน สัปดาห์ต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร(๒)
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร(๒)
- ๓) วิดีทัศน์ ทัศน์ - ละครเวทีเรื่อง มหัทธรรย์ฝิฟ่งใต้(เมืองสามอ่าว)

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๒ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายรูปแบบและประเภทของละคร	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่องรูปแบบและประเภทของละคร (๒) - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๒ เรื่องรูปแบบและประเภทของละคร - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนสรุปอธิบายรูปแบบและประเภทของละคร			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีสืบทอดมาช้านาน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอรูปแบบและประเภทของละคร เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรมที่มีสืบทอดมาช้านาน			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรคิ์ในงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ไม่มีการตกแต่งชิ้นงาน
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความคิด	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอรูปแบบและ ประเภทของละคร เห็น ความสำคัญและคุณค่าของ การละครซึ่งสะท้อนความ หลากหลายของวัฒนธรรมที่ มีสืบทอดมาช้านาน				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
นำเสนอรูปแบบและประเภทของ ละคร เห็นความสำคัญและคุณค่าของ การละครซึ่งสะท้อนความหลากหลาย ของวัฒนธรรมที่มีสืบทอดมาช้านาน			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๒ รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร (๒)
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนแผนผังความคิด แสดงนิยามความหมายเฉพาะของละครแต่ละประเภทลงในกระดาษที่
 ครูเตรียมให้ และนำไปประกอบลงในกระดาษปฐพี ตกแต่งให้สวยงาม

ใบความรู้ที่ ๙ เรื่อง รูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ไทย (๒)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง รูปแบบและประเภทของละคร (๒)
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประเภทของละคร

ละคร หมายถึง การแสดงประเภทหนึ่งซึ่งแสดงเรื่องราวความเป็นไปของชีวิตที่ปรากฏในวรรณกรรม
 มีศิลปะการแสดงและดนตรีเป็นสื่อสำคัญ
 ละคร ตามความหมายนี้หมายถึงละครรำ เพราะว่าเป็นการแสดงออกทางความคิดโดยมุ่งเน้น
 ถึงลักษณะท่าทางอิริยาบถในขณะเคลื่อนไหวตัวในระหว่างการรำ

ละครไทยสามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ละครรำ คือละครที่ใช้ศิลปะการรำรำในการดำเนินเรื่อง แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

๑.๑ ละครรำแบบมาตรฐานดั้งเดิม มี ๓ ชนิด คือ

- ละครชาตรี
- ละครนอก
- ละครใน

๑.๒ ละครที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ มี ๓ ชนิด คือ

- ละครดึกดำบรรพ์
- ละครพันทา
- ละครเสภา

๒. ละครร้อง คือละครที่ใช้ศิลปะการร้องดำเนินเรื่อง เป็นละครแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลมาจากตะวันตก
 แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ ละครร้องล้วน ๆ

๒.๒ ละครร้องสลับพูด

๓. ละครพูด คือละครที่ใช้ศิลปะการพูดในการดำเนินเรื่อง เป็นละครแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลมาจากตะวันตก

แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๓.๑ ละครพูดล้วน ๆ

๓.๒ ละครพูดสลับรำ

๔. ละครสังคีต เป็นละครที่ใช้ศิลปะการพูดและการร้องดำเนินเรื่องเหมือนกัน นอกจากนั้นยังมีการแสดงที่เกิดขึ้นใหม่ในสมัย รัชกาลที่ ๕ อีก ๒ อย่างคือ ลิเก และหุ่น (หุ่นเล็ก, หุ่นกระบอก, หุ่นละครเล็ก)

ละครร้อง

กำเนิดขึ้นในตอนปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ละครร้อง ได้ปรับปรุงขึ้นโดยได้รับอิทธิพลจากละครต่างประเทศ ละครร้องนั้นต้นกำเนิด มาจากจากแสดงของชาวมลายู เรียกว่า “บังสาวัน” (Malay Opera) ได้เคยเล่นถวายรัชกาลที่ ๕ ทอดพระเนตรครั้งแรกที่เมืองไทรบุรี และต่อมาละครบังสาวันได้เข้ามาแสดงในกรุงเทพฯ พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ทรงแก้ไขปรับปรุงเป็นละครร้องเล่นที่โรงละครปรีดาลัย ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์นี้ต่อมาภายหลังได้เปลี่ยนเรียกชื่อว่า “ละครหลวงนฤมิตร” บางครั้งคนยังเรียกว่า “ละครปรีดาลัย” ต่อมาเกิดคณะละครร้องแบบปรีดาลัยขึ้นมากมาย เช่นกระปราโมทัย ปราโมทัยเมือง ประเทืองไทย วิไลกรุง ไฉวเวียง เสรีสำเร็จ บ้านเทิงไทย และนาคร บ้านเทิง เป็นต้น ละครนี้ได้นิยมกันมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๖ และรัชกาลที่ ๗

นอกจากนี้ได้เกิดละครร้องขึ้นอีกแบบหนึ่งดดยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงดัดแปลงละครของชาวตะวันตก จากละครอุปรากร ที่เรียกว่า “โอเปอเรติก ลิเบรโต” (Operatic Libretto) มาเป็นละครในภาษาไทย และได้รับความนิยมอีกแบบหนึ่ง ละครร้องจึงแบ่งออกเป็น ๒ ชนิดคือ

๑. ละครร้องสลับทูต ใน พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์

๒. ละครร้องล้วน ๆ ใน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธสยามมกุฎราชกุมาร

ผู้แสดง

ละครร้องสลับทูต ใช้ผู้หญิงแสดงล้วน ยกเว้นตัวตลกหรือจำเວดที่เรียกว่า “ตลกตามพระ” ซึ่งใช้ผู้ชายแสดง มีบทเป็นผู้ช่วยพระเอกแสดงบทตลกขบขันจริง ๆ เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

ละครร้องล้วน ๆ ใช้ผู้ชาย และผู้หญิงแสดงจริงตามเนื้อเรื่อง

เรื่องที่แสดง

ละครร้องสลับทูต พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ เป็นผู้พระนิพนธ์บท และกำกับการแสดง เรื่องที่แสดงได้แก่ ตู๊กตายอดรัก ขวดแก้วเจียรไน เครือณรงค์ กากี

ละครร้องล้วน ๆ เรื่องที่แสดง คือ เรื่องสาวตรี

การแสดง

ละครร้องสลับทูต มีทั้งบทร้อง และบทพูด ยึดถือการร้องเป็นส่วนสำคัญ บทพูดเจรจาสดแทรกเข้ามาเพื่อทวนบทที่ตัวละครร้องออกมานั่นเอง แม้ตัดบทพูดออกทั้งหมดเหลือแต่บทร้องก็ยังได้เนื้อเรื่องสมบูรณ์ มีลูกคู่คอยร้องรับอยู่ในฉาก ยกเว้นแต่ตอนที่เป็นการเกริ่นเรื่องหรือดำเนินเรื่อง ลูกคู่จะเป็นผู้ร้องทั้งหมด ตัวละครจะทำท่าประกอบตามธรรมชาติมากที่สุดทรงเรียกว่า “ละครกำแบ”

ละครร้องล้วน ๆ ตัวละครขับร้องโต้ตอบกัน และเล่าเรื่องเป็นทำนองแทนการพูดดำเนินเรื่องด้วยการร้องเพลงล้วน ๆ ไม่มีบทพูดแทรก มีเพลงหน้าพาทย์ประกอบกิริยาบถของตัวละคร จัดฉากตามท้องเรื่อง ใช้เทคนิคอุปกรณ์แสงสีเสียงเพื่อสร้างบรรยากาศให้สมจริง

ดนตรี

ละครร้องสลับทูต บรรเลงด้วยวงปี่พาทย์ไม้นวมหรืออาจใช้วงมโหรีประกอบ ในกรณีที่ใช้แสดงเรื่องเกี่ยวกับชนชาติอื่น ๆ

ละครร้องล้วน ๆ บรรเลงด้วยวงปี่พาทย์ไม้นวม

เพลงร้อง

ละครร้องสลับทูต ใช้เพลงชั้นเดียวหรือเพลง ๒ ชั้น ในขณะที่ตัวละครร้องใช้ซออุลคลอตามเบา ๆ เรียกว่า “ร้องคลอ”

ละครร้องล้วน ๆ ใช้เพลงชั้นเดียวหรือเพลง ๒ ชั้น ที่มีลำนำทำนองไพเราะ

สถานที่แสดง มักแสดงตามโรงละครทั่วไป

ละครพูด

ละครพูดเริ่มขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการแสดงละครพูดสมัครเล่นเป็นครั้งแรก เนื้อเรื่องละครพูดที่แสดงในสมัยนี้ ดัดแปลงมาจากบทละครราที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

พ.ศ. ๒๔๒๒ หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์ลิลิตนิทราชาคริต จบบริบูรณ์แล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมาคม “แมจิกัลไซไซเอตี้” โดยมีสมเด็จพระเจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ เป็นนายกสมาคมจัดการแสดงละครเรื่องนี้ขึ้น ทรงเป็นผู้กำหนดตัวละครเอง โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมหมื่นทิวากรวงศ์ประวัติ เป็นอาบุญะขัน พระองค์เจ้าจิตรเจริญ คือ สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ เป็นตัวนางนอกชาตอล

พ.ศ. ๒๔๒๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการแสดงละครเรื่องอิเหนาในงานเฉลิมพระราชมณเฑียร พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ละครที่แสดงในครั้งนี้เป็นละครรา แต่มีบทเจรจาที่

ทรงพระราชนิพนธ์เองบ้าง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงพิชิตปรีชากรและเจ้านายพระองค์อื่นๆ แต่งถวายบ้าง

พ.ศ. ๒๔๔๗ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงสำเร็จการศึกษา และเสด็จนิวัติประเทศไทยแล้ว ทรงตั้ง "ทวีปัญญาสโมสร" ขึ้นในพระราชอุทยานสราญรมย์ แต่ในสมัยเดียวกันนี้ได้มีการตั้ง "สามัคยาจารย์สโมสร" ซึ่งมีเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีเป็นประธานอยู่ก่อนแล้ว กิจกรรมของ ๒ สโมสรที่คล้ายคลึงกัน คือการแสดงละครพูดแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากละครตะวันตก สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ทรงมีส่วนร่วมในกิจการการแสดงละครพูดของทั้ง ๒ สโมสรนี้ จึงได้ถวายพระเกียรติว่าทรงเป็นผู้ให้กำเนิดละครพูด

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นยุคทองของละครพูด ประชาชนให้ความสนใจต่อละครประเภทนี้มาก เพราะเห็นว่าเป็นของแปลกและแสดงได้ง่าย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสนับสนุนละครพูดอย่างยิ่ง ทรงพระราชนิพนธ์บทละครพูดที่ดีเด่นเป็นจำนวนมาก และทรงร่วมในการแสดงด้วยหลายครั้ง

ละครพูดแบ่งได้เป็นประเภทใหญ่ๆ คือ

๑. ละครพูดล้วนๆ หรือละครพูดแบบร้อยแก้ว
๒. ละครพูดแบบร้อยกรอง
๓. ละครพูดสลับลำ

ผู้แสดง

ละครพูดล้วนๆ ในสมัยโบราณใช้ผู้ชายแสดงล้วน ต่อมานิยมใช้ผู้แสดงเป็นชายล้วน ต่อมานิยมใช้ผู้แสดงชายจริงหญิงแท้

ละครพูดแบบร้อยกรอง ใช้ผู้แสดงทั้งชายและหญิง มีบุคลิกและการแสดงเหมาะสมตามลักษณะที่บ่งไว้ในบทละคร น้ำเสียงแจ่มใสชัดเจนดี เสียงกังวาน พุดฉะฉาน ไหวพริบดี

ละครพูดสลับลำ ใช้ผู้แสดงทั้งชายและหญิง เหมือนละครพูดแบบร้อยกรอง

การแต่งกาย

ละครพูดล้วนๆ แต่งกายตามสมัยนิยม ตามเนื้อเรื่องโดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของตัวละคร

ละครพูดแบบร้อยกรอง แต่งให้เหมาะสมถูกต้องตามบุคลิกของตัวละคร และยุคสมัยที่บ่งบอกไว้ในบทละคร

ละครพูดสลับลำ การแต่งกายเหมือนละครพูดล้วนๆ หรือแต่งกายตามเนื้อเรื่อง

เรื่องที่แสดง

ละครพูดล้วนๆ เรื่องที่แสดงเรื่องแรก คือ เรื่อง"โพงพาง" เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๓ เรื่องต่อมาคือ "เจ้าข้าสารวัด" ทั้งสองเรื่อง เป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ละครพูดแบบร้อยกรอง จำแนกตามลักษณะคำประพันธ์ดังนี้ คือ

๑. ละครพูดคากลอน จากบทประพันธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เช่น เรื่องเวนิสวานิช ทรงแปลเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๙ เรื่องพระร่วง ทรงพระราชนิพนธ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐

๒. ละครพูดคำฉันท์ ได้แก่ เรื่องมัทนะพาธา พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖

๓. ละครพูดคำโคลง ได้แก่ เรื่องสีนาคา ของอัจฉราพรรณ(อาจารย์มนตรี ตราโมท) ประพันธ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๘

ละครพูดสลับลำ ได้แก่ เรื่องชิงนาง และปล่อยแก่ ซึ่งเป็นของนายบัว ทองอิน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บทร้องแทรก โดยใช้พระนามแฝงว่า "ศรีอยุธยา" และทรงแสดงเป็นหลวงเกียรติกุล ณ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๙

การแสดง

ละครพูดล้วนๆ การแสดงจะดำเนินเรื่องด้วยวิธีพูดใช้ท่าทางแบบสามัญชนประกอบ การพูดที่เป็นธรรมชาติ ลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งของละครชนิดนี้คือ ในขณะที่ตัวละครคิดอะไรอยู่ในใจ มักจะใช้วิธีปองปากพูดกับผู้ดู ถึงแม้จะมีตัวละครอื่นๆ อยู่ใกล้ๆ ก็สมมติว่าไม่ได้ยิน

ละครพูดแบบร้อยกรอง การแสดงจะดำเนินเรื่องด้วยวิธีพูดที่เป็นคำประพันธ์ชนิด คำกลอน คำฉันท์ คำโคลง

ละครพูดสลับลำ ยึดถือบทพูดมีความสำคัญในการดำเนินเรื่องแต่เพียงอย่างเดียว บทร้องเป็นเพียงสอดแทรก เพื่อเสริมความ ย้ำความ

ดนตรี

ละครพูดล้วนๆ บรรเลงโดยวงดนตรีสากลหรือวงปี่พาทย์ไม้นวม แต่จะบรรเลงประกอบเฉพาะเวลาปิดฉากเท่านั้น

ละครพูดแบบร้อยกรอง บรรเลงดนตรีคล้ายกับละครพูดล้วนๆ

ละครพูดสลับลำ บรรเลงดนตรีคล้ายกับละครพูดล้วนๆ แต่บางครั้งในช่วงดำเนินเรื่อง ถ้ามีบทร้อง ดนตรีก็จะบรรเลงร่วมไปด้วย

เพลงร้อง

ละครพูดล้วนๆ เพลงร้องไม่มี ผู้แสดงดำเนินเรื่องโดยการพูด

ละครพูดแบบร้อยกรอง เพลงร้องไม่มี ผู้แสดงดำเนินเรื่องโดยการพูดเป็นคำประพันธ์ชนิดนั้นๆ

ละครพูดสลับลำ มีเพลงร้องเป็นบางส่วน โดยทำนองเพลงขึ้นอยู่กับผู้ประพันธ์ที่จะแต่งเสริมเข้ามาในเรื่อง

ละครสังคีต

ละครสังคีต คำว่า "สังคีต" หมายถึง การรวมเอาการ ฟ้อนรำ และการละคร พร้อมทั้งดนตรีทางขับร้อง และดนตรีทางเครื่องด้วย ละครสังคีตหมายถึง ละครที่มีทั้งบทพูดและบทร้องเป็นส่วนสำคัญเสมอ จะตัดอย่างใดอย่างหนึ่งออกไม่ได้

ผู้แสดง ใช้ผู้ชายและผู้หญิงแสดงจริงตามเนื้อเรื่อง

การแต่งกาย แต่งตามสมัยนิยม คำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของฐานะตัวละครตามเนื้อเรื่อง และความงดงามของ

เครื่องแต่งกาย

เรื่องที่แสดง นิยมแสดงบทพระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มี ๔ เรื่อง ได้แก่ เรื่องหนามยอกเอาหนามบ่ง ทรงเรียกว่า "ละครสลัปลำ" เรื่องวิชาวพระสมุทร ทรงเรียกว่า "ละครพูดสลัปลำ" เรื่องมิกาโดและวังตี ทรงเรียกว่า "ละครสังคีต"

การแสดง มุ่งหมายที่ความไพเราะของเพลง ตัวละครจะต้องร้องเองคล้ายกับละครร้อง แต่ต่างกันที่ละครร้องดำเนินเรื่องด้วยบทร้อง การพูดเป็นเจรจาทวนบท ส่วนละครสังคีตมุ่งบทร้องและบทพูดเป็นหลักสำคัญในการดำเนินเรื่อง เป็นการแสดงหมู่ทั้งดงาม ในการแสดงแต่ละเรื่องจะต้องมีบทของตัวละครประกอบเสมอ และมุ่งไปในทางสนุกสนาน

ดนตรี ดีลหุฟังที่ดีที่สุด บรรเลงด้วย วงปี่พาทย์มโหรี

เพลงร้อง ใช้ เพลงชั้นเดียว หรือ เพลง ๒ ชั้น มีลำนำที่ไพเราะ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ๓.๑

เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม.๓/๗

นำเสนอแนวคิดจากเนื้อเรื่องของการแสดงที่สามารถนำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ละครเป็นศิลปะการแสดงที่สะท้อนเรื่องราวและประสบการณ์ของมนุษย์ ทั้งด้านอารมณ์ ความคิด ความเชื่อ และค่านิยมของสังคม มีบทบาทในการให้ความบันเทิง ให้ข้อคิด และสร้างความเข้าใจในวิถีของตนเองและผู้อื่น อีกทั้งยังเป็นสื่อที่ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข

๓. สาระการเรียนรู้

ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์

- ความสำคัญของนาฏศิลป์และการละคร
- บทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความรู้ความเข้าใจความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ เขียนสรุปความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เข้าใจและเห็นความสำคัญต่อบทบาทของนาฏศิลป์และการละครที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์ เข้าใจและเห็นความสำคัญต่อบทบาทของนาฏศิลป์และการละครที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทย

๑. พุดแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง, ประเมินคาของสารที่ได้รับ, มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานประกอบ (๑.๒)

๒. หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหา และมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่าง

องค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล (๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์ เข้าใจและเห็นความสำคัญต่อบทบาทของนาฏศิลป์และการละครที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทย ด้านความรู้ - อธิบายความรู้ความเข้าใจ ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ครูเปิดวิดีโอทัศน์ การแห่ขบวนขันหมากให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น โดยครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - มนุษย์เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์และการละครอย่างไร	- นักเรียนรับชมการแสดงด้วยความตั้งใจ ช่วยกันวิเคราะห์และตอบคำถามการแสดงที่รับชมไป	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์ ๒. ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์ ๓. วิดีทัศน์ – การแห่ขบวนขันหมาก	- ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูอธิบายประกอบสื่อ PowerPoint เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์ ๒. จากนั้นครูอธิบายในเรื่อง ความสำคัญของนาฏศิลป์และการละคร ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น	๑. นักเรียนตั้งใจฟังอธิบาย ครูอธิบาย เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์ ๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ตามประสบการณ์ที่เคยได้เรียนมาหรือจากประสบการณ์ที่เคยพบเห็น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์
หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านทักษะกระบวนการ - วิเคราะห์ เขียนสรุป ความสำคัญและบทบาท ของนาฏศิลป์และการละคร กับชีวิตมนุษย์ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เข้าใจและเห็นความสำคัญ ต่อบทบาทของนาฏศิลป์ และการละครที่เกี่ยวข้องกับ วิถีชีวิตของคนไทย	- นักเรียนทราบหรือไม่ว่า นาฏศิลป์และการ ละคร มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตมนุษย์ อย่างไร ๓. จากนั้นครูอธิบายถึงบทบาทของนาฏศิลป์ และการละครกับชีวิตมนุษย์ ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - นาฏศิลป์และการละครมีบทบาทอย่างบ้างที่ เกี่ยวกับชีวิตของมนุษย์ตั้งแต่อดีตจนถึง ปัจจุบัน ๔. ครูอธิบายเพิ่มเติมความสำคัญและบทบาท ของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์				
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มุ่งมั่นในการทำงาน - รักความเป็นไทย	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนเท่าๆ กัน แต่ละกลุ่มคณะ นักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน	๑. นักเรียนร่วมกัน ช่วยกันระดมความคิด สรุปเนื้อหาและเขียนแผนผังความคิด			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์
 หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิด สรุปรื้อเนื้อหาและเขียนแผนผังความคิด โดยให้นักเรียนวิเคราะห์รูปภาพที่ได้รับ แล้วนำไปติดประกอบการเขียนแผนผังความคิด เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์ และการละครกับชีวิต ตกแต่งให้สวยงาม ๓. เมื่อเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน	๒. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์ ๒. ให้นักเรียนสอบถามข้อสงสัย ๓. ครูแจ้งว่าในชั่วโมงต่อไปจะเรียนรู้ในเรื่อง องค์ประกอบของบทละคร	๑. นักเรียนร่วมกัน สรุป เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์ ๒. นักเรียนสอบถามข้อสงสัย ๓. นักเรียนรับทราบเพื่อการเรียนรู้ในสัปดาห์ต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์
- ๓) วิดีทัศน์ ทัศน์ – การแห่ขบวนขันหมาก

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายความรู้ความเข้าใจ ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์	- ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์ - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ เขียนสรุปความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์	- ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต		
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เข้าใจและเห็นความสำคัญต่อบทบาทของนาฏศิลป์และการละครที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทย	- ตรวจสอบผลงานจากใบงาน		
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์ เข้าใจและเห็นความสำคัญต่อบทบาทของนาฏศิลป์และการละครที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทย			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรคิ์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ไม่มีการตกแต่งชิ้นงาน
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความคิด	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอความสำคัญ และบทบาทของนาฏศิลป์ และการละครกับชีวิตมนุษย์ เข้าใจและเห็นความสำคัญ ต่อบทบาทของนาฏศิลป์ และการละครที่เกี่ยวข้องกับ วิถีชีวิตของคนไทย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

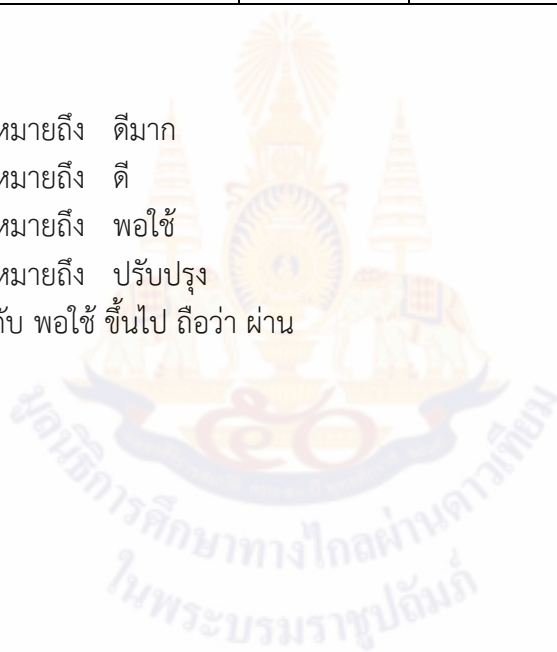
คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๓ เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์รูปภาพที่ได้รับ แล้วนำไปติดประกอบการเขียนแผนผังความคิด เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิต

ใบความรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์

นาฏศิลป์กับบทบาททางสังคม

นาฏศิลป์เป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่สร้างสรรค์สุนทรียะด้านจิตใจและอารมณ์ให้กับคนในสังคมและมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่สามารถสะท้อนวิถีชีวิตและกิจกรรมของคนในสังคม ทั้งที่เป็นกิจกรรมส่วนตัวและกิจกรรมส่วนรวม ดังพิจารณาได้จากบทบาทของนาฏศิลป์ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทางด้านต่าง ๆ เช่น บทบาทในพิธีกรรมรัฐพิธีและราชพิธี การแสดงนาฏศิลป์ในพิธีกรรมต่าง ๆ สามารถแสดงถึงความเชื่อในพลังเหนือธรรมชาติของภูตผีปีศาจ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย เช่น การฟ้อนรำในพิธีรำผีฟ้าเพื่อรักษาโรค หรือสะเดาะเคราะห์ของภาคอีสาน การฟ้อนผีมดผีเม้งในภาคเหนือ ที่จะมีผู้หญิงมาเข้าทรง เป็นต้น

นาฏศิลป์ไทยในสังคมปัจจุบัน

เมื่อกล่าวถึงคำว่า นาฏศิลป์ไทย ทุกคนคงนึกถึงภาพ คนแต่งกายแบบละคร สวมชุดมงกุฏ ทำท่าร้ายรำตามทำนองเพลง และมองว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่โบราณ คร่ำครึ ไม่เข้ากับสังคมยุคสมัยปัจจุบัน ที่ทุกสิ่งทุกอย่างต้องรวดเร็ว ฉับไว และดูเป็นสากล แต่คงไม่มีใครทราบว่าสิ่งที่ท่านมองเห็นว่าล้าหลังนั้น เป็นเครื่องยืนยันถึงอดีต ความเป็นมาและวัฒนธรรมที่สั่งสม อันมีคุณค่ายิ่งของชาติไทย

คำว่า นาฏศิลป์ ตามความหมายของพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

นาฏ - น. นางละคร นางพ่อนรำ ไทยใช้หมายถึง หญิงสาวสวย เช่น นางนาฏ
นาฏกรรม - น. การละคร พ่อนรำ

นาฏศิลป์ - น. ศิลปะแห่งการละครหรือการพ่อนรำ

นอกเหนือจากนี้ ยังมีท่านผู้รู้ได้ให้ความหมายของคำว่า นาฏศิลป์ ในแง่มุมต่างๆ ไว้ดังนี้
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพฯ ทรงอธิบายถึงกำเนิดและวิวัฒนาการ
ของนาฏศิลป์ที่ผูกพันกับมนุษย์ ดังนี้

“ การพ่อนรำ ย่อมเป็นประเพณี ในเหล่านมนุษย์ทุกชาติทุกภาษา ไม่เลือกว่าจะอยู่ ณ
ประเทศถิ่นสถานที่ใดในพิภพนี้ คงมีวิธีการพ่อนรำตามวิสัยชาติของตนด้วยกันทั้งนั้น อย่าว่า
แต่มนุษย์เลย ถึงแม้สัตว์เดรัจฉานก็มีวิธีพ่อนรำ ดังเช่น สุนัขกาไก่ เป็นต้น เวลาใดที่สับ
อารมณ์มันเข้ามันก็เดินโลดกรีดกรายทำกิริยาท่าทางได้ต่างๆ ฯลฯ “ อาจารย์ธนิศ อุโยโพธิ์
ได้ให้ความหมายของนาฏศิลป์ ไว้ดังนี้

“ คำว่า นาฏยะ หรือ นาฏะ ความจริงมีความหมายรวมเอาศิลปะ ๓ อย่างไว้ด้วยกัน คือ
การพ่อนรำหนึ่ง การบรรเลงดนตรีหนึ่ง และการขับร้องหนึ่ง หรือพูดอย่างง่ายๆ คำว่า นาฏ
ยะ มีความหมายรวมทั้งการพ่อนรำขับร้องและประโคมดนตรีด้วย ไม่ใช่มีแต่ความหมาย
เฉพาะศิลปะแห่งการพ่อนรำอย่างเดียวดังที่ท่านเข้าใจกัน “

สรุปความได้ว่า นาฏศิลป์ เป็นศิลปะที่มนุษย์แสดงออกเมื่อเกิดอารมณ์ขึ้น มีวิวัฒนาการมา
พร้อมความเจริญของมนุษย์ มีการจัดระเบียบแบบแผนให้เกิดความงดงาม ประกอบไปด้วย
การร้อง การรำ และการบรรเลงดนตรีการแสดงนาฏศิลป์ของไทย ปรากฏในรูปแบบของการ
ละคร พ่อน รำ ระบำ เต้น การแสดงพื้นเมืองภาคต่างๆ ซึ่งมีการขับร้องและการบรรเลง
ดนตรี

รวมอยู่ด้วย ถือกำเนิดขึ้นมาจากธรรมชาติ ความเชื่อ ศาสนา ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ผสมกับ
ได้รับอารยธรรมจากประเทศอินเดียที่มีความเจริญก้าวหน้าทางศิลปวิทยาการทางด้านต่างๆ
ต่อมาได้มีการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง จนกลายมาเป็นนาฏศิลป์ไทยที่มีแบบแผน

↓

นาฏศิลป์ไทยในอดีตมีบทบาทสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย บทบาทในงานสำคัญของหลวงพิธีกรรมต่างๆ ของชาวบ้าน รวมถึงการสร้างความบันเทิงให้กับผู้คนในสังคม เช่นการแสดงลิเก ละคร โขน เพลงพื้นเมืองต่างๆ เมื่อสังคมยุคปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นาฏศิลป์ไทยจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตัวเองจากที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์อย่างในอดีต มาเป็นบทบาททางด้านต่างๆ ที่สามารถจำแนกบทบาทให้เห็นได้ ดังนี้

↓

๑. บทบาททางการศึกษา การแสดงออกทางด้านศิลปะนั้นถือเป็นศาสตร์และศิลป์ ในอดีตการเรียนของศาสตร์แขนงนี้มีมักอยู่ในแวดวงที่จำกัดเฉพาะกลุ่มเท่านั้น แต่ปัจจุบันมีการเปิดกว้างมากขึ้น มีการจัดตั้งสถานศึกษาสำหรับการสอนนาฏศิลป์ขึ้นหลายแห่ง ทั้งของรัฐ ที่สอนทางด้านนาฏศิลป์ มีหน้าที่ทำนุบำรุงรักษาศิลปะโดยตรง สถานศึกษาของเอกชนที่สอนนาฏศิลป์ให้แก่กุลบุตรกุลธิดา เพื่อส่งเสริมความสามารถและบุคลิกภาพรวมถึงส่งเสริมลักษณะนิสัย

↓

๒. บทบาททางธุรกิจและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งบทบาทนี้เห็นได้อย่างชัดเจน ในการแสดงตามงานเทศกาลท่องเที่ยวต่างๆ ที่ภาครัฐหรือเอกชนจัดขึ้น จะต้องมือนาฏศิลป์ไทยเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบมหรสพสมโภชหรือ การแสดงแสง เสียงสื่อบรรยากาศ โดยศิลปะการแสดงเหล่านี้ถือเป็นจุดขายที่สำคัญ นอกเหนือจากนี้ยังมีโรงละครของเอกชนเปิดทำการแสดงเพื่อให้ชาวต่างชาติหรือผู้ที่สนใจเข้าชมดำเนินการในรูปแบบธุรกิจอย่างชัดเจน

↓

๓. บทบาทในการอนุรักษ์และเผยแพร่เอกลักษณ์ของชาติ ปัจจุบันวัฒนธรรมต่างชาติมีบทบาทอย่างมากในสังคมไทย และเป็นไปได้ว่าอนาคตประเทศไทยอาจถูกกลืนทางวัฒนธรรมได้ เพื่อให้ความเป็นไทยคงอยู่ สิ่งที่จะช่วยได้นั้นคือ เอกลักษณ์ของชาติในด้านต่างๆ โดยใช้วิธีการเผยแพร่อนุรักษ์ และสร้างสรรค์ศิลปะการแสดง นอกจากนี้ยังเป็นการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศต่างๆ เพิ่มขึ้นอีกด้วย

จะเห็นได้ว่านาฏศิลป์ไทยได้ปรับตัวให้ดำรงอยู่ได้ในสังคมไทย ช่วยสร้างอาชีพให้กับผู้คน สร้างเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างสังคมหนึ่งกับอีกสังคมหนึ่ง ส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติให้ชัดเจน ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวรายได้เข้าประเทศ และอื่นๆอีกมากมายที่สอดแทรกอยู่ในวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม จึงเห็นได้ว่า สิ่งที่ยังท่านอาจมองอย่างไม่เข้าใจ ดูว่าไม่เป็นสากลหรือเข้ากับยุคสมัย แต่สิ่งนี้เป็นสิ่งสำคัญระดับชาติที่ช่วยให้ชาติไทยดำรงอยู่ได้ เป็นประเทศที่มีเอกลักษณ์ของตัวเองไม่เหมือนประเทศใด จงภูมิใจและช่วยกันรักษาสิ่งนี้ให้คงอยู่กับประเทศไทยต่อไปตราบนานเท่านาน

ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๒ เรื่อง ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

นาฏศิลป์กับบทบาททางสังคม

นาฏศิลป์เป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่สร้างสรรค์สุนทรียะด้านจิตใจและอารมณ์ให้กับคนในสังคมและมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่สามารถสะท้อนวิถีชีวิตและกิจกรรมของคนในสังคม ทั้งที่เป็นกิจกรรมส่วนตัวและกิจกรรมส่วนรวม ดังพิจารณาได้จากบทบาทของนาฏศิลป์ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทางด้านต่าง ๆ เช่น บทบาทในพิธีกรรมรัฐพิธีและราชพิธี การแสดงนาฏศิลป์ในพิธีกรรมต่าง ๆ สามารถแสดงถึงความเชื่อในพลังเหนือธรรมชาติของภูตผีปีศาจและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย เช่น การพ้อนรำในพิธีราผีฟ้าเพื่อรักษาโรค หรือสะเดาะเคราะห์ของภาคอีสาน การพ้อนผีผีมดผีเม็งในภาคเหนือ ที่จะมีผู้หญิงมาเข้าทรง เป็นต้น

นาฏศิลป์ไทยในสังคมปัจจุบัน

เมื่อกล่าวถึงคำว่า นาฏศิลป์ไทย ทุกคนคงนึกถึงภาพ คนแต่งกายแบบละคร สวมชุด มงกุฎ ทำท่าร่ายรำตามทำนองเพลง และมองว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่โบราณ คร่ำครึ ไม่เข้ากับสังคมยุคสมัยปัจจุบัน ที่ทุกสิ่งทุกอย่างต้องรวดเร็ว ฉับไว และดูเป็นสากล แต่คงไม่มีใครทราบว่าสิ่งที่ท่านมองเห็นว่าล้าหลังนั้น เป็นเครื่องยืนยันถึงอดีต ความเป็นมาและวัฒนธรรมที่สั่งสม อันมีคุณค่ายิ่งของชาติไทย

คำว่า นาฏศิลป์ ตามความหมายของพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

นาฏ - น. นางละคร นางพ้อนรำ ไทยใช้หมายถึง หญิงสาวสวย เช่น นางนาฏ

นาฏกรรม - น. การละคร พ้อนรำ

นาฏศิลป์ - น. ศิลปะแห่งการละครหรือการพ้อนรำ

นอกเหนือจากนี้ ยังมีท่านผู้รู้ได้ให้ความหมายของคำว่า นาฏศิลป์ ในแง่มุมต่างๆ ไว้ดังนี้

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพฯ ทรงอธิบายถึงกำเนิดและวิวัฒนาการของนาฏศิลป์ที่ผูกพันกับมนุษย์ ดังนี้

“ การพ้อนรำ ย่อมเป็นประเพณี ในเหล่านมนุษย์ทุกชาติทุกภาษา ไม่เลือกว่าจะอยู่ ณ ประเทศถิ่นสถานที่ใดในพิภพนี้ คงมีวิธีการพ้อนรำตามวิสัยชาติของตนด้วยกันทั้งนั้น อย่างว่าแต่มนุษย์เลย ถึงแม้สัตว์เดรัจฉานก็มีวิธีพ้อนรำ ดังเช่นสุนัขกาไก่ เป็นต้น เวลาใดที่สบอารมณ์มันเข้ามันก็เต้นโลดกรีดกรายทำกิริยาท่าทางได้ต่างๆ ฯลฯ “

อาจารย์ธนิต อยู่โพธิ์ ได้ให้ความหมายของนาฏศิลป์ ไว้ดังนี้

“ คำว่า นาฏยะ หรือ นาฏะ ความจริงมีความหมายรวมเอาศิลปะ ๓ อย่างไว้ด้วยกัน คือ การพ้อนรำหนึ่ง การบรรเลงดนตรีหนึ่ง และการขับร้องหนึ่ง หรือพูดอย่างง่ายๆ คำว่า นาฏยะ มีความหมายรวมทั้งการพ้อนรำขับร้อง

และประโคนดนตรีด้วย ไม่ใช่มีแต่ความหมายเฉพาะศิลปะแห่งการฟ้อนรำอย่างเดียวดังที่ท่านเข้าใจกัน “

สรุปความได้ว่า นาฏศิลป์ เป็นศิลปะที่มนุษย์แสดงออกเมื่อเกิดอารมณ์ขึ้น มีวิวัฒนาการมาพร้อมความเจริญของมนุษย์ มีการจัดระเบียบแบบแผนให้เกิดความงดงาม ประกอบไปด้วย การร้อง การรำ และการบรรเลงดนตรี การแสดงนาฏศิลป์ของไทย ปรากฏในรูปแบบของการละคร ฟ้อน รำ ระบำ เต้น การแสดงพื้นเมืองภาคต่างๆ ซึ่งมีการขับร้องและการบรรเลงดนตรีรวมอยู่ด้วย ถือกำเนิดขึ้นมาจากธรรมชาติ ความเชื่อ ศาสนา ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ผสมกับได้รับอารยธรรมจากประเทศอินเดียที่มีความเจริญก้าวหน้าทางศิลปวิทยาการทางด้านต่างๆ ต่อมาได้มีการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง จนกลายมาเป็นนาฏศิลป์ไทยที่มีแบบแผนอย่างเช่นในปัจจุบัน

นาฏศิลป์ไทยในอดีตมีบทบาทสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย บทบาทในงานสำคัญของหลวงพิธีกรรมต่างๆ ของชาวบ้าน รวมถึงการสร้างความบันเทิงให้กับผู้คนในสังคม เช่นการแสดงลิเก ละคร โขน เพลงพื้นเมืองต่างๆ เมื่อสังคมยุคปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นาฏศิลป์ไทยจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตัวเองจากที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์อย่างในอดีต มาเป็นบทบาททางด้านต่างๆ ที่สามารถจำแนกบทบาทให้เห็นได้ ดังนี้

๑. บทบาททางการศึกษา การแสดงออกทางด้านศิลปะนั้นถือเป็นศาสตร์และศิลป์ ในอดีตการเรียนของศาสตร์แขนงนี้มีมักอยู่ในแวดวงที่จำกัดเฉพาะกลุ่มเท่านั้น แต่ปัจจุบันมีการเปิดกว้างมากขึ้น มีการจัดตั้งสถานศึกษาสำหรับการสอนนาฏศิลป์ขึ้นหลายแห่ง ทั้งของรัฐ ที่สอนทางด้านนาฏศิลป์ มีหน้าที่ทำนุบำรุงรักษา ศิลปะโดยตรง สถานศึกษาของเอกชนที่สอนนาฏศิลป์ให้แก่กุลบุตรกุลธิดา เพื่อส่งเสริมความสามารถและบุคลิกภาพ รวมถึงส่งเสริมลักษณะนิสัย

๒. บทบาททางธุรกิจและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งบทบาทนี้เห็นได้อย่างชัดเจน ในการแสดงตามงานเทศกาลท่องเที่ยวต่างๆ ที่ภาครัฐหรือเอกชนจัดขึ้น จะต้องมียาฏศิลป์ไทยเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบมหรสพสมโภชหรือ การแสดงแสง เสียงสือและผสม โดยศิลปะการแสดง เหล่านี้ถือเป็นจุดขายที่สำคัญ นอกเหนือจากนี้ยังมีโรงละครของเอกชนเปิดทำการแสดงเพื่อให้ชาวต่างชาติหรือผู้ที่สนใจเข้าชมดำเนินการในรูปแบบธุรกิจอย่างชัดเจน

๓. บทบาทในการอนุรักษ์และเผยแพร่เอกลักษณ์ของชาติ ปัจจุบันวัฒนธรรมต่างชาติมีบทบาทอย่างมากในสังคมไทย และเป็นไปได้ว่าอนาคตประเทศไทยอาจถูกกลืนทางวัฒนธรรมได้ เพื่อให้ความเป็นไทยคงอยู่ สิ่งที่จะช่วยได้นั้นคือ เอกลักษณ์ของชาติในด้านต่างๆ โดยใช้วิธีการเผยแพร่ อนุรักษ์ และสร้างสรรค์ ศิลปะการแสดง นอกจากนี้ยังเป็นการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศต่างๆ เพิ่มขึ้นอีกด้วย จะเห็นได้ว่านาฏศิลป์ไทยได้ปรับตัวให้ดำรงอยู่ได้ในสังคมไทย ช่วยสร้างอาชีพให้กับผู้คน สร้างเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างสังคมหนึ่งกับอีกสังคมหนึ่ง ส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติให้ชัดเจน ส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว นำรายได้เข้าประเทศ และอื่นๆอีกมากมายที่สอดแทรกอยู่ในวิถีชีวิตของผู้คนในสังคม จึงเห็นได้ว่า สิ่งที่ท่านอาจมองอย่างไม่เข้าใจ ว่าเป็นสากลหรือเข้ากับยุคสมัย แต่สิ่งนี้เป็นสิ่งสำคัญระดับชาติที่ช่วยให้ชาติไทยดำรงอยู่ได้ เป็นประเทศที่มีเอกลักษณ์ของตัวเองไม่เหมือนประเทศใด จงภูมิใจและช่วยกันรักษาสິงนี้ให้คงอยู่กับประเทศไทยต่อไปตราบนานเท่านาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ๓.๑

เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์

วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่าง

อิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม.๓/๑

ระบุโครงสร้างของบทละครโดยใช้ศัพท์ทางการละคร

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บทละครมีองค์ประกอบสำคัญที่ทำหน้าที่ร่วมกันในการถ่ายทอดเรื่องราวผ่านการแสดง เป็นรูปแบบหนึ่งของวรรณกรรม มีโครงสร้างและองค์ประกอบเฉพาะ ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉาก และแนวคิดหลัก องค์ประกอบเหล่านี้ทำงานร่วมกันเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้ชมเข้าใจและเข้าถึงอารมณ์ของตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง การเรียนรู้และเข้าใจองค์ประกอบของบทละครจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ สร้างสรรค์ และแสดงตามบทละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. สาระการเรียนรู้

องค์ประกอบของบทละคร

- โครงเรื่อง
- ตัวละคร
- ความคิดหรือแก่นของเรื่อง
- บทสนทนา

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบของบทละคร

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- วิเคราะห์ เขียนสรุปองค์ประกอบของบทละคร

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เข้าใจและเห็นความสำคัญองค์ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตามบทละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอการเขียนเค้าโครงเรื่องของละคร เข้าใจและเห็นความสำคัญองค์ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตามบทละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. พุดแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทักษะของตนเอง, ประเมินคาของสารที่ได้รับ, มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานประกอบ (๑.๒)

๒. หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหา และมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล (๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน - นำเสนอการเขียนเค้าโครง เรื่องของละคร เข้าใจและ เห็นความสำคัญ องค์ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตาม บทละครได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ด้านความรู้ - อธิบายความรู้ความเข้าใจ องค์ประกอบของบทละคร ด้านทักษะกระบวนการ - วิเคราะห์ เขียนสรุป องค์ประกอบของบทละคร	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ครูเปิดวีดิทัศน์ ละครสั้นให้นักเรียนชม โดยครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - นักเรียนได้รับอะไรบ้างในการชมละครนี้	- นักเรียนรับชมการแสดงด้วยความตั้งใจ ช่วยกันวิเคราะห์และตอบคำถามการแสดง ที่รับชมไป	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง องค์ประกอบ ของบทละคร(๑) ๒. ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง องค์ประกอบ ของบทละคร (๑) ๓. วีดิทัศน์ – ละคร สั้น	- ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง องค์ประกอบ ของบทละคร (๑)	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูอธิบายประกอบสื่อ PowerPoint เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร(๑) ๒. ครูอธิบายพร้อมตั้งคำถาม ถามนักเรียนใน ขณะที่สอนจนจบเนื้อหาองค์ประกอบของบท ละคร ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - นักเรียนได้รับให้เป็นผู้จัดละครนักเรียนอยาก ทำละครแนวไหน เพราะอะไร - นักเรียนมีวิธีในการเลือกตัวแสดงอย่างไร - ถ้าในละครไม่มีเพลงประกอบได้หรือไม่ เพราะอะไร	๑. นักเรียนตั้งใจฟังอธิบาย ครูอธิบาย เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร(๑) ๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ตาม ประสบการณ์ที่เคยได้เรียนมาหรือจาก ประสบการณ์ที่เคยพบเห็น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เข้าใจและเห็นความสำคัญ องค์ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตาม บทละครได้อย่างมี ประสิทธิภาพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มุ่งมั่นในการทำงาน - รักความเป็นไทย	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนเท่าๆกัน แต่ละกลุ่มคละ นักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน ๒. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดม ความคิด จากการชมละครที่ครูนำมาเปิดให้ชม แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์และบันทึกผลของการ ดูละคร จากการเรียนรู้ในเรื่ององค์ประกอบ ของบทละคร ลงในใบงาน ๓. เมื่อเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่ง ตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน	๑. นักเรียนร่วมกัน ช่วยกันระดมความคิด จากการชมละครเขียนลงในใบงาน ๒. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้า ชั้นเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง องค์ ประกอบของบทละคร(๑) ๒. ให้นักเรียนสอบถามข้อสงสัย	๑. นักเรียนร่วมกัน สรุป เรื่อง องค์ ประกอบของบทละคร(๒) ๒. นักเรียนสอบถามข้อสงสัย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๑)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูแจ้งว่าในชั่วโมงต่อไปจะเรียนรู้ในเรื่อง องค์ประกอบของบทละคร(๒)	๓. นักเรียนรับทราบเพื่อการเรียนรู้ใน สัปดาห์ต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๑ องค์ประกอบของบทละคร (๑)
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๑)
- ๓) วิดีทัศน์ ทัศน์ – ละครสั้น

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๑)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายความรู้ความเข้าใจ องค์ประกอบของบทละคร	- ศึกษาจากหนังสือ เรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๑) - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๑) - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - วิเคราะห์ เขียนสรุปองค์ประกอบของบทละคร			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เข้าใจและเห็นความสำคัญ องค์ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตามบทละคร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอการเขียนเค้าโครงเรื่องของละคร เข้าใจและเห็นความสำคัญองค์ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตามบทละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร(๑)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรคิ์ในงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ไม่มีการตกแต่งชิ้นงาน
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความคิด	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร(๑)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		- นำเสนอการเขียนเค้า โครงเรื่องของละคร เข้าใจ และเห็นความสำคัญ องค์ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตาม บทละครได้อย่างมี ประสิทธิภาพ				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๔ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๑)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร(๑)
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์และบันทึกผลของการดูละคร จากการเรียนรู้ในเรื่ององค์ประกอบของบทละคร

แบบบันทึกผลการชมละคร

ละครเรื่อง.....

โครงเรื่องมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

มีตัวละครอะไรบ้าง.....

.....

มีลักษณะอย่างไร.....

.....

ละครเรื่องนี้มีแก่นของเรื่องคือ

.....

.....

บทสนทนาใดที่ชอบมากที่สุด

.....

.....

รู้สึกอย่างไรเมื่อชมละครเรื่องนี้

.....

.....

.....

.....

.....

ใบความรู้ที่ ๑๑ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๑)
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

อริสโตเติล ปราชญ์ชาวกรีก ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของบทละครไว้ในหนังสือเรื่อง Poetics ซึ่งถือกันว่าเป็นตำราทางการละครเล่มแรกของโลก โดยจำแนกองค์ประกอบของบทละครตามลำดับความสำคัญไว้ ๖ ส่วน

๑. โครงเรื่อง (Plot)

ลำดับของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในบทละคร ตั้งแต่จุดเริ่ม การพัฒนาเรื่อง ไปจนถึงจุดจบ คำว่า “โครงเรื่อง” (Plot) แตกต่างจาก “เรื่อง” (Story) เพราะเมื่อพูดถึง “เรื่อง” จะหมายถึง เนื้อหาหรือวัตถุดิบที่นักเขียนบทละครนำมาสร้างเป็นโครงเรื่อง เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร

โครงเรื่องที่ดีจะต้องมีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง ประกอบด้วยด้วยตอนต้น ตอนกลางและตอนจบ โดยเหตุการณ์ทุกอย่างที่เกิดขึ้นจะต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างสมเหตุสมผล ในบทละครที่มีการวางโครงเรื่องอย่างรัดกุม จึงไม่สามารถตัดฉากใดฉากหนึ่งออกไปได้โดยไม่กระทบกระเทือนกับฉากอื่น

๒. ตัวละคร (Character)

ในละครแต่ละเรื่อง แต่ละประเภทอาจให้ความสำคัญกับลักษณะด้านต่างๆ ไม่เหมือนกัน เช่นละครคอเมดี้ อาจไม่ให้ความสำคัญกับมิติทางจิตวิทยาของตัวมากนัก แต่เน้นไปที่รูปลักษณ์และสถานะทางสังคม ขณะที่ละครแนวสัจนิยมจะเน้นที่มิติภายในของตัวละคร ภูมิหลังและบริบทต่างๆ ที่ส่งผลต่อการกระทำของตัวละคร ทั้งนี้ ในบทละครจะมีวิธีนำเสนอลักษณะของตัวละครอยู่ ๔ วิธี ได้แก่

- คำบรรยายของผู้เขียน
- คำพูดของตัวละครตัวนั้น
- คำพูดของตัวละครอื่น
- การกระทำของตัวละคร

๓. ความคิด (Thought)

ความหมายของเรื่อง หรือข้อสรุปที่ได้จากเรื่องราวที่เกิดขึ้นในละคร ปัจจุบันนิยมใช้คำว่า แก่นเรื่อง (Theme) การแสดง “ความคิด” ที่อยู่ในละครนั้น จะต้องแสดงผ่านสิ่งที่เกิดขึ้นในละคร โดยมีความกลมกลืนกับโครงเรื่องและตัวละคร ผู้ชมจะได้รับความคิดนั้นจากการติดตามเรื่องราวในละคร

๔. การใช้ภาษา (Diction)

ศิลปะของการถ่ายทอดเรื่องราวและความคิดของผู้ประพันธ์ออกมาทางคำพูดของตัวละครในนวนิยายหรือเรื่องสั้น ผู้เขียนสามารถนำเสนอลักษณะของตัวละคร ไปจนถึงความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ภายในจิตใจ โดยผ่านการบรรยายหรือพรรณนา ขณะที่บทละครมีข้อจำกัดที่ต้องนำเสนอเป็นภาพการแสดง การเขียนบทละคร จึงต้องทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจตัวละครได้โดยผ่านคำพูดและการกระทำของตัวละคร การเลือกใช้ถ้อยคำในบทละครจึงต้องสัมพันธ์กับลักษณะของตัวละคร เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และประเภทของละครด้วย

๕. เพลง (Song)

ศิลปะของการถ่ายทอดเรื่องราวและความคิดของผู้ประพันธ์ออกมาทางบทเพลงที่ตัวละครจะต้องขับร้อง ที่อริสโตเติลกล่าวถึงเพลงในฐานะองค์ประกอบของบทละครนั้น เป็นเพราะละครกรีกโบราณที่อริสโตเติลนำมาเป็นแบบอย่างในการวิเคราะห์ เป็นละครที่ต้องมีกลุ่มนักร้อง (Chorus) ขับร้องเพลงทั้งสิ้น นักการละครในปัจจุบัน ได้ประยุกต์เรื่องของเพลงมาใช้ โดยหมายรวมถึงเสียงที่คนดูได้ยินทั้งหมดในระหว่างที่ดูละคร ซึ่งแบ่งได้เป็น เสียงที่นักแสดงพูด, เพลงและดนตรี และเสียงประกอบ ศิลปะในการเลือกใช้เสียงในละคร ไม่ว่าจะเป็น จังหวะ การเน้นความดัง-เบา ฯลฯ สามารถสร้างอารมณ์ร่วมให้กับคนดูได้อย่างมาก

๖. ภาพ (Spectacle)

สิ่งที่คนดูมองเห็นทั้งหมดในระหว่างการดูละคร ไม่ว่าจะเป็นท่าทางและสิ่งที่นักแสดงทำ ไปจนถึง ฉาก แสง เครื่องแต่งกาย การแต่งหน้า ฯลฯ เป็นหน้าที่ของศิลปินนักการละครด้านต่างๆ ที่จะสร้างสรรค์ภาพบนเวทีขึ้นจากการวิเคราะห์โครงเรื่อง ตัวละคร ความคิด และภาษาที่ปรากฏในบทละคร

โครงเรื่อง ตัวละคร และ ความคิด คือเนื้อหาสาระของบท เปรียบเสมือนวิญญูณที่อยู่ภายใน ขณะที่ ภาษา เพลง และ ภาพ เปรียบเสมือนร่างกายของบทละคร ที่มีหน้าที่สื่อสารและถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่อยู่ภายในไปสู่ผู้ชม

ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๑)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๓ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร(๑)
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

อริสโตเติล ปราชญ์ชาวกรีก ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของบทละครไว้ในหนังสือเรื่อง Poetics ซึ่งถือกันว่าเป็นตำราทางการละครเล่มแรกของโลก โดยจำแนกองค์ประกอบของบทละครตามลำดับความสำคัญไว้ ๖ ส่วน

๑. โครงเรื่อง (Plot)

ลำดับของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในบทละคร ตั้งแต่จุดเริ่ม การพัฒนาเรื่อง ไปจนถึงจุดจบ คำว่า “โครงเรื่อง” (Plot) แตกต่างจาก “เรื่อง” (Story) เพราะเมื่อพูดถึง “เรื่อง” จะหมายถึง เนื้อหาหรือวัตถุดิบที่นักเขียนบทละครนำมาสร้างเป็นโครงเรื่อง เช่น ใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ อย่างไร

โครงเรื่องที่ดีจะต้องมีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง ประกอบด้วยด้วยตอนต้น ตอนกลางและตอนจบ โดยเหตุการณ์ทุกอย่างที่เกิดขึ้นจะต้องมีความสัมพันธ์กันอย่างสมเหตุสมผล ในบทละครที่มีการวางโครงเรื่องอย่างรัดกุม จึงไม่สามารถตัดฉากใดฉากหนึ่งออกไปได้โดยไม่กระทบกระเทือนกับฉากอื่น

๒. ตัวละคร (Character)

ในละครแต่ละเรื่อง แต่ละประเภทอาจให้ความสำคัญกับลักษณะด้านต่างๆ ไม่เหมือนกัน เช่นละครคอมเมดี้ อาจไม่ให้ความสำคัญกับมิติทางจิตวิทยาของตัวมากนัก แต่เน้นไปที่รูปลักษณ์และสถานะทางสังคม ขณะที่ละครแนวสัจนิยมจะเน้นที่มีติภายในของตัวละคร ภูมิหลังและบริบทต่างๆ ที่ส่งผลต่อการกระทำของตัวละคร ทั้งนี้ ในบทละครจะมีวิธีนำเสนอลักษณะของตัวละครอยู่ ๔ วิธี ได้แก่

- คำบรรยายของผู้เขียน
- คำพูดของตัวละครตัวนั้น
- คำพูดของตัวละครอื่น
- การกระทำของตัวละคร

๓. ความคิด (Thought)

ความหมายของเรื่อง หรือข้อสรุปที่ได้จากเรื่องราวที่เกิดขึ้นในละคร ปัจจุบันนิยมใช้คำว่า แก่นเรื่อง (Theme) การแสดง “ความคิด” ที่อยู่ในละครนั้น จะต้องแสดงผ่านสิ่งที่เกิดขึ้นในละคร โดยมีความกลมกลืนกับโครงเรื่องและตัวละคร ผู้ชมจะได้รับความคิดนั้นจากการติดตามเรื่องราวในละคร

๔. การใช้ภาษา (Diction)

ศิลปะของการถ่ายทอดเรื่องราวและความคิดของผู้ประพันธ์ออกมาทางคำพูดของตัวละครในนวนิยายหรือเรื่องสั้น ผู้เขียนสามารถนำเสนอลักษณะของตัวละคร ไปจนถึงความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ภายในจิตใจ โดยผ่านการบรรยายหรือพรรณนา ขณะที่บทละครมีข้อจำกัดที่ต้องนำเสนอเป็นภาพการแสดง การเขียนบทละคร

จึงต้องทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจตัวละครได้โดยผ่านคำพูดและการกระทำของตัวละคร การเลือกใช้ถ้อยคำในบทละครจึงต้องสัมพันธ์กับลักษณะของตัวละคร เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และประเภทของละครด้วย

๕. เพลง (Song)

ศิลปะของการถ่ายทอดเรื่องราวและความคิดของผู้ประพันธ์ออกมาทางบทเพลงที่ตัวละครจะต้องขับร้อง ที่อริสโตเติลกล่าวถึงเพลงในฐานะองค์ประกอบของบทละครนั้น เป็นเพราะละครกรีกโบราณที่อริสโตเติลนำมาเป็นแบบอย่างในการวิเคราะห์ เป็นละครที่ต้องมีกลุ่มนักร้อง (Chorus) ขับร้องเพลงทั้งสิ้น

นักการละครในปัจจุบัน ได้ประยุกต์เรื่องของเพลงมาใช้ โดยหมายรวมถึงเสียงที่คนดูได้ยินทั้งหมดในระหว่างที่ดูละคร ซึ่งแบ่งได้เป็น เสียงที่นักแสดงพูด, เพลงและดนตรี และเสียงประกอบ

ศิลปะในการเลือกใช้เสียงในละคร ไม่ว่าจะเป็น จังหวะ การเน้น ความดัง-เบา ฯลฯ สามารถสร้างอารมณ์ร่วมให้กับคนดูได้อย่างมาก

๖. ภาพ (Spectacle)

สิ่งที่คนดูมองเห็นทั้งหมดในระหว่างการดูละคร ไม่ว่าจะเป็นท่าทางและสิ่งที่นักแสดงทำ ไปจนถึง ฉาก แสง เครื่องแต่งกาย การแต่งหน้า ฯลฯ เป็นหน้าที่ของศิลปินนักการละครด้านต่างๆ ที่จะสร้างสรรค์ภาพบนเวทีขึ้นจากการวิเคราะห์โครงเรื่อง ตัวละคร ความคิด และภาษาที่ปรากฏในบทละคร

โครงเรื่อง ตัวละคร และ ความคิด คือเนื้อหาสาระของบท เปรียบเสมือนวิญญูณที่อยู่ภายใน ขณะที่ ภาษา เพลง และ ภาพ เปรียบเสมือนร่างกายของบทละคร ที่มีหน้าที่สื่อสารและถ่ายทอดเนื้อหาสาระที่อยู่ภายในไปสู่ผู้ชม

การเขียนโครงเรื่อง

โครงเรื่องเป็นการกำหนดแนวทางการเขียน การเรียบเรียงข้อมูล การจัดลำดับความคิด และการจัดลำดับหัวข้อ หลังจากที่ได้รวบรวบข้อมูล การเขียนโครงเรื่องจึงเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในงานเขียน แต่ก็มีได้หมายความว่าผู้เขียนจะต้องเขียนตามโครงเรื่องที่วางไว้เสมอ เพราะเมื่อลงมือเขียนจริงอาจมีการปรับเปลี่ยนโครงได้ตามความเหมาะสม นอกจากนี้การเขียนโครงเรื่องยังช่วยให้ผู้เขียนไม่สับสนเวลาเขียน หรือเขียนหัวข้อใดข้อหนึ่งยาวเกินไป และอาจจะลืมเขียนบางหัวข้อ ดังนั้นการเขียนโครงเรื่องก่อนที่จะลงมือเขียนจะทำให้งานเขียนมีความสมบูรณ์มากที่สุด

ประการเขียนโครงเรื่องมีประโยชน์ในการเขียนหลายประการ ดังนี้

๑. โครงเรื่องช่วยในการนำเสนอเนื้อหา ทำให้ผู้เขียนเตรียมเนื้อหาได้อย่างเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการเขียน รู้จักกำหนดขอบข่ายของเนื้อหา รวมทั้งช่วยให้เห็นแนวทางการเรียบเรียงความคิด ว่าควรจะใช้แบบใด และมีเนื้อหาในประเด็นหรือหัวข้อใดที่เรายังไม่รู้ดีพอหรือยังหารายละเอียดไม่ได้ เราก็สามารถเตรียมความรู้เหล่านี้เพิ่มเติมได้อีกจนเพียงพอ

๒. โครงเรื่องช่วยแบ่งหัวข้อได้ชัดเจน การแบ่งหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยอย่างชัดเจนทำให้ผู้เขียนสามารถจัดลำดับเพื่อเชื่อมโยงหัวข้อย่อยกับหัวข้อย่อย หัวข้อใหญ่กับหัวข้อย่อยได้ง่าย

๓. โครงเรื่องช่วยเขียนเรื่องอย่างมีเหตุผล ทำให้ผู้เขียนมองเห็นความสัมพันธ์ของประเด็นต่างๆ ในเนื้อหาจากโครงเรื่องได้ชัดเจน ว่ามีประเด็นหรือหัวข้อใดเกี่ยวข้องกันบ้าง และความคิดของประเด็นต่างๆ เหล่านั้นเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร จึงจะทำให้เนื้อหานี้หนักแน่นและสมเหตุสมผล

๔. โครงเรื่องช่วยในการวางสัดส่วนของเรื่องได้เหมาะสม โครงเรื่องช่วยให้ทราบว่าควรเขียนในประเด็นอะไรบ้าง มีประเด็นใดที่ไม่ควรเขียน หรือประเด็นใดควรนำความคิดหรือรายละเอียดมาสนับสนุนมากน้อยแค่ไหน จึงจะพอเหมาะกับความยาว ซึ่งจะช่วยให้สัดส่วนของเรื่องเหมาะสม

๕. โครงเรื่องช่วยไม่ให้ลืมหัวข้อเรื่องที่จะเขียน ในขณะที่เขียนเราอาจจะจดจ่อกับเรื่องที่เขียนจนลืมเขียนหัวข้ออื่นๆ ได้ แต่การเขียนโครงเรื่องจะช่วยเตือนความจำให้เราไม่ลืมเขียนหัวข้อ

๖. โครงเรื่องช่วยไม่ให้สับสนเวลาเขียน การเขียนโครงเรื่องก่อนลงมือเขียนเปรียบเสมือนการเขียนฉบับร่างของงานเขียน เมื่อลงมือเขียนจึงสามารถเขียนตามหัวข้อต่างๆ ที่ผู้เขียนได้วางโครงเรื่องไว้ทำให้ไม่เกิดความสับสนเวลาเขียนโยชน์ของโครงเรื่องรูปแบบของการเขียนโครงเรื่อง

๑. โครงเรื่องแบบคร่าวๆ เป็นการเขียนโครงเรื่องอย่างคร่าว ๆ ด้วยคำหรือวลีอย่างหยาบ ๆ เพื่อวางแนวเรื่องที่สั้น ๆ เรียงลำดับลดหลั่นกันมา โดยอาจจัดเป็นหัวข้อใหญ่และมีหัวข้อย่อยก็ได้
ตัวอย่าง เรื่อง ภาวะโลกร้อน

- ความหมาย
- สาเหตุ
- ผลกระทบ
- สิ่งแวดล้อม
- เศรษฐกิจ
- สุขภาพ
- การแก้ปัญหา
- ลดการใช้พลังงาน
- ปลูกต้นไม้
- ลดใช้ถุงพลาสติก

๒. โครงเรื่องแบบหัวข้อ โครงเรื่องแบบนี้เขียนด้วยคำวลีสั้น ๆ หรืออนุประโยคที่ไม่ได้ความครบถ้วนในตัวเอง และมีตัวเลขหรืออักษรย่อกำกับประเด็นทุกประเด็นที่สังเขปด้วยคำวลีหรืออนุประโยคนั้น ๆ
ตัวอย่าง เรื่อง ภาวะโลกร้อน

๑. ความหมายภาวะโลกร้อน
๒. สาเหตุภาวะโลกร้อน
๓. ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน
 - ๓.๑ ด้านสิ่งแวดล้อม
 - ๓.๒ ด้านเศรษฐกิจ
 - ๓.๓ ด้านสุขภาพ
๔. การแก้ปัญหา
 - ๔.๑ ลดการใช้พลังงาน
 - ๔.๒ ปลูกต้นไม้และรักษาป่าไม้
 - ๔.๓ ลดการใช้ถุงพลาสติก

๓. โครงเรื่องแบบประโยค โครงเรื่องแบบนี้เขียนด้วยข้อความซึ่งเป็นประโยคที่สมบูรณ์และชัดเจน มีเลขหรืออักษรย่อกำกับประโยคทุกประโยคที่เป็นประเด็นของเรื่องนั้น

ตัวอย่าง เรื่อง ภาวะโลกร้อน

๑. ความหมายของภาวะโลกร้อน
๒. สาเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อน
๓. ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน
 - ๓.๑ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม
 - ๓.๒ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ
 - ๓.๓ ผลกระทบด้านสุขภาพ
๔. การแก้ปัญหาภาวะโลกร้อน
 - ๔.๑ อนุรักษ์พลังงาน
 - ๔.๒ อนุรักษ์ป่าไม้
 - ๔.๓ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

แนวทางการเขียนโครงเรื่อง

๑. การประมวลความคิด คือ รวบรวมข้อมูลเป็นหัวข้อต่างๆ
๒. การจัดสรรความคิด คือ จัดหมวดหมู่ข้อมูลและจัดลำดับความสำคัญของแต่ละหัวข้อ
๓. การจัดหมวดหมู่หรือแยกประเภทความคิด จัดลำดับของหัวข้อแต่ละหัวข้อให้มีเนื้อหาต่อเนื่องเป็นลำดับและสัมพันธ์กัน ผู้เขียนสามารถจัดลำดับเนื้อหาตามลำดับเวลา ตามประเพณีนิยม ตามความสำคัญน้อยไปสำคัญมากหรือสำคัญมากไปหาสำคัญน้อย เป็นต้น
๔. การเขียนโครงเรื่อง เขียนโครงเรื่องให้เป็นระเบียบโดยใช้รูปแบบการเขียนแบบเดียวกันตลอดเนื้อหา และจัดหัวข้อย่อยแต่ละข้อเยื้องไปทางขวา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ๓.๑

เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์

วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่าง

อิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม.๓/๑

ระบุโครงสร้างของบทละครโดยใช้ศัพท์ทางการละคร

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

บทละครมีองค์ประกอบสำคัญที่ทำหน้าที่ร่วมกันในการถ่ายทอดเรื่องราวผ่านการแสดง เป็นรูปแบบหนึ่งของวรรณกรรม มีโครงสร้างและองค์ประกอบเฉพาะ ได้แก่ โครงเรื่อง ตัวละคร บทสนทนา ฉาก และแนวคิดหลัก องค์ประกอบเหล่านี้ทำงานร่วมกันเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้ชมเข้าใจและเข้าถึงอารมณ์ของตัวละครได้อย่างลึกซึ้ง การเรียนรู้และเข้าใจองค์ประกอบของบทละครจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ สร้างสรรค์ และแสดงตามบทละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. สาระการเรียนรู้

องค์ประกอบของบทละคร

- การเขียนเค้าโครงเรื่องของละคร

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบของบทละคร

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ฝึกปฏิบัติ เขียนโครงร่างของละครที่สนใจ

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เข้าใจและเห็นความสำคัญองค์ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตามบทละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอการเขียนเค้าโครงเรื่องของละคร เข้าใจและเห็นความสำคัญองค์ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตามบทละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑. พุดแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง, ประเมินคาของสารที่ได้รับ, มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานประกอบ (๑.๒)

๒. หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหา และมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล (๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน - นำเสนอการเขียนเค้าโครง เรื่องของละคร เข้าใจและ เห็นความสำคัญ องค์ ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตาม บทละครได้อย่างมี ประสิทธิภาพ ด้านความรู้ - อธิบายความรู้ความเข้าใจ องค์ประกอบของบทละคร ด้านทักษะกระบวนการ - ฝึกปฏิบัติ เขียนโครงร่าง ของละครที่สนใจ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) - ครูทบทวนบทเรียนโดยการเล่นเกมจับคู่ ความหมายขององค์ประกอบของบทละครที่ได้ เรียนรู้ไปเมื่อครั้งที่แล้ว	- นักเรียนทบทวนความรู้ด้วยการร่วมเล่น เกมอย่างสนุกสนาน	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง องค์ประกอบ ของบทละคร(๒) ๒. ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง องค์ประกอบ ของบทละคร (๒) ๓. เกมจับคู่ องค์ประกอบของบท ละคร	- ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง องค์ ประกอบของบท ละคร (๒)	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูอธิบายประกอบสื่อ PowerPoint เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒) ครูแจ้ง นักเรียนว่าชั่วโมงนี้เราจะเรียนในเรื่องการ เขียนเค้าโครงเรื่อง ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - ในการสร้างละคร เราจำเป็นต้องมีการเขียน เค้าโครงเรื่องหรือไม่ เพราะอะไร ๒. จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อหา การเขียนโครงเรื่องเพื่อเป็นแนวทางในการให้	- นักเรียนตั้งใจฟังอธิบาย ช่วยกันตอบ คำถาม ตามประสบการณ์			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เข้าใจและเห็นความสำคัญ องค์ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตาม บทละครได้อย่างมี ประสิทธิภาพ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มุ่งมั่นในการทำงาน - รักความเป็นไทย	นักเรียนไปฝึกปฏิบัติการเขียนเค้าโครงเรื่อง ละครของกลุ่มตนเอง				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนเท่าๆ กัน แต่ละกลุ่มคณะ นักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน ๒. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มช่วยกันระดม ความคิด ช่วยกันคิดเรื่องที่จะแสดง แนวละคร และเขียนเค้าโครงเรื่อง ลงในใบงาน ๓. เมื่อเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่ง ตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน และให้เพื่อนๆ ในห้องช่วยกันคัดเลือกละครที่ห้องตนเองจะ นำมาจัดการแสดงละครให้ครูและแขกผู้มี เกียรติได้ชม	๑. นักเรียนร่วมกันระดมความคิด จากการ ชมละคร วิเคราะห์และบันทึกผล ๒. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้า ชั้นเรียน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒)

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒) ๒. ให้นักเรียนสอบถามข้อสงสัยในการเขียน โครงเรื่อง ๓. ครูแจ้งว่าในชั่วโมงต่อไปจะเรียนรู้ในเรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สร้างสร้างเพื่อการแสดง	๑. นักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒) ๒. นักเรียนสอบถามข้อสงสัย ๓. นักเรียนรับทราบเพื่อการเรียนรู้ในสัปดาห์ต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒)
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒)
- ๓) เกมจับคู่องค์ประกอบของบทละคร

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบของบทละคร	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่ององค์ประกอบของบทละคร (๒) - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๕ เรื่ององค์ประกอบของบทละคร (๒) - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ฝึกปฏิบัติ เขียนโครงร่างของละครที่สนใจ			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เข้าใจและเห็นความสำคัญองค์ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตามบทละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอการเขียนเค้าโครงเรื่องของละคร เข้าใจและเห็นความสำคัญองค์ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตามบทละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้อง ครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัว เรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่ กำหนด - รายละเอียด ครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไป ตามที่กำหนด - รายละเอียด ครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียด ครอบคลุม - เนื้อหา สอดคล้อง	เนื้อหาไม่ สอดคล้อง
การสร้างสรรคิ์ในงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้ สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้ สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้ เรียบร้อย พอใช้	ไม่มีการตกแต่ง ชิ้นงาน
ใบงานมีความเป็น ระเบียบ	ใบงานมีความเป็น ระเบียบแสดงออกถึง ความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มี ความเป็นระเบียบ แต่ยังมีข้อบกพร่อง เล็กน้อย	ใบงานมีความ เป็นระเบียบ แต่มี ข้อบกพร่อง บางส่วน	ผลงานส่วน ใหญ่ไม่เป็น ระเบียบและมี ข้อบกพร่อง มาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความ มั่นใจในตนเอง ดีมาก	การนำเสนอความ มั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอ ความมั่นใจ ในตนเอง พอใช้	การนำเสนอ ขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒)

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		- นำเสนอการเขียนเค้า โครงเรื่องของละคร เข้าใจ และเห็นความสำคัญ องค์ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตาม บทละครได้อย่างมี ประสิทธิภาพ				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
- นำเสนอการเขียนเค้าโครงเรื่อง ของละคร เข้าใจและเห็นความสำคัญ องค์ประกอบของบทละคร สร้างสรรค์ และแสดงตามบทละครได้อย่างมี ประสิทธิภาพ			

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

[illegible]

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

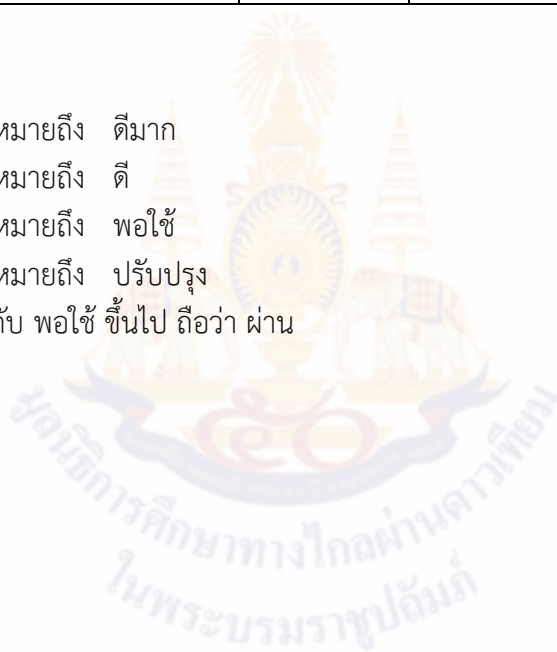
คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

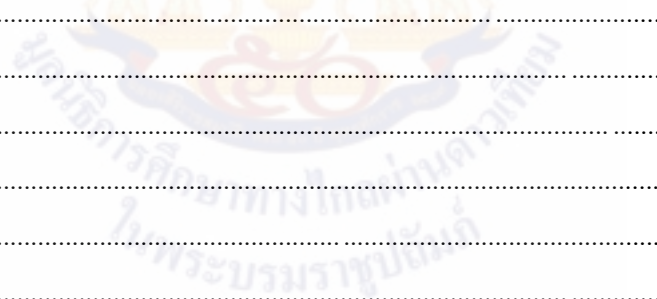
วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๕ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒)
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนในกลุ่มช่วยกันระดมความคิด เขียนเค้าโครงเรื่องละครตามองค์ประกอบของบทละครเกี่ยวกับเรื่องใดก็ได้ ๑ เรื่อง (เขียนชื่อสมาชิกด้านหลัง)

คำโครงละครเรื่อง.....

เนื้อหาของละคร

ใบความรู้ที่ ๑๒ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒)
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง องค์ประกอบของบทละคร (๒)
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การเขียนโครงเรื่อง

โครงเรื่องเป็นการกำหนดแนวทางการเขียน การเรียบเรียงข้อมูล การจัดลำดับความคิด และการจัดลำดับหัวข้อ หลังจากที่ได้รวบรวบข้อมูล การเขียนโครงเรื่องจึงเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในงานเขียน แต่ก็ได้หมายความว่าผู้เขียนจะต้องเขียนตามโครงเรื่องที่วางไว้เสมอ เพราะเมื่อลงมือเขียนจริงอาจมีการปรับเปลี่ยนโครงเรื่องได้ตามความเหมาะสม นอกจากนี้การเขียนโครงเรื่องยังช่วยให้ผู้เขียนไม่สับสนเวลาเขียน หรือเขียนหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งยาวเกินไป และอาจจะลืมเขียนบางหัวข้อ ดังนั้นการเขียนโครงเรื่องก่อนที่จะลงมือเขียนจะทำให้งานเขียนมีความสมบูรณ์มากที่สุด ประการเขียนโครงเรื่องมีประโยชน์ในการเขียนหลายประการ ดังนี้

๑. โครงเรื่องช่วยในการนำเสนอเนื้อหา ทำให้ผู้เขียนเตรียมเนื้อหาได้อย่างเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการเขียน รู้จักกำหนดขอบข่ายของเนื้อหา รวมทั้งช่วยให้เห็นแนวทางการเรียบเรียงความคิด ว่าควรจะใช้แบบใด และมีเนื้อหาในประเด็นหรือหัวข้อใดที่เรายังไม่รู้ดีพอหรือยังหารายละเอียดไม่ได้ เราก็สามารถเตรียมความรู้เหล่านั้นเพิ่มเติมได้อีกจนเพียงพอ

๒. โครงเรื่องช่วยแบ่งหัวข้อได้ชัดเจน การแบ่งหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยอย่างชัดเจนทำให้ผู้เขียนสามารถจัดลำดับเพื่อเชื่อมโยงหัวข้อย่อยกับหัวข้อย่อย หัวข้อใหญ่กับหัวข้อย่อยได้ง่าย

๓. โครงเรื่องช่วยเขียนเรื่องอย่างมีเหตุผล ทำให้ผู้เขียนมองเห็นความสัมพันธ์ของประเด็นต่างๆ ในเนื้อหาจากโครงเรื่องได้ชัดเจน ว่ามีประเด็นหรือหัวข้อใดเกี่ยวข้องกันบ้าง และความคิดของประเด็นต่างๆ เหล่านั้นเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร จึงจะทำให้เนื้อหานี้หนักและสมเหตุสมผล

๔. โครงเรื่องช่วยในการวางสัดส่วนของเรื่องได้เหมาะสม โครงเรื่องช่วยให้ทราบว่าควรเขียนในประเด็นอะไรบ้าง มีประเด็นใดที่ไม่ควรเขียน หรือประเด็นใดควรนำความคิดหรือรายละเอียดมาสนับสนุนมากน้อยแค่ไหน จึงจะพอเหมาะกับความยาว ซึ่งจะช่วยให้สัดส่วนของเรื่องเหมาะสม

๕. โครงเรื่องช่วยให้ไม่สับสนหัวข้อเรื่องที่จะเขียน ในขณะที่เขียนเราอาจจะจดจ่อกับเรื่องที่เขียนจนลืมเขียนหัวข้ออื่นๆ ได้ แต่การเขียนโครงเรื่องจะช่วยเตือนความจำให้เราไม่ลืมเขียนหัวข้อ

๖. โครงเรื่องช่วยให้ไม่สับสนเวลาเขียน การเขียนโครงเรื่องก่อนลงมือเขียนเปรียบเสมือนการเขียนฉบับร่างของงานเขียน เมื่อลงมือเขียนจึงสามารถเขียนตามหัวข้อต่างๆ ที่ผู้เขียนได้วางโครงเรื่องไว้ทำให้ไม่เกิดความสับสนเวลาเขียนโยชน์ของโครงเรื่องรูปแบบของการเขียนโครงเรื่อง

๑. โครงเรื่องแบบคร่าวๆ เป็นการเขียนโครงเรื่องอย่างคร่าว ๆ ด้วยคำหรือวลีอย่างหยาบ ๆ เพื่อวางแผนเรื่องที่สั้น ๆ เรียงลำดับลดหลั่นกันมา โดยอาจจัดเป็นหัวข้อใหญ่และมีหัวข้อย่อยก็ได้

ตัวอย่าง เรื่อง ภาวะโลกร้อน

- ความหมาย
- สาเหตุ
- ผลกระทบ
- สิ่งแวดล้อม
- เศรษฐกิจ
- สุขภาพ
- การแก้ปัญหา
- ลดการใช้พลังงาน
- ปลุกต้นไม้
- ลดใช้ถุงพลาสติก

๒. โครงเรื่องแบบหัวข้อ โครงเรื่องแบบนี้เขียนด้วยคำวลีสั้น ๆ หรืออนุประโยคที่ไม่ได้ความครบถ้วนในตัวเอง และมีตัวเลขหรืออักษรย่อกำกับประเด็นทุกประเด็นที่สังเขปด้วยคำวลีหรืออนุประโยคนั้น ๆ

ตัวอย่าง เรื่อง ภาวะโลกร้อน

๑. ความหมายภาวะโลกร้อน
๒. สาเหตุภาวะโลกร้อน
๓. ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน
 - ๓.๑ ด้านสิ่งแวดล้อม
 - ๓.๒ ด้านเศรษฐกิจ
 - ๓.๓ ด้านสุขภาพ
๔. การแก้ปัญหา
 - ๔.๑ ลดการใช้พลังงาน
 - ๔.๒ ปลุกต้นไม้และรักษาป่าไม้

๔.๓ ลดการใช้ถุงพลาสติก

๓. โครงเรื่องแบบประโยค โครงเรื่องแบบนี้เขียนด้วยข้อความซึ่งเป็นประโยคที่สมบูรณ์และชัดเจน มีเลขหรืออักษรย่อกำกับประโยคทุกประโยคที่เป็นประเด็นของเรื่องนั้น

ตัวอย่าง เรื่อง ภาวะโลกร้อน

๑. ความหมายของภาวะโลกร้อน
๒. สาเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อน
๓. ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน
 - ๓.๑ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม
 - ๓.๒ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ
 - ๓.๓ ผลกระทบด้านสุขภาพ
๔. การแก้ปัญหาภาวะโลกร้อน
 - ๔.๑ อนุรักษ์พลังงาน
 - ๔.๒ อนุรักษ์ป่าไม้
 - ๔.๓ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

แนวทางการเขียนโครงเรื่อง

๑. การประมวลความคิด คือ รวบรวมข้อมูลเป็นหัวข้อต่างๆ
๒. การจัดสรรความคิด คือ จัดหมวดหมู่ข้อมูลและจัดลำดับความสำคัญของแต่ละหัวข้อ
๓. การจัดหมวดหมู่หรือแยกประเภทความคิด จัดลำดับของหัวข้อแต่ละหัวข้อให้มีเนื้อหาต่อเนื่องเป็นลำดับและสัมพันธ์กัน ผู้เขียนสามารถจัดลำดับเนื้อหาตามลำดับเวลา ตามประเพณีนิยม ตามความสำคัญน้อยไปสำคัญมากหรือสำคัญมากไปหาสำคัญน้อย เป็นต้น
๔. การเขียนโครงเรื่อง เขียนโครงเรื่องให้เป็นระเบียบโดยใช้รูปแบบการเขียนแบบเดียวกันตลอดเนื้อหา และจัดหัวข้อย่อยแต่ละข้อเยื้องไปทางขวา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร		
รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ภาคเรียนที่ ๒	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ๓.๒	เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล
ตัวชี้วัด ม.๓/๑	ออกแบบ และสร้างสรรค์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อแสดงนาฏศิลป์และละครที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดงนาฏศิลป์และละคร ต้องอาศัย ความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมของต้นแบบ และความคิดสร้างสรรค์ในการดัดแปลงให้เหมาะสมกับการแสดง เรียนรู้ขั้นตอนในการออกแบบ เลือกวัสดุ และเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อให้การแสดงออกมา สมจริงและน่าติดตาม

๓. สาระการเรียนรู้

ออกแบบ สร้างสรรค์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง

- ความประหยัด
- วัสดุในท้องถิ่น
- ใช้หลักเรขาคณิต
- ใช้ความคิดสร้างสรรค์
- ความสวยงามและสะดวกในการนำไปใช้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายวิธีการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ประยุกต์นำวัสดุที่เหลือใช้เพื่อนำมาประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นประโยชน์ของการนำวัสดุเหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอผลงานการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง เห็นประโยชน์ของการนำวัสดุเหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง

๑. พุดแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทักษะของตนเอง, ประเมินค่าของสารที่ได้รับ, มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานประกอบ (๑.๒)

๒. หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหา และมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล (๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน - นำเสนอผลงานการ ประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่อง แต่งกายเพื่อการแสดง เห็น ประโยชน์ของการนำวัสดุ เหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และ เครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง ด้านความรู้ - อธิบายวิธีการประดิษฐ์ อุปกรณ์และเครื่องแต่งกาย เพื่อการแสดง ด้านทักษะกระบวนการ	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ครูให้นักเรียนเล่นเกมทายคำจากรูปภาพ พยานุชณะ โดยครูถามว่าจากภาพเราจะมา เรียนรู้การประดิษฐ์อะไร สามารถนำไปใช้ ประโยชน์ได้จริงหรือไม่ - นอกจากหมวกแล้วนักเรียน สามารถนำไป ประดิษฐ์อะไรได้อีก - มีวัสดุใดอีกบ้างที่สามารถนำมาประดิษฐ์ทำ หมวกได้อีก	- นักเรียนร่วมเล่นเกมและช่วยกันตอบ คำถามตามประสบการณ์ที่เคยพบเห็น	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ออกแบบ ประดิษฐ์ สรรค์สร้าง เพื่อการแสดง ๒. ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ออกแบบ ประดิษฐ์ สรรค์สร้าง เพื่อการแสดง ๓. วิดีทัศน์ – ขั้นตอนการประดิษฐ์ หมวกจากกล่องนม	- ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ออกแบบ ประดิษฐ์ สรรค์ สร้างเพื่อการ แสดง	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูอธิบายประกอบสื่อ PowerPoint เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง ๒. ครูอธิบายพร้อมตั้งคำถาม ถามนักเรียนใน ขณะที่สอนจนจบเนื้อหาองค์ประกอบของบท ละคร ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น	๑. นักเรียนตั้งใจฟังอธิบาย ครูอธิบาย เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง ๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ตาม ประสบการณ์ที่เคยได้เรียนมาหรือจาก ประสบการณ์ที่เคยพบเห็น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- ประยุกต์นำวัสดุที่เหลือใช้เพื่อนำมาประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นประโยชน์ของการนำวัสดุเหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มุ่งมั่นในการทำงาน - รักความเป็นไทย	- ในการจะประดิษฐ์อุปกรณ์การแสดงเราต้องคำนึงถึงสิ่งใดบ้าง - ถ้าเราจะประดิษฐ์อุปกรณ์การแสดงสำหรับเด็กต้องคำนึงถึงสิ่งใดมากที่สุด ๓. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ ขั้นตอนการประดิษฐ์หมวกจากกล่องนม ให้นักเรียนดูเพื่อให้เห็นขั้นตอนการทำ และหมวกที่เราทำสำเร็จแล้ว ๔. ครูสาธิตการทำให้นักเรียนดูเพื่อนำไปประดิษฐ์หมวกจากกล่องนม	๓. นักเรียนชมวิดีโอทัศน์ด้วยความตั้งใจ ๔. นักเรียนตั้งใจดูการสาธิตการทำหมวกจากกล่องนมจากครู			
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนเท่าๆกัน แต่ละกลุ่มคละนักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน ๒. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มช่วยคิดออกแบบสร้างสรรค์หมวกจากกล่องนม และวาดลงในใบงาน	๑. นักเรียนร่วมกัน คิดออกแบบสร้างสรรค์หมวกจากกล่องนม และวาดลงในใบงาน ๒. ทุกคนในกลุ่มช่วยกันร่างและตัดแบบจากกระดาษเพื่อนำไปติดกับกล่องนมที่เตรียมมา ตัดตามแบบและประกอบร่างเป็นหมวก			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๓. ครูให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มช่วยกันร่างและตัดแบบจากกระดาษเพื่อนำไปติดกับกล่องนมที่เตรียมมาตัดตามแบบและประกอบร่างเป็นหมวก ๔. เมื่อเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน	๓. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรสร้างเพื่อการแสดง ๒. ให้นักเรียนสอบถามข้อสงสัย ๓. ครูแจ้งว่าในชั่วโมงต่อไปจะเรียนรู้ในเรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรสร้างเพื่อการแสดง (หมวกจากกล่องนม)	๑. นักเรียนร่วมกัน สรุป เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรสร้างเพื่อการแสดง(หมวกจากกล่องนม) ๒.นักเรียนสอบถามข้อสงสัย ๓. นักเรียนรับทราบเพื่อการเรียนรู้ในและเตรียมนำอุปกรณ์การประดิษฐ์มาในสัปดาห์ต่อไป			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๔. ให้นักเรียนทุกกลุ่มเตรียมกล่องนมตามที่ใน กลุ่มวางแผน และอุปกรณ์ในการประดิษฐ์มา เช่น กรรไกร ไหมพรมสีตามที่นักเรียน ออกแบบไว้ มีดคัตเตอร์ ที่เจาะกระดาษ				

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๓ ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง
- ๓) วิดีทัศน์ ทักษะ - ขั้นตอนการประดิษฐ์หมวกจากกล่องนม

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายวิธีการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ประยุกต์นำวัสดุที่เหลือใช้เพื่อนำมาประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นประโยชน์ของการนำวัสดุเหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอผลงานการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง เห็นประโยชน์ของการนำวัสดุเหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ประดิษฐ์ หมวกจาก กล่องนมได้ ถูกต้องและ สวยงาม	สามารถหมวกจาก กล่องนมได้ถูกต้อง และสวยงาม	สามารถประดิษฐ์ หมวกจากกล่องนม ได้ถูกต้อง	สามารถประดิษฐ์หมวก จากกล่องนมได้	สามารถหมวก จากกล่องนมได้ ยังไม่ถูกต้องตาม รูปแบบที่ กำหนดให้
มีความคิด สร้างสรรค์ใน การประดิษฐ์ หมวกจาก กล่องนม	มีการออกแบบ สร้างสรรค์ชิ้นงานได้ สวยงามและ แตกต่างไปจาก ตัวอย่าง	มีการออกแบบ สร้างสรรค์ชิ้นงานได้ สวยงามและ แตกต่างไปจาก ตัวอย่างบางส่วน	มีการออกแบบ สร้างสรรค์ชิ้นงานได้ คล้ายคลึงตัวอย่าง	มีการออกแบบ สร้างสรรค์ ชิ้นงานได้ เหมือนกับ ตัวอย่างที่ให้ไป
การนำไป ปฏิบัติ	ชิ้นงานการออกแบบ สามารถนำไปใช้ ปฏิบัติได้จริง	ชิ้นงานการออกแบบ สามารถนำไปใช้ ปฏิบัติได้เป็น บางส่วน	ชิ้นงานการออกแบบ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติ ได้น้อย	ชิ้นงานการ ออกแบบไม่ สามารถนำไปใช้ ปฏิบัติได้

เกณฑ์การตัดสิน

ระดับคะแนน	๑๐-๙	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคะแนน	๘-๗	หมายถึง	ดี
ระดับคะแนน	๖-๕	หมายถึง	พอใช้
ระดับคะแนน	๕-๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินผลงานการประดิษฐ์หมวกจากกล่องนม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการปฏิบัติชิ้นงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน
๑.ความสวยงาม	๑.การออกแบบชิ้นงาน มีความสมบูรณ์ สวยงาม	๔
	๒.การออกแบบชิ้นงาน มีความสมบูรณ์ ไม่ค่อยสวยงาม	๓
	๓.การออกแบบชิ้นงาน ขาดความสมบูรณ์ แค่นิดสวยงาม	๒
	๔.การออกแบบชิ้นงาน ขาดความสมบูรณ์ ไม่สวยงาม	๑
๒.ความคิดสร้างสรรค์	๑.มีการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงานแตกต่างไปจากตัวอย่าง	๔
	๒.มีการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงานแตกต่างไปจากตัวอย่างบางส่วน	๓
	๓.มีการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงานคล้ายคลึงตัวอย่าง	๒
	๔.มีการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงานเหมือนกับตัวอย่าง	๑
๓.การนำไปปฏิบัติ	๑.ชิ้นงานจากการออกแบบสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	๔
	๒.ชิ้นงานจากการออกแบบสามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นบางส่วน	๓
	๓.ชิ้นงานจากการออกแบบสามารถนำไปปฏิบัติได้น้อย	๒
	๔.ชิ้นงานจากการออกแบบไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้เลย	๑

เกณฑ์การตัดสิน

ระดับคะแนน	๑๐-๙	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคะแนน	๘-๗	หมายถึง	ดี
ระดับคะแนน	๖-๕	หมายถึง	พอใช้
ระดับคะแนน	๕-๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		- นำเสนอผลงานการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง เห็นประโยชน์ของการนำวัสดุเหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
- นำเสนอผลงานการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง เห็นประโยชน์ของการนำวัสดุเหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

- คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
 คะแนน ๓ หมายถึง ดี
 คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้
 คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๖ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์สรรค์สร้างเพื่อการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรสร้างเพื่อการแสดง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนออกแบบหมวกที่จะประดิษฐ์ และ สร้างแบบเพื่อนำมาทำให้เป็นหมวก

ภาพร่างหมวก

ใบความรู้ที่ ๑๓ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์ไทยเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการแสดงนาฏศิลป์ไทย เพราะอุปกรณ์เป็นสิ่งที่ช่วยให้การแสดงนั้นดูสมบุรณ์หรือสมจริง โดยไม่ต้องอาศัยจินตนาการในการชมการแสดงมากนัก เครื่องแต่งกายเป็นตัวกำหนดรูปแบบและลักษณะการแสดง ในการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายประกอบการแสดงควรคำนึงถึงหลักต่างๆดังนี้

๑. ความประหยัด การแสดงนาฏศิลป์ไทยบางชุดมีการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง จึงจำเป็นต้องประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการแสดง ดังนั้นควรคำนึงถึงความประหยัดด้วยการนำเอาวัสดุเหลือใช้ เช่น ขวดน้ำ เศษผ้า เชือก กระดาษสี เป็นต้น มาใช้ในการประดิษฐ์สร้างสรรค์อุปกรณ์ประกอบการแสดง เช่น ใช้กระดาษสีทองทำเล็บประกอบการแสดงฟ้อนเล็บ
๒. ใช้วัสดุในท้องถิ่น การแสดงพื้นบ้านบางชุดที่ต้องใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง ควรที่จะคำนึงถึงวัสดุในท้องถิ่นของตนเอง เช่นการนำกระติบข้าวมาใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดงเซิ้งกระติบข้าว การนำสวิงมาใช้ในการแสดงเซิ้งสวิง การใช้ร่ม (จ้อง) พื้นเมืองของภาคเหนือมาประกอบการแสดงฟ้อนที่ใช้ผ้าพื้นเมืองมาตัดเย็บเป็นชุดมาประกอบการแสดง
๓. ใช้หลักเรียบง่าย ในการประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการแสดงควรใช้หลักในการประดิษฐ์ที่ไม่ยุ่งยากเกินไป ต้องคำนึงถึงวัยผู้เรียนโดยสอนวิธีการประดิษฐ์อย่างง่ายๆ สามารถใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียนที่ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์เองโดยไม่ต้องซื้อหาโดยสิ้นเปลือง
๔. ใช้ความคิดสร้างสรรค์ การประดิษฐ์และสร้างสรรค์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายประกอบการแสดงเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายประกอบการแสดง
๕. ความสวยงามและสะดวกในการนำไปใช้ อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายประกอบการแสดง ควรสร้างสรรค์ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับชุดการแสดงและไม่ควรเป็นอุปสรรคต่อการแสดง

ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๕ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์ไทยเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการแสดงนาฏศิลป์ไทย เพราะอุปกรณ์เป็นสิ่งที่ช่วยให้การแสดงนั้นดูสมบูรณ์หรือสมจริง โดยไม่ต้องอาศัยจินตนาการในการชมการแสดงมากนัก เครื่องแต่งกายเป็นตัวกำหนดรูปแบบและลักษณะการแสดง ในการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายประกอบการแสดงควรคำนึงถึงหลักต่างๆดังนี้

๑. ความประหยัด การแสดงนาฏศิลป์ไทยบางชุดมีการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง จึงจำเป็นต้องประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการแสดง ดังนั้นควรคำนึงถึงความประหยัดด้วยการนำเอาวัสดุเหลือใช้ เช่น ขวดน้ำ เศษผ้า เชือก กระดาษสี เป็นต้น มาใช้ในการประดิษฐ์สร้างสรรค์อุปกรณ์ประกอบการแสดง เช่น ใช้กระดาษสีทอทำเล็บประกอบการแสดงฟ้อนเล็บ
๒. ใช้วัสดุในท้องถิ่น การแสดงพื้นบ้านบางชุดที่ต้องใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง ควรที่จะคำนึงถึงวัสดุในท้องถิ่นของตนเอง เช่นการนำกระติบข้าวมาใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการแสดงเซิ้งกระติบข้าว การนำสวิงมาใช้ในการแสดงเซิ้งสวิง การใช้ร่ม (จ้อง) พื้นเมืองของภาคเหนือมาประกอบการแสดงฟ้อนที การใช้ผ้าพื้นเมืองมาตัดเย็บเป็นชุดมาประกอบการแสดง
๓. ใช้หลักเรียบง่าย ในการประดิษฐ์อุปกรณ์ประกอบการแสดงควรใช้หลักในการประดิษฐ์ที่ไม่ยุ่งยากเกินไป ต้องคำนึงถึงวัยผู้เรียนโดยสอนวิธีการประดิษฐ์อย่างง่ายๆ สามารถใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียนที่ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์เองโดยไม่ต้องซื้อหาโดยสิ้นเปลือง
๔. ใช้ความคิดสร้างสรรค์ การประดิษฐ์และสร้างสรรค์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายประกอบการแสดง เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายประกอบการแสดง
๕. ความสวยงามและสะดวกในการนำไปใช้ อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายประกอบการแสดง ควรสร้างสรรค์ให้มีความสวยงามเหมาะสมกับชุดการแสดงและไม่ควรเป็นอุปสรรคต่อการแสดง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง (หมวดจากกล่องนม)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ๓.๒

เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัด ม.๓/๑

ออกแบบ และสร้างสรรค์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อแสดงนาฏศิลป์และละครที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดงนาฏศิลป์และละคร ต้องอาศัยความรู้ ความเข้าใจในวัฒนธรรมของต้นแบบ และความคิดสร้างสรรค์ในการดัดแปลงให้เหมาะสมกับการแสดง เรียนรู้ขั้นตอนในการออกแบบ เลือกวัสดุ และเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรม เพื่อให้การแสดงออกมาสมจริงและน่าติดตาม

๓. สาระการเรียนรู้

ออกแบบ สร้างสรรค์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง

- ความประหยัด
- วัสดุในท้องถิ่น
- ใช้หลักเรขาคณิต
- ใช้ความคิดสร้างสรรค์
- ความสวยงามและสะดวกในการนำไปใช้

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายวิธีการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ประยุกต์นำวัสดุที่เหลือใช้เพื่อนำมาประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นประโยชน์ของการนำวัสดุเหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นำเสนอผลงานการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง เห็นประโยชน์ของการนำวัสดุเหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง

๑. พุดแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทักษะของตนเอง, ประเมินค่าของสารที่ได้รับ, มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานประกอบ (๑.๒)

๒. หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหา และมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล (๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง (หมวดจากกล่องนม)
 หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน - นำเสนอผลงานการ ประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่อง แต่งกายเพื่อการแสดง เห็น ประโยชน์ของการนำวัสดุ เหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และ เครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง ด้านความรู้ - อธิบายวิธีการประดิษฐ์ อุปกรณ์และเครื่องแต่งกาย เพื่อการแสดง ด้านทักษะกระบวนการ	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ครูทบทวนในเรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์ สร้างเพื่อการแสดง ครูถามคำถาม - สิ่งใดบ้างที่เราต้องคำนึงถึงในการประดิษฐ์ อุปกรณ์เพื่อการแสดง	- นักเรียนตั้งใจฟังครูทบทวน ช่วยกันตอบ คำถามตามที่ได้เคยเรียนรู้	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง ออกแบบ ประดิษฐ์ สรรค์สร้าง เพื่อการแสดง(หมวด จากกล่องนม) ๒. ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ขั้นตอนการ ประดิษฐ์หมวดจาก กล่องนม ๓. วิดีทัศน์ - ขั้นตอน การประดิษฐ์หมวด จากกล่องนม	- หมวดจากกล่อง นม	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูอธิบายประกอบสื่อ PowerPoint เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง (หมวดจากกล่องนม) ๒. ครูเปิดวิดีโอทัศน์ ขั้นตอนการประดิษฐ์หมวด จากกล่องนม ให้นักเรียนชมเพื่อให้เห็นขั้นตอน การทำ และหมวดที่เราทำสำเร็จแล้ว ๓. ครูอธิบายและสาธิตขั้นตอนการทำหมวด จากกล่องนม	๑. นักเรียนตั้งใจฟังอธิบาย ครูอธิบาย เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง (หมวดจากกล่องนม) ๒. นักเรียนชมวิดีโอทัศน์ด้วยความตั้งใจ ๓. นักเรียนตั้งใจดูการสาธิตและนำอุปกรณ์ การทำหมวดจากกล่องนมขึ้นมา เตรียมพร้อม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง (หมวดจากกล่องนม)
 หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
- ประยุกต์นำวัสดุที่เหลือใช้เพื่อนำมาประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นประโยชน์ของการนำวัสดุเหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มุ่งมั่นในการทำงาน - รักความเป็นไทย	๔. จากนั้นครูให้นักเรียนนำอุปกรณ์ขึ้นมาเพื่อทำหมวดจากกล่องนม				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. แบ่งกลุ่มนักเรียนเท่าๆ กัน แต่ละกลุ่มคละนักเรียนที่มีความสามารถต่างกัน ๒. ให้นักเรียนทุกคนในกลุ่มช่วยกันสร้างสรรค์ประดิษฐ์หมวดจากกล่องนม ตามขั้นตอน ๓. เมื่อเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน	๑. นักเรียนร่วมกัน ช่วยกันสร้างสรรค์ประดิษฐ์หมวดจากกล่องนม ตามขั้นตอน ๒. เมื่อเสร็จแล้ว ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน ๓. ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง(หมวดจากกล่องนม)	๑. นักเรียนร่วมกัน สรุป เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง(หมวดจากกล่องนม)			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง (หมวดจากกล่องนม)
 หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ให้นักเรียนสอบถามข้อสงสัย ปัญหาและ แนวทางแก้ปัญหา ๓. ครูแจ้งว่าในชั่วโมงต่อไปจะเรียนรู้ในเรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง	๒. นักเรียนสอบถามข้อสงสัย ปัญหาและ แนวทางแก้ปัญหา ๓. นักเรียนรับทราบเพื่อการเรียนรู้ใน สัปดาห์ต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ขั้นตอนการประดิษฐ์หมวกจากกล่องนม
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สร้างสรรค์เพื่อการแสดง(หมวกจากกล่องนม)
- ๓) วิดีทัศน์ - ขั้นตอนการประดิษฐ์หมวกจากกล่องนม

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- หมวกจากกล่องนม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายวิธีการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สร้างสรรค์เพื่อการแสดง(หมวกจากกล่องนม) - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ประยุกต์นำวัสดุที่เหลือใช้เพื่อนำมาประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นประโยชน์ของการนำวัสดุเหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - นำเสนอผลงานการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง เห็นประโยชน์ของการนำวัสดุเหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
ประดิษฐ์ หมวกจาก กล่องนมได้ ถูกต้องและ สวยงาม	สามารถหมวกจาก กล่องนมได้ถูกต้อง และสวยงาม	สามารถประดิษฐ์ หมวกจากกล่องนม ได้ถูกต้อง	สามารถประดิษฐ์หมวก จากกล่องนมได้	สามารถหมวก จากกล่องนมได้ ยังไม่ถูกต้องตาม รูปแบบที่ กำหนดให้
มีความคิด สร้างสรรค์ใน การประดิษฐ์ หมวกจาก กล่องนม	มีการออกแบบ สร้างสรรค์ชิ้นงานได้ สวยงามและ แตกต่างไปจาก ตัวอย่าง	มีการออกแบบ สร้างสรรค์ชิ้นงานได้ สวยงามและ แตกต่างไปจาก ตัวอย่างบางส่วน	มีการออกแบบ สร้างสรรค์ชิ้นงานได้ คล้ายคลึงตัวอย่าง	มีการออกแบบ สร้างสรรค์ ชิ้นงานได้ เหมือนกับ ตัวอย่างที่ให้ไป
การนำไป ปฏิบัติ	ชิ้นงานการออกแบบ สามารถนำไปใช้ ปฏิบัติได้จริง	ชิ้นงานการออกแบบ สามารถนำไปใช้ ปฏิบัติได้เป็น บางส่วน	ชิ้นงานการออกแบบ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติ ได้น้อย	ชิ้นงานการ ออกแบบไม่ สามารถนำไปใช้ ปฏิบัติได้

เกณฑ์การตัดสิน

ระดับคะแนน	๑๐-๙	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคะแนน	๘-๗	หมายถึง	ดี
ระดับคะแนน	๖-๕	หมายถึง	พอใช้
ระดับคะแนน	๔-๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินผลงานการประดิษฐ์หมวกจากกล่องนม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการปฏิบัติชิ้นงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน
๑.ความสวยงาม	๑.การออกแบบชิ้นงาน มีความสมบูรณ์ สวยงาม	๔
	๒.การออกแบบชิ้นงาน มีความสมบูรณ์ ไม่ค่อยสวยงาม	๓
	๓.การออกแบบชิ้นงาน ขาดความสมบูรณ์ แค่นิดสวยงาม	๒
	๔.การออกแบบชิ้นงาน ขาดความสมบูรณ์ ไม่สวยงาม	๑
๒.ความคิดสร้างสรรค์	๑.มีการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงานแตกต่างไปจากตัวอย่าง	๔
	๒.มีการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงานแตกต่างไปจากตัวอย่างบางส่วน	๓
	๓.มีการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงานคล้ายคลึงตัวอย่าง	๒
	๔.มีการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงานเหมือนกับตัวอย่าง	๑
๓.การนำไปปฏิบัติ	๑.ชิ้นงานจากการออกแบบสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	๔
	๒.ชิ้นงานจากการออกแบบสามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นบางส่วน	๓
	๓.ชิ้นงานจากการออกแบบสามารถนำไปปฏิบัติได้น้อย	๒
	๔.ชิ้นงานจากการออกแบบไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้เลย	๑

เกณฑ์การตัดสิน

ระดับคะแนน	๑๐-๙	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคะแนน	๘-๗	หมายถึง	ดี
ระดับคะแนน	๖-๕	หมายถึง	พอใช้
ระดับคะแนน	๕-๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		- นำเสนอผลงานการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง เห็นประโยชน์ของการนำวัสดุเหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
- นำเสนอผลงานการประดิษฐ์อุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง เห็นประโยชน์ของการนำวัสดุเหลือใช้มาคิดสร้างสรรค์ ประดิษฐ์ให้เป็นอุปกรณ์และเครื่องแต่งกายเพื่อการแสดง			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบความรู้ที่ ๑๔ เรื่อง ขั้นตอนการประดิษฐ์หมวกจากกล่องนม
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ออกแบบประดิษฐ์ สรรค์สร้างเพื่อการแสดง (หมวกจากกล่องนม)
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

อุปกรณ์

๑. เข็ม ด้าย เอาเส้นใหญ่หน่อยจะได้เหนียวๆ
๒. ที่เจาะกระดาษ
๓. กล่องนม UHT ล้างให้สะอาดนะจ๊ะ

วิธีทำ

๑. ตัดกล่องนม เป็นรูปคล้ายสลิปดอกไม้ จำนวน ๗ ชิ้น กว้าง ๓.๕ นิ้ว สูง ๖.๕ นิ้ว สำหรับทำตัวหมวก
๒. ตัดกล่องนมส่วนปีก รูป ๔ เหลี่ยมคางหมู ส่วนแคบกว้าง ๓.๕ นิ้ว ส่วนกว้าง ๖.๕ นิ้ว สูงแล้วแต่อยากได้ปีกใหญ่หรือเล็ก จำนวน ๗ ชิ้น
๓. เจาะรู รอบแบบที่ตัดไว้ ถ้าวางดูตามความเหมาะสม ไม่มีสูตรตายตัว ชลัญกะ กะ เอา
๔. เย็บประกอบ ไม่รู้จะอธิบายอย่างไร ดูตามรูปสำเร็จเลยละกัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ๓.๑

เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์

วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่าง

อิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม.๓/๖

ร่วมจัดการแสดงในบทบาทหน้าที่ต่างๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแสดงละครเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้มีบทบาทหน้าที่หลากหลาย ทั้งเบื้องหน้า และเบื้องหลัง เช่น นักแสดง ผู้กำกับเวที ผู้ควบคุมแสงเสียง และทีมงานฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งแต่ละหน้าที่มีความสำคัญและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ การฝึกปฏิบัติในบทบาทต่าง ๆ ช่วยพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบ และเสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการจัดการแสดงอย่างรอบด้าน การแสดงละครที่ประสบความสำเร็จเกิดจากการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสม และประสานสอดคล้องกัน

๓. สาระการเรียนรู้

บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

- ผู้อำนวยการแสดง (Producer)
- ผู้กำกับการแสดง (Director)
- ผู้กำกับเวที (Stage Manager)
- ผู้เขียนบท (Play Wright)
- ผู้จัดการฝ่ายธุรการ (House Manager)
- เจ้าหน้าที่เครื่องแต่งกายและแต่งหน้า (Costume & Make up)
- นักแสดง (Actor)

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เข้าใจและสามารถอธิบายบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นความสำคัญและยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง ที่ได้รับมอบหมาย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

นักเรียนรู้และสามารถแบ่งหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง เห็นความสำคัญและยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง ที่ได้รับมอบหมาย

๑. พูดยุติแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทักษะของตนเอง, ประเมินค่าของสารที่ได้รับ, มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานประกอบ (๑.๒)

๒. หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหา และมีรายละเอียดที่มากขึ้น เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล (๑.๒)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิด กับผู้เรียน - นักเรียนรู้และสามารถแบ่ง หน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ใน การจัดการแสดง เห็น ความสำคัญและยอมรับต่อ บทบาทหน้าที่ในการจัดการ แสดง ที่ได้รับมอบหมาย ด้านความรู้ - เข้าใจและสามารถอธิบาย บทบาทหน้าที่ในการจัดการ แสดง ด้านทักษะกระบวนการ - ปฏิบัติงานตามบทบาท หน้าที่ในการจัดการแสดง	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๑๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนเล่นเกมเปิดป้ายทายคำ ๒. โดยครูจะตั้งคำถาม ถามแต่ละกลุ่มว่าใน กลุ่มนักเรียนชอบเลขอะไร แล้วเรียกทีละกลุ่ม ให้เปิดป้ายตามเลขที่แต่ละกลุ่มเลือก ๓. กลุ่มไหนตอบถูกได้คะแนนพิเศษ	๑. นักเรียนร่วมเล่นเกม ๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามตาม ประสบการณ์ที่เคยพบเห็น	๑. สื่อ PowerPoint เรื่อง บทบาทหน้าที่ ในการจัดการแสดง ๒. ใบความรู้ที่ ๑๕ เรื่อง บทบาทหน้าที่ ในการจัดการแสดง	- ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง บทบาท หน้าที่ในการ จัดการแสดง	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๕ นาที) ๑. ครูอธิบายประกอบสื่อ PowerPoint เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง ๒. ครูอธิบายพร้อมตั้งคำถาม ถามนักเรียนใน ขณะที่สอนจนจบเนื้อหาองค์ประกอบของบท ละคร ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - ผู้ที่เป็นผู้อำนวยการแสดง มีหน้าที่อะไร - ถ้าเราได้รับหน้าที่ในการจัดการแสดงละคร เราจะเลือกทำหน้าที่ใด เพราะเหตุใด	๑. นักเรียนตั้งใจฟังอธิบาย ครูอธิบาย เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง ๒. นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม ตาม ประสบการณ์ที่เคยได้เรียนมาหรือจาก ประสบการณ์ที่เคยพบเห็น			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม - เห็นความสำคัญและยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง ที่ได้รับมอบหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ - มุ่งมั่นในการทำงาน - รักความเป็นไทย	- ทำไมเวลาเราดูละครที่มีบทเศร้า เราถึงร้องไห้ตาม หรือ เราดูบทนางร้ายตัวโกงแล้วเราเกลียดตัวละครตัวนั้น ๓. เมื่อเรียนเนื้อหาจบ ครูแจ้งกับนักเรียนว่าต่อจากนี้จะเป็นหน้าที่ของนักเรียนทั้งห้องที่ต้องคิดการแสดง และแบ่งหน้าที่กันในการสร้างละครเรื่องนี้ขึ้นมา เพื่อจัดการแสดงและเชิญแขกผู้มีเกียรติ มาชมการแสดงของห้องเรา				
	ขั้นปฏิบัติ (๒๐ นาที) ๑. ครูให้นักเรียนทุกคนในห้อง ช่วยกันคิด เรื่องละครที่ห้องจะแสดง และมอบหมายหน้าที่ผู้อำนวยการสร้าง และแบ่งหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง	๑. นักเรียนทุกคนในห้อง ช่วยกันคิด เรื่องละครที่ห้องจะแสดง และมอบหมายหน้าที่ผู้อำนวยการสร้าง และแบ่งหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

หน่วยที่ ๒ ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือ วัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. เมื่อเสร็จแล้ว ส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน ว่าเรื่องที่แสดง ชื่อเรื่องว่าอะไร เป็นละครแนวไหน ใครทำหน้าที่อะไรบ้าง	๒. เมื่อเสร็จแล้ว ส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง ๒. ให้นักเรียนสอบถามข้อสงสัย ๓. ครูแจ้งว่าในชั่วโมงต่อไปจะเรียนรู้ในเรื่องวางแผนการนำเสนอการแสดง	๑. นักเรียนร่วมกัน สรุป เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง ๒. นักเรียนสอบถามข้อสงสัย ๓. นักเรียนรับทราบเพื่อการเรียนรู้ในสัปดาห์ต่อไป			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๕ บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงานที่ ๑๗ เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เข้าใจและสามารถอธิบาย บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง	- ศึกษาจากหนังสือ เรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการ จัดการแสดง	- ใบงานที่ ๑ เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการ จัดการแสดง - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ใน การจัดการแสดง	- ศึกษาจาก อินเทอร์เน็ต		
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญและยอมรับต่อ บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง ที่ได้รับมอบหมาย	- ตรวจสอบผลงานจากใบ งาน		
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับ ผู้เรียน - นักเรียนรู้และสามารถแบ่งหน้าที่ ตามบทบาทหน้าที่ในการจัดการ แสดง เห็นความสำคัญและยอมรับ ต่อบทบาทหน้าที่ในการจัดการ แสดง ที่ได้รับมอบหมาย			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรม ตามตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ไม่มีการตกแต่งชิ้นงาน
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

กลุ่มที่(ชื่อกลุ่ม).....

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน				รวม
		ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		- นักเรียนรู้และสามารถ แบ่งหน้าที่ตามบทบาท หน้าที่ในการจัดการแสดง เห็นความสำคัญและยอมรับ ต่อบทบาทหน้าที่ในการ จัดการแสดง ที่ได้รับ มอบหมาย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

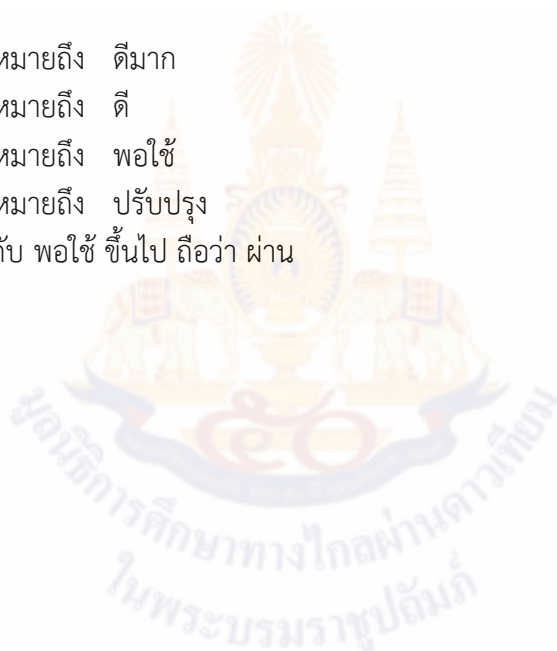
คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

แบบบันทึกผลการสร้างสรรค์ละคร

บทบาทหน้าในการจัดการแสดง

๑. ผู้อำนวยการแสดง.....

๒.ผู้กำกับการแสดง.....

៣. ដូច្នេះបញ្ចប់.....

๔. ผู้กำกับเวลาที่.....

๕. ผู้ดูแลเครื่องแต่งกาย แต่งหน้าและอุปกรณ์.....

๖.นักแสดง.....

นักเรียนได้รับประโยชน์จากการสร้างสรรค์ละครเรื่องนี้อย่างไร

ใบความรู้ที่ ๑๕ เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

บทบาทและหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ ในการสร้างละคร

ทีมงานสร้างงานละครจะประกอบด้วยบุคคลที่ทำหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ มากมายหลายสาขา ซึ่งแต่ละ ฝ่ายล้วนมี บทบาทสำคัญในอันที่จะทำให้การจัดการแสดงละครประสบผลสำเร็จ ซึ่งความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่าง ทีมงานทุกฝ่าย นับเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะทำให้การแสดงละครสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ทุกฝ่ายต้อง เข้าใจบทบาทหน้าที่ มีความรับผิดชอบ ละเว้นการก้าวล่วงงานของผู้อื่น มีน้ำใจรู้จักให้อภัยต่อกัน

บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการแสดงละครที่สำคัญ ประกอบด้วยบุคคลต่างๆ ดังนี้

๑. ผู้อำนวยการแสดง (Producer) คือ ผู้จัดหรือหัวหน้าคณะในการจัดแสดงละครแต่ละครั้ง เป็นผู้กำหนด นโยบาย รูปแบบการแสดง เรื่องที่จะนำมาแสดง จัดสรรหน้าที่ของแต่ละฝ่าย ดูแลงบประมาณเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่อง สำคัญ ๆ

๒. ผู้กำกับการแสดง (Director) ควบคุมผู้แสดงให้แสดงให้สมบทบาทตามบทที่กำหนดไว้จัดองค์ประกอบต่าง ๆ ของละครให้มีความสมจริง

๓. ผู้กำกับเวที (Stage Manager) เป็นผู้รับผิดชอบต่อจากผู้กำกับการแสดง เฉพาะในเรื่องการแสดงบนเวที มีหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยของเวที เป็นผู้เดียวที่สั่งให้การแสดงเริ่มหรือหยุด ติดต่อสั่งงานเกี่ยวกับไฟแสง เสียง ประกอบ ตลอดจนการเปิดปิดฉากละคร

๔. ผู้เขียนบท (Play Wright) เป็นผู้ทำหน้าที่เขียนบทละคร สร้างโครงเรื่อง คำพูดและเหตุการณ์ ผู้เขียนบท ละครนับเป็นหัวใจสำคัญของการละคร ละครจะสนุกได้รับผลดีเพียงใด อยู่ที่ผู้เขียนบทละครเป็นสำคัญ ผู้เขียนบท จะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน เป้าหมายหลักคืออะไร ต้องการสื่ออะไรกับผู้ดู เช่น แนวคิด คติสอนใจ เป็นต้น

๕. ผู้จัดการฝ่ายธุรการ (House Manager) เป็นฝ่ายจัดการทุกอย่างเกี่ยวกับธุรกิจของโรงละครจัดสถานที่ แสดง ดูแลการจำหน่ายบัตรที่นั่ง รับผิดชอบเกี่ยวกับผู้ดู

๖. เจ้าหน้าที่เครื่องแต่งกายและแต่งหน้า (Costume & Make up) ต้องรู้ว่าฉากใด ผู้แสดงมีตัวละคร กี่ตัว ใช้ ชุดสีอะไรแบบไหน ส่วนเครื่องแต่งหน้าต้องเตรียมให้พร้อม และควรมีความสามารถในการแต่งหน้า ตัวละครได้ สมจริง เช่น แต่งหน้าในบทของคนชรา คนต่างชาติ คนที่ได้รับบาดเจ็บ เป็นต้น

๗. นักแสดง (Actor) คือ ผู้ที่สมบทบาทเป็นตัวละคร เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ใน บทละครมาสู่ผู้ชม

ใบความรู้ (สำหรับครู) เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๗ เรื่อง บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

บทบาทและหน้าที่ของฝ่ายต่าง ๆ ในการสร้างละคร

ทีมงานสร้างงานละครจะประกอบด้วยบุคคลที่ทำหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ มากมายหลายสาขา ซึ่งแต่ละ ฝ่ายล้วนมี บทบาทสำคัญในอันที่จะทำให้การจัดการแสดงละครประสบผลสำเร็จ ซึ่งความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่าง ทีมงานทุกฝ่าย นับเป็นกุญแจดอกสำคัญที่จะทำให้การแสดงละครสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้ทุกฝ่ายต้อง เข้าใจบทบาทหน้าที่ มีความรับผิดชอบ ละเว้นการก้าวร้าวงานของผู้อื่น มีน้ำใจรู้จักให้อภัยต่อกัน

บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการแสดงละครที่สำคัญ ประกอบด้วยบุคคลต่างๆ ดังนี้

๑. ผู้อำนวยการแสดง (Producer) คือ ผู้จัดหรือหัวหน้าคณะในการจัดแสดงละครแต่ละครั้ง เป็นผู้กำหนด นโยบาย รูปแบบการแสดง เรื่องที่จะนำมาแสดง จัดสรรหน้าที่ของแต่ละฝ่าย ดูแลงบประมาณเป็นผู้ตัดสินใจในเรื่อง สำคัญ ๆ

๒. ผู้กำกับการแสดง (Director) ควบคุมผู้แสดงให้แสดงให้สมบทบาทตามบทที่กำหนดไว้จัดองค์ประกอบต่าง ๆ ของละครให้มีความสมจริง

๓. ผู้กำกับเวที (Stage Manager) เป็นผู้รับผิดชอบต่อจากผู้กำกับการแสดง เฉพาะในเรื่องการแสดงบนเวที มีหน้าที่ดูแลความเรียบร้อยของเวที เป็นผู้เดียวที่สั่งให้การแสดงเริ่มหรือหยุด ติดต่อสั่งงานเกี่ยวกับไฟแสง เสียง ประกอบ ตลอดจนการเปิดปิดฉากละคร

๔. ผู้เขียนบท (Play Wright) เป็นผู้ที่ทำหน้าที่เขียนบทละคร สร้างโครงเรื่อง คำพูดและเหตุการณ์ ผู้เขียนบท ละครนับเป็นหัวใจสำคัญของการละคร ละครจะสนุกได้รับผลดีเพียงใด อยู่ที่ผู้เขียนบทละครเป็นสำคัญ ผู้เขียนบท จะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายให้ชัดเจน เป้าหมายหลักคืออะไร ต้องการสื่ออะไรกับผู้ดู เช่น แนวคิด คติสอนใจ เป็นต้น

๕. ผู้จัดการฝ่ายธุรการ (House Manager) เป็นฝ่ายจัดการทุกอย่างเกี่ยวกับธุรกิจของโรงละครจัดสถานที่ แสดง ดูแลการจำหน่ายบัตรที่นั่ง รับผิดชอบเกี่ยวกับผู้ดู

๖. เจ้าหน้าที่เครื่องแต่งกายและแต่งหน้า (Costume & Make up) ต้องรู้ว่าฉากใด ผู้แสดงมีตัวละคร กี่ตัว ใช้ ชุดสีอะไรแบบไหน ส่วนเครื่องแต่งหน้าต้องเตรียมให้พร้อม และควรมีความสามารถในการแต่งหน้า ตัวละครได้ สมจริง เช่น แต่งหน้าในบทของคนชรา คนต่างชาติ คนที่ได้รับบาดเจ็บ เป็นต้น

๗. นักแสดง (Actor) คือ ผู้ที่สวมบทบาทเป็นตัวละคร เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิดที่อยู่ในบท ละครมาสู่ผู้ชม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง (การ์ดเชิญ)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒	เรื่อง เรียนรู้การละคร	
รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒	รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)	กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ภาคเรียนที่ ๒	เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

- มาตรฐานการเรียนรู้ ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์
วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่าง
อิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน
- ตัวชี้วัด ม.๓/๖ ร่วมจัดงานการแสดงในบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแสดงละครเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้มีบทบาทหน้าที่หลากหลาย ทั้งเบื้องหน้า
และเบื้องหลัง เช่น นักแสดง ผู้กำกับเวที ผู้ควบคุมแสงเสียง และทีมงานฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งแต่ละหน้าที่มี
ความสำคัญและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ การฝึกปฏิบัติในบทบาทต่าง ๆ ช่วยพัฒนาทักษะการทำงานเป็น
ทีม ความรับผิดชอบ และเสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการจัดการแสดงอย่างรอบด้าน การแสดงละครที่
ประสบความสำเร็จเกิดจากการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสม
และประสานสอดคล้องกัน

๓. สาระการเรียนรู้

บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

- ผู้อำนวยการแสดง (Producer)
- ผู้กำกับการแสดง (Director)
- ผู้กำกับเวที (Stage Manager)
- ผู้เขียนบท (Play Wright)
- ผู้จัดการฝ่ายธุรการ (House Manager)
- เจ้าหน้าที่เครื่องแต่งกายและแต่งหน้า (Costume & Make up)
- นักแสดง (Actor)

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- เข้าใจและสามารถอธิบายบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- เขียนแผนการนำเสนอการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง)

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นความสำคัญและยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง ที่ได้รับมอบหมาย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ดำเนินการวางแผนการจัดการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง) และทำบัตรเชิญแขกให้มาชมการแสดง เห็นความสำคัญและยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง ที่ได้รับมอบหมาย

๑. พุดเจรจาโนมนาว โดยมีหลักการ เหตุผล หลักฐานอ้างอิง ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ในการเสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟัง เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (๒.๑)

๒. กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด และสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลาย มีการประเมินและคัดเลือกความคิดเพื่อนำไปสร้างสิ่งใหม่ ที่ใช้งานได้ผลดีกว่าเดิม ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (๒.๒)

๔. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีหลักการและเหตุผล โดยมีข้อมูลที่นำเสนอประกอบการสนับสนุน รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยวาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น - ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบโดยพยายามพัฒนางานและใช้ความสามารถของตนเองช่วยเหลือทีมด้วยความเข้าใจและยอมรับความสามารถของสมาชิกทีมที่แตกต่างกัน ให้สำเร็จด้วยดี โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า (๓.๑)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง (การ์ดเชิญ) หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - ดำเนินการวางแผนการ จัดการแสดง (ตารางการ ฝึกซ้อม นัดหมายวันที่ นำเสนอการแสดง) และ ทำบัตรเชิญแขกให้มาชม การแสดง เห็นความ สำคัญและยอมรับต่อ บทบาทหน้าที่ในการ จัดการแสดง ที่ได้รับ มอบหมาย ๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K) - เข้าใจและสามารถ อธิบายบทบาทหน้าที่ใน การจัดการแสดง	ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูเปิดวิดีโอ การแสดงละครนักเรียนดู ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - ดูละครตอนนี้รู้สึกอย่างไรบ้าง ๒. ครูแจ้งนักเรียนว่า การแสดงละครที่ครูเปิด ให้รับชมเพื่อที่นักเรียนได้นำไปเป็นแนวทางใน การจัดการแสดงละครของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนจะได้มีแนวทางและวางแผนการ ฝึกซ้อมการแสดงด้วย	- นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและแสดง ความคิดเห็น (ตามประสบการณ์ที่เคยได้รู้)	๑. วิดีทัศน์ การ แสดงละคร ๒. ใบความรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความสำคัญ ของการทำการ์ด เชิญและลักษณะ การ์ดเชิญที่ดี ๓. ตัวอย่างการ์ด เชิญ	๑. ใบงานที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการ จัดการแสดง (การ์ดเชิญ)	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูทบทวน ในเรื่อง บทบาทหน้าที่ในการ จัดการแสดง ครูถามคำถาม ดังประเด็น - นักเรียนมีข้อสงสัยหรืออยากให้ครูช่วยใน เรื่องการฝึกซ้อมการแสดงตรงไหนบ้าง - นักเรียนคิดว่าการเป็นนักแสดงที่ดีต้องมี ลักษณะอย่างไร	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามเพื่อรับ คะแนนพิเศษในการตอบคำถาม			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง (การ์ดเชิญ)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๒ ด้านทักษะ/ กระบวนการ (P) - เขียนแผนการนำเสนอ การแสดง (ตารางการ ฝึกซ้อม นัดหมายวันที่ นำเสนอการแสดง) ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา) - เห็นความสำคัญและ ยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ ในการจัดการแสดง ที่ ได้รับมอบหมาย คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	- ในการแสดง ถ้าไม่มีฉากได้หรือไม่ เพราะ อะไร ๒. ครูบอกนักเรียนว่า ชั่วโมงนี้ครูจะให้ นักเรียนร่วมกันจัดทำการ์ดเชิญ เพื่อนำไป เชิญแขกมาร่วมชมการแสดง ๓. ครูอธิบายประกอบPower Point เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง(การ์ดเชิญ)	๒. นักเรียนตั้งใจฟังการบรรยายจาก ครูผู้สอน			
	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูชี้แจงว่ากิจกรรมนี้นักเรียนต้องร่วมกัน ทำทั้งห้อง โดยครูจะให้นักเรียนร่วมกันจัดการ แสดงละคร ๑ เรื่อง ความยาวไม่เกิน ๑๕ นาที โดยให้นักเรียนแบ่งหน้าที่ ตาม ความสามารถของแต่ละคน และทุกคนต้องมี หน้าที่ในการแสดงครั้งนี้ และต้องทำบัตร เชิญแขกเข้ามาชมการแสดงในครั้งนี้ด้วย ดังนั้นนักเรียนต้องคิดว่าเราจะจัดการแสดงตรง	- นักเรียนร่วมกันประชุม วางแผนและแบ่ง หน้าที่การทำงาน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดกการแสดง (การ์ดเชิญ)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	สถานที่ไหน จัดสถานที่อย่างไรด้วย ๒. ครูให้เวลานักเรียนร่วมกันแบ่งหน้าที่ในการทำงาน ครูแจกใบงานและให้นักเรียนประชุมหารือว่าใครจะทำหน้าที่อะไร ตามที่นักเรียนได้ศึกษามา ครูเป็นผู้คอยแนะนำและให้คำปรึกษา ๓. จากนั้นครูนำตัวอย่างภาพการ์ดเชิญให้นักเรียนดูเป็นตัวอย่าง ดูรูปแบบการจัดสัดส่วนรูปภาพ การเขียนกำหนดการ เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนรายละเอียดลงไปในบัตรเชิญ ๕. ครูแจ้งกับนักเรียนว่า ให้นักเรียนทำการ์ดเชิญ ให้นักเรียนคิดออกแบบรูปภาพ การวางภาพ ตัวอักษร และตกแต่งให้สวยงาม แล้วนำมาส่งครูในชั่วโมงถัดไป ซึ่งครูจะคัดเลือกแบบที่สวยงามที่สุดนำไปเป็นการ์ดเชิญ				

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง (การ์ดเชิญ)

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการวางแผนการจัดการแสดง (การ์ดเชิญ) ๒. ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย ๓. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าในชั่วโมงต่อไปเราจะเรียนเรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงละคร และให้นักเรียน นำการ์ดเชิญมาส่ง	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการวางแผนการจัดการแสดง (การ์ดเชิญ) ๒. ซักถามข้อสงสัย			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความสำคัญของการทำการ์ดเชิญและลักษณะการ์ดเชิญที่ดี
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง(การ์ดเชิญ)
- ๔) วิดีทัศน์ - การแสดงละคร
- ๕) ตัวอย่างการ์ดเชิญ

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- วางแผนการจัดการแสดง (ทำการ์ดเชิญ)

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เข้าใจและสามารถอธิบายบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ ใบความรู้ - PowerPoint เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง(การ์ดเชิญ) - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๘ วางแผนการจัดการแสดง (ทำการ์ดเชิญ) - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมิน ตั้งแต่ระดับคุณภาพ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - เขียนแผนการนำเสนอการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง)			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - ยอมรับและเห็นความสำคัญของการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง ช่วยกันอนุรักษ์และสืบทอดให้อยู่คู่ชาติไทยต่อไป			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - ดำเนินการวางแผนการจัดการแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่นำเสนอการแสดง) และทำบัตรเชิญแขกให้มาชมการแสดง เห็นความสำคัญและยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดงที่ได้รับมอบหมาย			

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง (ทำการ์ดเชิญ)

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ตกแต่งชิ้นงานไม่เรียบร้อย
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่	๘๐% ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ	๖๐% ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ	๔๐% ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง (ทำการ์ดเชิญ)
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				รวม
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	
๑	มีการลำดับขั้นตอน					
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน					
๓	ทุกคนมีหน้าที่ในการทำงาน					
๔	แสดงความคืบหน้าและปัญหาชัดเจน					
๕	ความสะอาดของใบงาน					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		ดำเนินการวางแผนการจัด การแสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่ นำเสนอการแสดง) และทำบัตรเชิญแขกให้มาชมการ แสดง เห็นความสำคัญและ ยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ใน การจัดการแสดง ที่ได้รับมอบหมาย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
ดำเนินการวางแผนการจัดการ แสดง (ตารางการฝึกซ้อม นัดหมายวันที่ นำเสนอการแสดง) และทำบัตรเชิญแขก ให้มาชมการแสดง เห็นความสำคัญและ ยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ในการจัดการ แสดง ที่ได้รับมอบหมาย			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
 คะแนน ๓ หมายถึง ดี
 คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้
 คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๑๘ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง (การ์ดเชิญ)
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง(การ์ดเชิญ)
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกแบบการ์ดเชิญการชมการแสดง

ใบความรู้ที่ ๑๖ เรื่อง ความสำคัญของการทำการ์ดเชิญและลักษณะการ์ดเชิญที่ดี
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง(การ์ดเชิญ)
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

การทำการ์ด

ช่วยให้ผู้ถูกเชิญทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับงาน วันเวลา สถานที่และข้อความอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องส่งต่อไปยังผู้ถูกเชิญ ทำให้งานนั้นเป็นที่น่าตื่นตาตื่นใจ เป็นที่รอคอย และน่าจดจำยิ่งขึ้นในใจคนที่ได้รับการ์ดเชิญนั้น

การทำการ์ดเชิญ จำเป็นสำหรับงานใดบ้าง ?

การทำการ์ดเชิญเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับงานหลาย ๆ ประเภท เช่น:

- ๑.งานแต่งงาน: การ์ดเชิญเป็นสิ่งสำคัญในการเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมพิธีแต่งงานของคู่สามีภรรยา ๒.งานธุรกิจ: การ์ดเชิญสามารถใช้เชิญคนอื่นมาร่วมงานสัมมนา การประชุมหรืออีเวนต์ทางธุรกิจอื่น ๆ ๓.งานเลี้ยง: เช่น งานครบรอบวันเกิด งานแต่งงานใหม่ งานเลี้ยงขอบคุณ หรืองานเลี้ยงที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นโอกาสสังสรรค์กับคนรักในครอบครัวและเพื่อนฝูง
- ๔.งานโชว์ศิลปะและวัฒนธรรม: การ์ดเชิญสามารถใช้เชิญคนมาชมนิทรรศการศิลปะ การแสดงละคร หรืออีเวนต์ทางวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจ

ข้อมูลที่ต้องมีในการ์ดเชิญ

ข้อมูลที่ควรอยู่ในการ์ดเชิญขึ้นอยู่กับลักษณะและสถานะของงาน การทำการ์ดเชิญแต่ละงานอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่สำคัญที่ควรระบุในการ์ดเชิญประกอบด้วยดังนี้

- ๑.ชื่อเจ้าของงาน: ระบุชื่อคนหรือหน่วยงานที่จัดงาน
- ๒.ชื่องาน: ระบุชื่องานหรืออีเวนต์ เช่น งานแต่งงาน, งานครบรอบ, งานเลี้ยง, งานธุรกิจ เป็นต้น
- ๓.วันและเวลา: ระบุวันที่และเวลาที่งานจะเกิดขึ้น
- ๔.สถานที่: ระบุสถานที่จัดงาน รวมถึงที่อยู่และเส้นทางในการเดินทางถึงสถานที่
- ๕.รายละเอียดเพิ่มเติม: อาจระบุรายละเอียดเกี่ยวกับโปรแกรมของงาน เช่น กิจกรรมที่จัดขึ้น การแสดง, การแข่งขัน, หรือการสนทนาที่น่าสนใจ
- ๖.ข้อมูลติดต่อ: แนบข้อมูลติดต่อของเจ้าของงานหรือผู้จัดงาน เพื่อให้ผู้รับการ์ดเชิญสามารถติดต่อสอบถามหากมีข้อสงสัยหรือต้องการยืนยันการเข้าร่วม

ลักษณะของการ์ดเชิญที่ดีควรเป็นอย่างไร

- ดีไซน์ที่น่าสนใจ: ควรทำการ์ดเชิญที่มีดีไซน์ที่สวยงามและน่าดึงดูด ใช้สีที่เข้ากับการตกแต่ง และโอกาสของงาน
- ข้อความชัดเจน: ใช้ภาษาที่ชัดเจนและให้ข้อมูลเต็มที่ ไม่ควรทำให้ผู้เชิญสับสนเกี่ยวกับรายละเอียดของงาน
- รูปแบบและขนาด: ควรเลือกรูปแบบและขนาดของการ์์ดที่เหมาะสมกับงาน อาจเป็นการ์์ดแบบพับหรือแบบไม่พับก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของงาน
- ใช้ภาพหรือรูปประกอบ: การเพิ่มภาพหรือรูปประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานในการ์ดเชิญจะทำให้ดูน่าสนใจและคล้ายคลึงกับลักษณะของงานมากขึ้น
- รายละเอียดพิเศษ: สามารถเพิ่มรายละเอียดพิเศษเกี่ยวกับงาน เช่น กระดาษที่ใช้, การ์์ดเสียบ, หรือของฝากเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อเพิ่มความพิเศษให้กับการ์์ดเชิญ

(สำหรับครู) ใบความรู้ เรื่องวางแผนการจัดการแสดง (การ์ดเชิญ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียงรู้การละคร

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๘ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง (การ์ดเชิญ)

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ความสำคัญของการทำการ์ดเชิญและลักษณะการ์ดเชิญที่ดี

การทำการ์ดเชิญช่วยให้ผู้ถูกเชิญทราบถึงรายละเอียดเกี่ยวกับงาน วันเวลา สถานที่และข้อความอื่น ๆ ที่จำเป็นต้องส่งต่อไปยังผู้ถูกเชิญ ทำให้งานนั้นเป็นที่น่าตื่นตาตื่นใจ เป็นที่รอคอย และน่าจดจำยิ่งขึ้นในใจคนที่ได้รับการ์ดเชิญนั้น

การทำการ์ดเชิญ จำเป็นสำหรับงานใดบ้าง ?

การทำการ์ดเชิญเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับงานหลาย ๆ ประเภท เช่น:

๑. งานแต่งงาน: การ์ดเชิญเป็นสิ่งสำคัญในการเชิญผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าร่วมพิธีแต่งงานของคู่สามีภรรยา
๒. งานธุรกิจ: การ์ดเชิญสามารถใช้เชิญคนอื่นมาร่วมงานสัมมนา การประชุมหรืออีเวนต์ทางธุรกิจอื่น ๆ
๓. งานเลี้ยง: เช่น งานครบรอบวันเกิด งานแต่งงานใหม่ งานเลี้ยงขอบคุณ หรืองานเลี้ยงที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นโอกาสสังสรรค์กับคนรักในครอบครัวและเพื่อนฝูง
๔. งานโชว์ศิลปะและวัฒนธรรม: การ์ดเชิญสามารถใช้เชิญคนมาชมนิทรรศการศิลปะ การแสดงละคร หรืออีเวนต์ทางวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่น่าสนใจ

ข้อมูลที่ต้องมีในการ์ดเชิญ

ข้อมูลที่ควรอยู่ในการ์ดเชิญขึ้นอยู่กับลักษณะและสถานะของงาน การทำการ์ดเชิญแต่ละงานอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่สำคัญที่ควรระบุในการ์ดเชิญประกอบด้วยดังนี้

๑. ชื่อเจ้าของงาน: ระบุชื่อคนหรือหน่วยงานที่จัดงาน
๒. ชื่องาน: ระบุชื่องานหรืออีเวนต์ เช่น งานแต่งงาน, งานครบรอบ, งานเลี้ยง, งานธุรกิจ เป็นต้น
๓. วันและเวลา: ระบุวันที่และเวลาที่งานจะเกิดขึ้น
๔. สถานที่: ระบุสถานที่จัดงาน รวมถึงที่อยู่และเส้นทางในการเดินทางถึงสถานที่
๕. รายละเอียดเพิ่มเติม: อาจระบุรายละเอียดเกี่ยวกับโปรแกรมของงาน เช่น กิจกรรมที่จัดขึ้น การแสดง, การแข่งขัน, หรือการสนทนาที่น่าสนใจ
๖. ข้อมูลติดต่อ: แนบข้อมูลติดต่อของเจ้าของงานหรือผู้จัดงาน เพื่อให้ผู้รับการ์ดเชิญสามารถติดต่อสอบถามหากมีข้อสงสัยหรือต้องการยืนยันการเข้าร่วม

ลักษณะของการ์ดเชิญที่ดีควรเป็นอย่างไร

- ดีไซน์ที่น่าสนใจ: ควรทำการ์ดเชิญที่มีดีไซน์ที่สวยงามและน่าดึงดูด ใช้สีที่เข้ากับการตกแต่ง และโอกาสของงาน
- ข้อความชัดเจน: ใช้ภาษาที่ชัดเจนและให้ข้อมูลเพิ่มเติมที่ไม่ควรทำให้ผู้เชิญสับสนเกี่ยวกับรายละเอียดของงาน
- รูปแบบและขนาด: ควรเลือกรูปแบบและขนาดของการ์ดที่เหมาะสมกับงาน อาจเป็นการ์ดแบบพับหรือแบบไม่พับก็ได้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของงาน
- ใช้ภาพหรือรูปประกอบ: การเพิ่มภาพหรือรูปประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานในการ์ดเชิญจะทำให้ดูน่าสนใจและคล้ายคลึงกับลักษณะของงานมากขึ้น
- รายละเอียดพิเศษ: สามารถเพิ่มรายละเอียดพิเศษเกี่ยวกับงาน เช่น กระดาษที่ใช้, การ์ดเสียบ, หรือของฝากเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อเพิ่มความพิเศษให้กับการ์ดเชิญ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงละคร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง เรียนรู้การละคร

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ๓.๑

เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์

วิพากษ์วิจารณ์ คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ

ชื่นชม และประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด ม.๓/๖

ร่วมจัดงานการแสดงในบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแสดงละครเป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้มีบทบาทหน้าที่หลากหลาย ทั้งเบื้องหน้าและเบื้องหลัง เช่น นักแสดง ผู้กำกับเวที ผู้ควบคุมแสงเสียง และทีมงานฝ่ายต่าง ๆ ซึ่งแต่ละหน้าที่มีความสำคัญและเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ การฝึกปฏิบัติในบทบาทต่าง ๆ ช่วยพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบ และเสริมสร้างความเข้าใจในกระบวนการจัดการแสดงอย่างรอบด้าน การแสดงละครที่ประสบความสำเร็จเกิดจากการมีส่วนร่วมและความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของแต่ละบุคคลอย่างเหมาะสมและประสานสอดคล้องกัน

๓. สาระการเรียนรู้

๑. บทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง

๒. ฝึกซ้อมการแสดงละคร

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายขั้นตอนการวางแผนการจัดการแสดง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- ฝึกซ้อมการแสดงและการขับร้องตามแผนการจัดการแสดง

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นความสำคัญและยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง ที่ได้รับมอบหมาย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

ฝึกซ้อมการแสดงตามแผนการจัดการแสดงและทำบัตรเชิญแขกให้มาชมการแสดง เห็นความสำคัญและยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง ที่ได้รับมอบหมาย

๑. พุดเจจจาโนมนาว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเสนอมุมมองและเหตุผล เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (๒.๑)

๒. กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่ หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบาย

สิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง (๒.๒)

๓. ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สอดคล้องกับปัญหา จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือที่ตนเองสนใจ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย (๑.๑)

๔. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ แสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผลรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยกิริยาอาการที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น

ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบโดยพยายามพัฒนางานให้สำเร็จด้วยดีโดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้ คุณค่า (๓.๑)

๕. เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนเวลา ทรัพยากร ในการทำงาน การแก้ปัญหา และนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงละคร

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - ฝึกซ้อมการแสดงตาม แผนการจัดการแสดง และทำบัตรเชิญแขกให้ มาชมการแสดง เห็น ความสำคัญและยอมรับ ต่อบทบาทหน้าที่ในการ จัดการแสดง ที่ได้รับ มอบหมาย ๔.๑ ด้านความรู้ ความ เข้าใจ (K) - อธิบายขั้นตอนการวาง แผนการจัดการแสดง	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ๑. ครูนำภาพผลงานการ์ดเชิญของนักเรียนมา ให้นักเรียนทุกคนในห้องเลือกว่าชอบการ์ดเชิญ ของกลุ่มไหน ซึ่งเราจะนำการ์ดที่ถูกคัดเลือก นำไปเชิญผู้ใหม่มาร่วมชมการแสดง ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - เราสามารถใช้วิธีใดในการแจ้งให้แขกทราบ ที่อยู่หรือสถานที่จัดงานได้อีก นอกจากที่เขียน ลงในการ์ดเชิญ	- นักเรียนทุกคนในห้องร่วมกันคัดเลือก การ์ดที่สวยงามและดูดีที่สุด เพื่อนำไปเชิญแขก ผู้ใหญ่ให้มาชมการแสดง และร่วมกันตอบ คำถามและแสดงความคิดเห็น (ตามประสบการณ์ที่เคยได้รู้)	๑. ผลงานการ์ด เชิญของนักเรียน ๒. ใบความรู้ที่ ๑๗ เรื่อง วางแผนการ จัดการแสดง	๑. ใบงานที่ ๑๙ เรื่อง วางแผนการ จัดการแสดง	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ๑. ครูบอกนักเรียนว่าวันนี้ เป็นกิจกรรมให้ นักเรียนวางแผนการจัดการแสดงละคร ๒. ครูอธิบายประกอบPower Point เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง ครูถามคำถามเชิงท้าทาย ดังประเด็น - การวางแผนในการจัดการแสดงมี	๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามเพื่อรับ คะแนนพิเศษในการตอบคำถาม ๒. นักเรียนตั้งใจฟังการบรรยายจาก ครูผู้สอน			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงละคร

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒

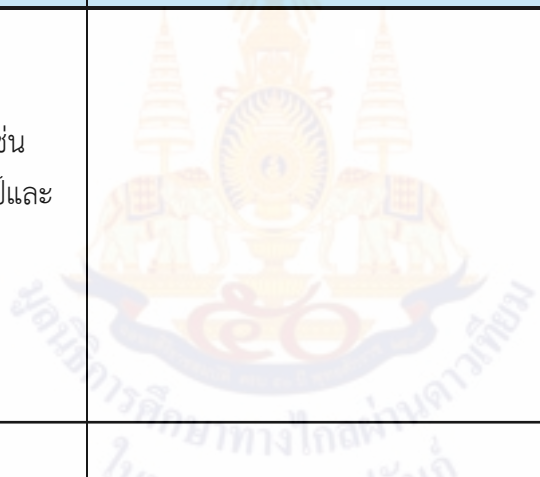
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ฝึกซ้อมการแสดงและการขับร้องตามแผนการจัดการแสดง ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา) - เห็นความสำคัญและยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง ที่ได้รับมอบหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	ความสำคัญหรือไม่ เพราะเหตุใด ๓. ครูอธิบายพร้อมตั้งคำถามไปเรื่อย ๆ ในขณะที่สอน ตามเนื้อหาของบเรียน เช่น - องค์ประกอบในการสร้างงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงมีอะไรบ้าง - ผู้กำกับทำหน้าที่อะไร - ผู้อำนวยการสร้างคือใคร	 ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูชี้แจงว่ากิจกรรมนี้นักเรียนต้องร่วมกันทำทั้งห้อง โดยครูจะให้นักเรียนร่วมกันจัดการแสดงละคร โดยทุกคนต้องมีบทบาทหน้าที่ร่วมกันในการจัดการแสดง และต้องทำบัตรเชิญแขกเข้ามาชมการแสดงในครั้งนี้อย่างดีด้วย ดังนั้นนักเรียนต้องดูว่าเราจะจัดการแสดงตรงสถานที่ไหน จัดสถานที่อย่างไรด้วย			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงละคร

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ครูให้เวลานักเรียนร่วมกันแบ่งหน้าที่ในการทำงาน ครูแจกใบงานเรื่อง วางแผนการจัดการแสดง และให้นักเรียนประชุมหารือว่าใครจะทำหน้าที่อะไร ตามที่นักเรียนได้ศึกษามา ลงมือในงานครูเป็นผู้คอยแนะนำและให้คำปรึกษา ๓. เมื่อหมดเวลาตามกำหนดเวลา ครูให้ตัวแทนออกมารายงานการวางแผนการจัดการแสดงของห้องตนเอง ๔. ครูแจ้งนักเรียนว่าหลังจากเสร็จสิ้นจากการเรียนแล้ว ให้นักเรียนนำบัตรเชิญไปเชิญแขกผู้มีเกียรติ และให้ถ่ายคลิป์วิดีโอขณะไปมอปรการ์ดเชิญเพื่อนำเสนอในชั่วโมงหน้าด้วย	๒. นักเรียนมอบหมายหน้าที่ในการนำการ์ดเชิญไปเชิญแขกผู้มีเกียรติ และคนที่ไปถ่ายคลิป์วิดีโอเพื่อนำเสนอด้วย			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการวางแผนการจัดการแสดง	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการวางแผนการจัดการแสดง			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงละคร

หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)
 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที

จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
	๒. ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย ๓. ครูแจ้งให้นักเรียนทราบว่าในชั่วโมงต่อไป เราจะเรียนเรื่อง การจัดการแสดงละคร ให้นักเรียนเตรียมตัวให้พร้อม	๒. ซักถามข้อสงสัย ๓. นักเรียนทุกคนไปเตรียมความพร้อมใน การจัดการแสดง			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) ใบความรู้ที่ ๑๗ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
- ๒) สื่อ PowerPoint เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงละคร

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ใบงาน เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - อธิบายขั้นตอนการวางแผนการจัดการแสดง	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - PowerPoint เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงละคร - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากใบงาน	- ใบงานที่ ๑๙ วางแผนการจัดการแสดง - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - ฝึกซ้อมการแสดงและการขับร้องตามแผนการจัดการแสดง			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญและยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดงที่ได้รับมอบหมาย			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - ฝึกซ้อมการแสดงตามแผนการจัดการแสดงและทำบัตรเชิญแขกให้มาชมการแสดง เห็นความสำคัญและยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ในการจัดการแสดง ที่ได้รับมอบหมาย			
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรมตามตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ผ่าน”

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ตกแต่งชิ้นงานไม่เรียบร้อย
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
ความร่วมมือในการทำงาน	ทุกคนมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่	๘๐% ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ	๖๐% ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ	๔๐% ของกลุ่มมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/.....

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				รวม
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	
๑	มีการลำดับขั้นตอน					
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน					
๓	ทุกคนมีหน้าที่ในการทำงาน					
๔	แสดงความคิดริเริ่มและปัญหาชัดเจน					
๕	ความสะอาดของใบงาน					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		ฝึกซ้อมการแสดงตาม แผนการจัดการแสดงและทำ บัตรเชิญแขกให้มาชมการ แสดง เห็นความสำคัญและ ยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ใน การจัดการแสดง ที่ได้รับ มอบหมาย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
ฝึกซ้อมการแสดงตามแผนการ จัดการแสดงและทำบัตรเชิญแขกให้มา ชมการแสดง เห็นความสำคัญและ ยอมรับต่อบทบาทหน้าที่ในการจัดการ แสดง ที่ได้รับมอบหมาย			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
 คะแนน ๓ หมายถึง ดี
 คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้
 คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

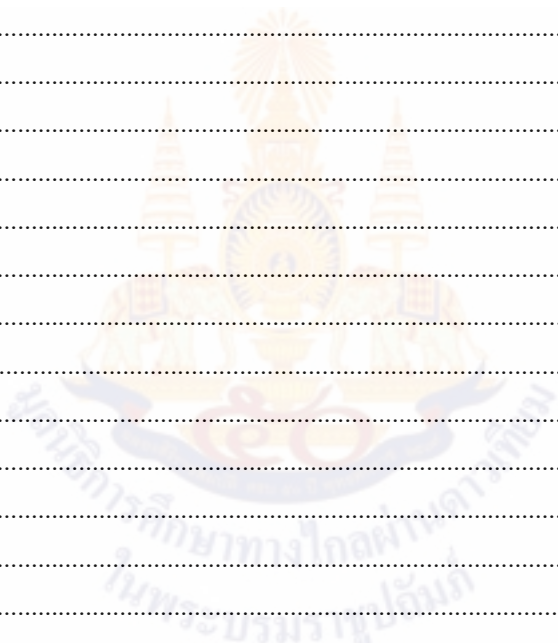
.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ
(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

คำชี้แจงให้นักเรียนระบุกิจกรรมที่จะดำเนินการในการจัดทำการแสดงนาฏศิลป์

[illegible]

ลำดับ ที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
	 กระทรวงศึกษาธิการ ในพระบรมราชูปถัมภ์	
๒	ความคืบหน้าการแสดงผล/ปัญหาที่พบ	

สัปดาห์ ที่	รายการกิจกรรม	หมายเหตุ
๓	นำเสนอการแสดงผลงาน 	

ใบความรู้ที่ ๑๗ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่มา เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงละคร
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

วางแผนการจัดการแสดง

องค์ประกอบในการสร้างงาน นาฏศิลป์และศิลปะการแสดง

๑. นักแสดง ถือว่าเป็น "สื่อกลาง" ระหว่างนักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด
๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนดวิธีการแสดงของนักแสดง ไม่ว่าจะเป็นบทละครภาพยนตร์ แนวคิดในการเต้นรำ
๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ "ผลผลิต" จากการสร้างงาน
๔. ผู้ชม ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น
๕. ฝ่ายงานต่างๆ เช่น ผู้กำกับ การแสดง ผู้กำกับเวที ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ฝ่ายดนตรี แสง เสียง และ ฝ่ายเทคนิคพิเศษต่างๆ

ขั้นตอนการดำเนินการ จัดการแสดง

๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย
 - ฝ่ายอำนวยการแสดง
 - ฝ่ายจัดการแสดง
 - ฝ่ายธุรการ
๒. คัดเลือกผู้แสดง การแสดงประเภทรำ ระบุผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกัน
๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงานให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ
๔. จัดการประชุมติดตามผลการทำงานของแต่ละฝ่าย
๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนดการซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่
๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุด
๗. การสรุปและประเมินผล การแสดงเป็นขั้นตอนสุดท้าย

ประโยชน์และคุณค่าของ การแสดง

๑. ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก
๒. รู้จักการวิเคราะห์ วิเคราะห์การแสดงอย่างมีเหตุผล
๓. สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้
๔. เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๕. ทำให้เกิดความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน
๖. เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง
๗. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๘. ช่วยผ่อนคลายความเครียด ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน

(สำหรับครู) ใบความรู้ เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ที่มา เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง ฝึกซ้อมการแสดงละคร
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

องค์ประกอบในการสร้างงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดง

ในการจัดการแสดงด้านนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงครั้งหนึ่งๆนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญครบถ้วน คือ

๑. นักแสดง ถือว่าเป็น "สื่อกลาง" ระหว่างนักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด

๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนดวิธีการแสดงของนักแสดง ไม่ว่าจะเป็นบทละครภาพยนตร์ แนวคิดในการเดินรำ เรื่องราวที่ต้องการสื่อสารผ่านการเคลื่อนไหวเพื่อการแสดงในรูปแบบใดๆก็ตามถือเป็นบท เป็นเรื่องราว เป็นแนวคิดในแง่นี้ทั้งสิ้น

๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ "ผลผลิต" จากการสร้างงาน นำเสนอออกมาในรูปแบบของการเดินรำ รำ แสดงละคร ฯลฯ ต่างๆดังที่ได้กล่าวมาแล้วในบทอื่นๆข้างต้น

๔. ผู้ชม ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น และเป็นผู้ประเมินคุณค่าความงามและสุนทรียะของการแสดงต่าง ๆ นั้น

๕. ฝ่ายงานต่างๆ เช่น ผู้กำกับการแสดง ผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์ ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ ประกอบการแสดง เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ทำผม ฝ่ายดนตรี แสง เสียง และ ฝ่ายเทคนิคพิเศษต่างๆ ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เป็นส่วนของ สหศิลปะ อื่นๆ คือ ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ ที่มาช่วยประกอบการแสดงทั้งสิ้น

องค์ประกอบทั้ง ๕ ประการนี้ อาจมีครบถ้วนทั้งห้าประการ หรือ ไม่ครบถ้วนก็ได้ แต่อย่างน้อยที่สุดในการแสดงใดๆหนึ่งๆก็ตาม จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมี ๑.นักแสดง ๒.บทหรือเรื่องราวหรือแนวคิดการแสดง ๓.ผู้ชมคนดู ไม่เช่นนั้น จะไม่ถือว่าเป็นการแสดงที่สมบูรณ์แล้ว

ขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง

๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย

- ฝ่ายอำนวยการแสดง
- ฝ่ายจัดการแสดง
- ฝ่ายธุรการ

๑.๑ ฝ่ายอำนวยการแสดง มีหน้าที่กำหนดนโยบาย กำหนดแนวคิด จัดหางบประมาณและทีมงาน ตัดสินใจเรื่องสำคัญต่างๆแบ่งออกเป็น ๒ ตำแหน่ง ได้แก่

๑) ผู้อำนวยการแสดง หรือผู้อำนวยการสร้าง (หากเป็นละครโรงเรียน คือ ผู้อำนวยการแสดง)

๒) ผู้ช่วยผู้อำนวยการแสดง ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างผู้อำนวยการแสดงกับผู้ร่วมงานฝ่ายต่างๆ

๑.๒ ฝ่ายการแสดงแบ่งออกเป็น ๕ ตำแหน่ง ได้แก่

- ผู้กำกับการแสดง ทำหน้าที่ควบคุมทิศทางและรูปแบบของการแสดง เช่น เลือกบทละคร กำหนดวันซ้อม ประสานกับผู้กำกับเวที ผู้กำกับฝ่ายศิลป์
- ผู้กำกับเวที ทำหน้าที่ช่วยผู้กำกับการแสดงควบคุมการฝึกซ้อมและประสานกับฝ่ายเทคนิค เช่น เตรียมสถานที่ อุปกรณ์การแสดง ควบคุมบทระหว่างซ้อม ปลอ่ยตัวผู้แสดง
- ผู้เขียนบท ทำหน้าที่เตรียมบทละครที่จะนำไปจัด
- นักแสดง หรือผู้แสดง รับบทเป็นตัวละครที่สื่อสารความรู้สึก อารมณ์กับผู้ชม คือ ผู้แสดงนำ ผู้แสดงรอง ผู้แสดงประกอบ
- ผู้ออกแบบศิลป์ ทำหน้าที่ออกแบบฉาก เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ออกแบบเสียง

๑.๓ ฝ่ายสนับสนุนการแสดง (ธุรการ) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน การประชาสัมพันธ์ จำหน่ายบัตร ทำสูจิบัตร สวัสดิการ สถานที่

๒. คัดเลือกผู้แสดง ให้มีความสอดคล้องกับบทบาทของตัวละครนั้น ๆ และถ้าเป็นการแสดงประเภทรำ ละครบ่ ฟ้อน เชื่งควรเลือกผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อความสมดุลในการแสดง

๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงาน ให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ เช่นมอบหมายเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้กับ เจ้าหน้าที่เหรัญญิก มอบหมายการจัดทำฉากให้เจ้าหน้าที่ ฝ่ายเทคนิค เป็นต้น

๔. จัดการประชุมติดตามผลการทำงานของแต่ละฝ่าย ซึ่งหัวหน้าจะเป็นผู้รายงานความคืบหน้า อุปสรรคและ ปัญหาต่าง ๆให้ผู้กำกับการแสดงและหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆรับรู้ และร่วมกันหาแนวทางแก้ไข

๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนดการซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่

๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุด เพราะทุกฝ่ายจะต้องทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็ม ความสามารถ

๗. การสรุปและประเมินผลการแสดงเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่ทุกฝ่ายจะประชุมสรุปร่วมกันและประเมินผลการ จัดการ

แสดงและนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นในการจัดการแสดงในครั้งต่อไป

ประโยชน์และคุณค่าของการแสดง

๑. ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก
๒. รู้จักการวิเคราะห์ วิจารณ์การแสดงอย่างมีเหตุผล
๓. สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้
๔. เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๕. ทำให้เกิดความสัมพันธ์ร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน
๖. เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง
๗. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๘. ช่วยผ่อนคลายความเครียดทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงละคร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่อง เรียนรู้การละคร

รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒

รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์)

กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาคเรียนที่ ๒

เวลา ๕๐ นาที

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐานการเรียนรู้ ศ๓.๑ เข้าใจ และแสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน.

ตัวชี้วัด ม.๓/๔ มีทักษะในการแปลความและการสื่อสารผ่านการแสดง

ม.๓/๖ ร่วมจัดงานการแสดงในบทบาทหน้าที่ต่าง ๆ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแสดงละคร ต้องมีการวางแผนตามขั้นตอนการดำเนินการจัดการแสดง แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และสามารถสื่อสารท่าทางผ่านการแสดงให้ผู้ชมเข้าใจ สนุกและให้ข้อคิดกับการชมละคร

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ จัดการแสดงละคร

๓.๒ นำเสนอการแสดงละคร

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K)

- อธิบายขั้นตอนการวางแผนการจัดการแสดง

๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)

- จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงละคร

๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา)

- เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรม สามารถสร้างสรรค์ละครที่เหมาะสมกับเนื้อหา จุดมุ่งหมาย และผู้ชม ที่ตั้งมาต่อสังคมไทย

๕. สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน (KSA)

จัดการแสดงละครตามแนวคิดและการสร้างสรรค์งานละครของตนเอง ได้เรียนรู้การทำงานการวางแผนแบ่งงานรับผิดชอบ เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรม สามารถสร้างสรรค์ละครที่เหมาะสมกับเนื้อหา จุดมุ่งหมาย และผู้ชม ที่ตั้งมาต่อสังคมไทย

๑. พุดเจรจาโน้มน้าว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเสนอมุมมองและเหตุผล เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (๒.๑)

๒. กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ตนเอง (๒.๒)

๓. ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สอดคล้องกับปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือที่ตนเองสนใจ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย (๑.๑)

๔. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ แสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยกิริยาอาการที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบโดยพยายามพัฒนางานให้สำเร็จด้วยดีโดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า (๓.๑)

๕. เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนเวลา ทรัพยากร ในการทำงาน การแก้ปัญหา และนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (๑.๓)

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖.๑ มุ่งมั่นในการทำงาน

๖.๒ รักความเป็นไทย

๗. กิจกรรมการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงละคร หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
สมรรถนะที่ต้องการให้ เกิดกับผู้เรียน - จัดการแสดงละครตาม แนวคิดและการ สร้างสรรค์งานละครของ ตนเอง ได้เรียนรู้การ ทำงานการวางแผนแบ่ง งานรับผิดชอบ เห็น ความสำคัญและคุณค่า ของการละครซึ่งสะท้อน ความหลากหลายของ วัฒนธรรม สามารถ สร้างสรรค์ละครที่ เหมาะสมกับเนื้อหา จุดมุ่งหมาย และผู้ชม ที่ ดึงดูดต่อสังคมไทย	ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน (๕ นาที) ครูเปิดคลิปวิดีโอการนำการ์ดเชิญไปเชิญ แขกผู้มีเกียรติมาชมการแสดง ครูซักถามนักเรียนว่า “วันนี้เป็นการจัดการ แสดงแล้วนักเรียนพบปัญหาอะไรบ้างและมี วิธีการแก้ไขอย่างไร”	- นักเรียนร่วมกันตอบคำถามและซักถาม ข้อสงสัย ที่พบจากการเตรียมงานที่ผ่านมา	๑. เพลงประกอบ การแสดง ๒. คลิปวิดีโอการ นำการ์ดเชิญไป เชิญแขกผู้มีเกียรติ มาชมการแสดง”	- ใบงานที่ ๒๐ เรื่องบันทึกการ เรียนรู้	- แบบประเมิน - แบบสังเกต
	ขั้นสอน (๑๐ นาที) ครูให้เวลานักเรียนเตรียมตัวในการแสดง โดย ให้นักเรียนแต่ละคนเตรียมความพร้อม ตามที่ได้แบ่งหน้าที่และได้วางแผนไว้ เช่น นักแสดงก็แต่งหน้าแต่งตัว นักร้องซ้อมการ ร้องการยืน คนเชิญแขกมาชมการแสดง การ เตรียมพร้อมของเวที ดนตรี สถานที่จัดการ แสดง เป็นต้น	- นักเรียนเตรียมความพร้อม ปฏิบัติตาม หน้าที่ ที่ได้วางแผนไว้			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงละคร หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
๔.๑ ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการนำเสนอการแสดง ๔.๒ ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงละคร ๔.๓ ด้านคุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) (ของแต่ละวิชา) - เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรม สามารถสร้างสรรค์ละครที่	ขั้นปฏิบัติ (๓๐ นาที) ๑. ครูให้เวลานักเรียน ได้ฝึกซ้อมและปฏิบัติหน้าที่ตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่มครูเป็นผู้คอยแนะนำและให้คำปรึกษา ๒. นำเสนอการแสดงละครตามเนื้อเรื่องที่นักเรียนได้เตรียมมาแสดง ๓. เมื่อแสดงจบ ครูให้ตัวแทนออกมารายงานการดำเนินกิจกรรมตามที่มีการวางแผนการจัดแสดงไว้ ถึงความคืบหน้าของการเตรียมการแสดง การทำบัตรเชิญ และปัญหาที่เกิดขึ้น	๑. นักเรียนร่วมกันประชุม วางแผนและแบ่งหน้าที่การทำงาน ๒. นำเสนอการแสดงละครตามเนื้อเรื่องที่เตรียมมาแสดง			
	ขั้นสรุป (๕ นาที) ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการวางแผนการจัดการแสดงถึงปัญหาและวิธีการแก้ไข	๑. นักเรียนร่วมกันสรุปการวางแผนการจัดการแสดงถึงปัญหาและวิธีการแก้ไข เพื่อแนวทางจัดการแสดงในอนาคต			

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงละคร หน่วยที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๑ รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) กลุ่มสาระการเรียนรู้ ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๕๐ นาที					
จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้		สื่อ /แหล่งเรียนรู้	ภาระงาน /ชิ้นงาน	การวัดและ ประเมินผล (วิธีวัด/เครื่องมือวัด)
	บทบาทครู	บทบาทนักเรียน			
เหมาะสมกับเนื้อหา จุดมุ่งหมาย และผู้ชม ที่ ดีงามต่อสังคมไทย คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	๒. ให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย ๓. ครูกล่าวปิดการเรียนการสอนเจอกันใหม่ ครั้งหน้า	๒. ซักถามข้อสงสัย ๓. นักเรียนทุกคนกล่าวสวัสดีคุณครู			

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

- ๑) เพลงประกอบการแสดง
- ๒) คลิปวิดีโอการนำการ์ดเชิญไปเชิญแขกผู้มีเกียรติ มาชมการแสดง

๙. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- จัดการแสดงละคร

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เขียนอธิบายขั้นตอนการวางแผนการนำเสนอการแสดง	- ศึกษาจากหนังสือเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ - ศึกษาจากอินเทอร์เน็ต - ตรวจสอบผลงานจากการแสดง	- ใบงานที่ ๒๐ บันทึกการเรียนรู้ - แบบประเมิน	ผ่านเกณฑ์การประเมินตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ ขึ้นไป ถือว่า “ผ่าน”
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - จัดการแสดงและนำเสนอการแสดงละคร			
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลาย ของวัฒนธรรม สามารถสร้างสรรค์ละครที่เหมาะสมกับเนื้อหา จุดมุ่งหมาย และผู้ชม ที่ดีงามต่อสังคมไทย			
สมรรถนะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียน - จัดการแสดงละครตามแนวคิด และการสร้างสรรค์งานละครของตนเอง ได้เรียนรู้การทำงานการวางแผนแบ่งงานรับผิดชอบ เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรม สามารถสร้างสรรค์ละครที่เหมาะสมกับเนื้อหา จุดมุ่งหมาย และผู้ชม ที่ดีงามต่อสังคมไทย			

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๑. มุ่งมั่นในการทำงาน ๒. รักความเป็นไทย	- การสังเกตพฤติกรรม ตามตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์	- แบบสังเกต	ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ระดับคุณภาพ “ผ่าน”

แบบประเมิน เรื่อง จัดการแสดงละคร

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน					
		คะแนน	ห้อง๒/๑	ห้อง๒/๒	ห้อง๒/๓	ห้อง๒/๔	ห้อง๒/๕
๑	ขั้นตอนในการทำงาน	๕					
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน	๕					
๓	สีหน้าแววตาสื่ออารมณ์	๑๕					
๔	การวางท่าทางในการแสดง	๑๐					
๕	เครื่องแต่งกาย	๑๕					
๖	อุปกรณ์ประกอบการแสดง	๑๐					
๗	ฉาก	๑๐					
รวม		๗๐					

เกณฑ์การตัดสิน

๕๖-๗๐ หมายถึง ดีมาก = ๑๐ คะแนน

๓๖-๕๕ หมายถึง ดี = ๘ คะแนน

๑๖-๓๕ หมายถึง พอใช้ = ๖ คะแนน

๑-๑๕ หมายถึง ปรับปรุง = ๔ คะแนน

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		จัดการแสดงละครตามแนวคิดและการสร้างสรรค์งานละครของตนเอง ได้เรียนรู้การทำงานการวางแผนแบ่งงานรับผิดชอบ เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรม สามารถสร้างสรรค์ละครที่เหมาะสมกับเนื้อหาจุดมุ่งหมาย และผู้ชม ที่ตั้งมาต่อสังคมไทย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
จัดการแสดงละครตามแนวคิดและการสร้างสรรค์งานละครของตนเอง ได้เรียนรู้การทำงานการวางแผนแบ่งงานรับผิดชอบ เห็นความสำคัญและคุณค่าของการละครซึ่งสะท้อนความหลากหลายของวัฒนธรรม สามารถสร้างสรรค์ละครที่เหมาะสมกับเนื้อหาจุดมุ่งหมาย และผู้ชม ที่ตั้งมาต่อสังคมไทย			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

๑๐. บันทึกผลหลังสอน*

ผลการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

ความสำเร็จ

.....

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

ข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้และข้อเสนอแนะ/แนวทางการปรับปรุงแก้ไข

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

๑๑. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่ เดือน พ.ศ.

ใบงานที่ ๒๐ เรื่อง บันทึกการเรียนรู้
 หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เรียนรู้การละคร
 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๐ เรื่อง จัดการแสดงละคร
 รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๓๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

แบบบันทึกการเรียนรู้

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
 หน่วยการเรียนรู้ที่ _____ เรื่อง _____

คำชี้แจง นักเรียนเลือกตอบคำถาม

๑. สิ่งใด ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนหน่วยการเรียนรู้

.....

.....

.....

๒. สิ่งใดที่ฉันน่าจะทำได้ดีกว่านี้

.....

.....

.....

๓. คำถามที่ฉันอยากทราบคำตอบ

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่เป็นปัญหาของฉันคือ

.....

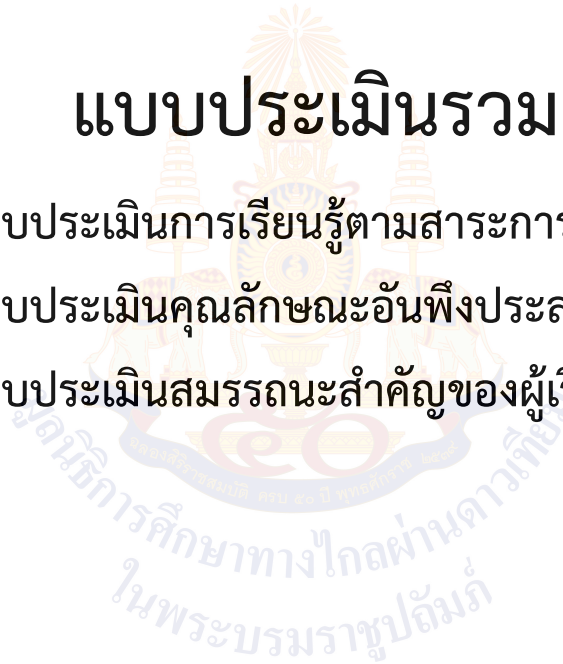
.....

.....

ภาคผนวก ก

แบบประเมินรวม

- แบบประเมินการเรียนรู้ตามสาระการเรียนรู้
- แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

ดนตรี

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง “การออกแบบเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตีที่ดำเนินทำนองจากวัสดุที่หาได้ง่าย”

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความครบถ้วน ในการออกแบบ เครื่องดนตรี	ระบุรายละเอียดของ เครื่องดนตรีที่จะ สร้างสรรค์ได้อย่าง ครบถ้วน ได้แก่ - ชื่อเครื่องดนตรี - วัสดุอุปกรณ์ที่ ต้องใช้ - การจัดวาง/ จัดเรียง - อุปกรณ์ที่ใช้ บรรเลง - แบบร่างลักษณะ ของเครื่องดนตรี	ระบุรายละเอียดของ เครื่องดนตรีที่จะ สร้างสรรค์ไม่ครบ ขาดหัวข้อใดหัวข้อ หนึ่งเพียง ๑ หัวข้อ ชื่อเครื่องดนตรี วัสดุ อุปกรณ์ที่ต้องใช้ การจัดวาง/จัดเรียง อุปกรณ์ที่ใช้บรรเลง แบบร่างลักษณะของ เครื่องดนตรี	ระบุรายละเอียดของ เครื่องดนตรีที่จะ สร้างสรรค์ไม่ครบ ขาดหัวข้อใดหัวข้อ หนึ่งเพียง ๒-๓ หัวข้อ (ชื่อเครื่อง ดนตรี วัสดุอุปกรณ์ที่ ต้องใช้ การจัดวาง/ จัดเรียง อุปกรณ์ที่ใช้ บรรเลง แบบร่าง ลักษณะของเครื่อง ดนตรี)	ระบุรายละเอียดของ เครื่องดนตรีที่จะ สร้างสรรค์ไม่ครบ ขาดหัวข้อใดหัวข้อ หนึ่งเพียงมากกว่า ๓ หัวข้อ (ชื่อเครื่อง ดนตรี วัสดุอุปกรณ์ที่ ต้องใช้ การจัดวาง/ จัดเรียง อุปกรณ์ที่ใช้ บรรเลง แบบร่าง ลักษณะของเครื่อง ดนตรี)
๒. การออกแบบ เครื่องดนตรีที่ สร้างสรรค์จากวัสดุ ที่หาได้ง่าย	ออกแบบเครื่อง ดนตรีโดยเลือกใช้ วัสดุที่สามารถหาได้ ง่าย สามารถเคาะให้ เกิดเสียงได้ดัง กังวาน และสามารถ ปรับตั้งระดับเสียงได้ รวมถึงมีการกำหนด ระดับเสียงมากกว่า ๑ ช่วงเสียง (Octave) และมีการ จัดเรียงตัวโน้ตที่ สามารถเล่นเป็น ทำนองเพลงได้อย่าง	ออกแบบเครื่อง ดนตรีโดยเลือกใช้ วัสดุที่สามารถหาได้ ง่าย สามารถเคาะให้ เกิดเสียงได้ดัง กังวาน และสามารถ ปรับตั้งระดับเสียงได้ รวมถึงมีการกำหนด ระดับเสียงเพียง ๑ ช่วงเสียง และมีการ จัดเรียงตัวโน้ตที่ สามารถเล่นเป็น ทำนองเพลงได้อย่าง สะดวก และมีการ	ออกแบบเครื่อง ดนตรีโดยเลือกใช้ วัสดุที่สามารถหาได้ ง่าย สามารถเคาะ ให้เกิดเสียงได้ดังแต่ ไม่กังวาน และ สามารถปรับตั้ง ระดับเสียงได้ รวมถึงมีการ กำหนดระดับเสียง เพียง ๑ ช่วงเสียง หรือน้อยกว่า และ มีการจัดเรียงตัว โน้ตที่สามารถเล่น	ออกแบบเครื่องดนตรี โดยเลือกใช้วัสดุที่ สามารถหาได้ง่าย สามารถเคาะให้เกิด เสียงได้ดัง แต่ไม่ กังวาน และสามารถ ปรับตั้งระดับเสียงได้ เพียงเล็กน้อย รวมถึง มีการกำหนดระดับ เสียงน้อยกว่า ๕ เสียง และมีการ จัดเรียงตัวโน้ตที่ สามารถเล่นเป็น ทำนองเพลงได้

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
	สะดวก และมีการ ร่างภาพเครื่องดนตรี ที่จะสร้างสรรค์ให้ เห็นรายละเอียดที่ เป็นรูปธรรมอย่าง ชัดเจน	ร่างภาพเครื่องดนตรี ที่จะสร้างสรรค์ให้ เห็นรายละเอียดของ เครื่องดนตรี พอสมควร	เป็นทำนองเพลงได้ อย่างสะดวก ไม่มี การร่างภาพเครื่อง ดนตรีที่จะ สร้างสรรค์	ค่อนข้างสะดวก อาจจะมีหรือไม่มี การร่างภาพเครื่องดนตรี ที่จะสร้างสรรค์
๓. การนำเสนอ ผลงานการ ออกแบบ	-	-	นำเสนอผลงานการ ออกแบบครบถ้วน ทุกประเด็นที่ กำหนดด้วยความ มั่นใจ เสียงดังฟัง ชัด และมี ภาพประกอบการ นำเสนออย่าง ชัดเจน	นำเสนอผลงานการ ออกแบบครบถ้วนทุก ประเด็นที่กำหนด หรือขาดประเด็นใด ประเด็นหนึ่ง ขาด ความมั่นใจในการ นำเสนอ เสียงพูดไม่ ค่อยชัด อาจมีหรือไม่มี ภาพประกอบการ นำเสนอ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๖-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๓-๕ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินการออกแบบเครื่องดนตรีประเภทเครื่องตีที่ดำเนินงานจากวัสดุที่หาได้ง่าย
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		ความครบถ้วน ในการออกแบบ เครื่องดนตรี				การออกแบบ เครื่องดนตรีที่ สร้างสรรค์จาก วัสดุที่หาได้ง่าย				การนำเสนอ ผลงานการ ออกแบบ				
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	
									</					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๖-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๓-๕ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง “การสร้างสรรค์เครื่องดนตรีประดิษฐ์จากวัสดุที่หาได้ง่าย”

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. คุณภาพ เสียงของ เครื่องดนตรี	เสียงดังชัดเจน และ ระดับเสียงของโน้ต แต่ละตัวตรงตาม ระดับเสียงที่ถูกต้อง หรือใกล้เคียงระดับ เสียงที่ถูกต้องทั้งหมด	เสียงดังชัดเจน และ ระดับเสียงของโน้ต แต่ละตัวตรงตาม ระดับเสียงที่ถูกต้อง หรือใกล้เคียงระดับ เสียงที่ถูกต้องเกือบ ทั้งหมด	เสียงค่อนข้างดัง และ ระดับเสียงของโน้ต แต่ละตัวค่อนข้างตรง ตามระดับเสียงที่ ถูกต้องบางเสียง	เสียงไม่ค่อยดัง และ ระดับเสียงของโน้ต แต่ละตัวไม่ตรงตาม ระดับเสียงที่ถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่หรือ ทั้งหมด
๒. การ ออกแบบ เครื่องดนตรี		ออกแบบเครื่องดนตรี ที่สามารถนำไป สร้างสรรค์ได้อย่าง เหมาะสม มีระดับ เสียงครบ 1 ช่วงเสียง (Octave) หรือ มากกว่า และ สามารถบรรเลงได้ อย่างสะดวก	ออกแบบเครื่องดนตรี ที่สามารถนำไป สร้างสรรค์ได้ ค่อนข้างเหมาะสม มี ระดับเสียงน้อยกว่า ๑ ช่วงเสียง (Octave) แต่ มากกว่า ๕ ระดับ เสียง และ/หรืออาจ บรรเลงได้ไม่ค่อย สะดวก	ออกแบบเครื่องดนตรี ที่สามารถนำไป สร้างสรรค์ได้ แต่มี ระดับเสียงน้อยกว่า ๕ เสียง
๓. การ บรรเลง ทำนองเพลง		สามารถบรรเลง ทำนองเพลงสั้น ๆ ได้ ถูกต้องตลอดทั้งเพลง หรือมีผิดบ้างเล็กน้อย	บรรเลงทำนองเพลง สั้น ๆ ไม่ถูกต้องหรือ ผิดค่อนข้างมาก	บรรเลงทำนองเพลง สั้น ๆ ถูกต้องน้อย มากหรือผิดเกือบทั้ง เพลง หรือฟังแล้วไม่ เป็นทำนองเพลง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๖-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๓-๕ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

[illegible]

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๖-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๓-๕ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การปฏิบัติทำนองเพลงพม่าเขว โดยใช้เครื่องดนตรีที่สร้างสรรค์

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้อง ด้านทำนอง	บรรเลงได้ถูกต้อง ตามทำนองเพลง ตลอดทั้งเพลง	บรรเลงได้ถูกต้อง ตามทำนองเพลง เป็นส่วนใหญ่ หรือบรรเลงผิดไม่ เกิน ๔ ห้องเพลง	บรรเลงได้ถูกต้องตาม ทำนองเพลงมากกว่า ครึ่งหนึ่งของเพลง ทั้งหมด หรือบรรเลงผิด มากกว่า ๔ ห้องเพลง แต่ไม่เกิน ๑ บรรทัด	บรรเลงได้ถูกต้อง ตามทำนองเพลง เป็นส่วนน้อย หรือ บรรเลงถูกต้องไม่ ถึง ๑ บรรทัด
๒. ความถูกต้อง ด้านจังหวะ	บรรเลงได้ตาม จังหวะที่ต้องการ และต่อเนื่อง ตลอดทั้งเพลง	บรรเลงได้ตาม จังหวะที่ต้องการ เป็นส่วนใหญ่ หรือบรรเลงผิด หรือบรรเลง หยุดชะงักไม่เกิน ๒ ครั้ง	บรรเลงได้ตามจังหวะที่ ถูกต้องเป็นเพียงครึ่งหนึ่ง ของทำนองเพลงทั้งหมด หรือบรรเลงผิด หรือ บรรเลงหยุดชะงัก ๓-๔ ครั้ง	บรรเลงได้ตาม จังหวะที่ต้องการ เป็นส่วนน้อย หรือ บรรเลงผิด หรือ บรรเลงหยุดชะงัก มากกว่า ๔ ครั้ง
๓. บุคลิกภาพใน การบรรเลง			การนั่งบรรเลงถูกต้อง เหมาะสม และสง่างาม และจับไม้ได้ถูกต้อง สวยงาม และบรรเลงได้ อย่างสะดวก	การนั่งบรรเลงไม่ ถูกต้อง ไม่ เหมาะสม และไม่ สง่างาม และ/หรือ จับไม้ไม่ถูกต้อง ไม่ สวยงาม และไม่ สะดวกต่อการ บรรเลง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๖-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๓-๕ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง การปฏิบัติทำนองเพลงพม่าเขว โดยใช้เครื่องดนตรีที่สร้างสรรค์

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความถูกต้อง ด้านทำนอง	บรรเลงได้ถูกต้อง ตามทำนองเพลง ตลอดทั้งเพลง	บรรเลงได้ถูกต้อง ตามทำนองเพลง เป็นส่วนใหญ่ หรือบรรเลงผิดไม่ เกิน ๔ ห้องเพลง	บรรเลงได้ถูกต้องตาม ทำนองเพลงมากกว่า ครึ่งหนึ่งของเพลง ทั้งหมด หรือบรรเลงผิด มากกว่า ๔ ห้องเพลง แต่ไม่เกิน ๑ บรรทัด	บรรเลงได้ถูกต้อง ตามทำนองเพลง เป็นส่วนน้อย หรือ บรรเลงถูกต้องไม่ ถึง ๑ บรรทัด
๒. ความถูกต้อง ด้านจังหวะ	บรรเลงได้ตาม จังหวะที่ต้องการ และต่อเนื่อง ตลอดทั้งเพลง	บรรเลงได้ตาม จังหวะที่ต้องการ เป็นส่วนใหญ่ หรือบรรเลงผิด หรือบรรเลง หยุดชะงักไม่เกิน ๒ ครั้ง	บรรเลงได้ตามจังหวะที่ ถูกต้องเป็นเพียงครึ่งหนึ่ง ของทำนองเพลงทั้งหมด หรือบรรเลงผิด หรือ บรรเลงหยุดชะงัก ๓-๔ ครั้ง	บรรเลงได้ตาม จังหวะที่ต้องการ เป็นส่วนน้อย หรือ บรรเลงผิด หรือ บรรเลงหยุดชะงัก มากกว่า ๔ ครั้ง
๓. บุคลิกภาพใน การบรรเลง			การนั่งบรรเลงถูกต้อง เหมาะสม และสง่างาม และจับไม้ได้ถูกต้อง สวยงาม และบรรเลงได้ อย่างสะดวก	การนั่งบรรเลงไม่ ถูกต้อง ไม่ เหมาะสม และไม่ สง่างาม และ/หรือ จับไม้ไม่ถูกต้อง ไม่ สวยงาม และไม่ สะดวกต่อการ บรรเลง

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๖-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๓-๕ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

แบบประเมินการเปรียบเทียบองค์ประกอบของงานดนตรีและงานศิลปะอื่น

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ประเด็นการประเมิน												รวม
		ความถูกต้องในการระบุองค์ประกอบของงานศิลปะที่นำมาเปรียบเทียบ				การวิเคราะห์เปรียบเทียบองค์ประกอบของดนตรีกับศิลปะแขนงอื่น				การเพิ่มเติมความคิดจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้				
		๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	๔	๓	๒	๑	

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๖-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๓-๕ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การให้คะแนนใบงาน เรื่อง การเปรียบเทียบองค์ประกอบของงานดนตรีและงานศิลปะอื่น

หัวข้อการประเมิน	ระดับเกณฑ์การประเมิน				
	๔	๓	๒	๑	๐
ความถูกต้องในการระบุองค์ประกอบของงานศิลปะที่นำมาเปรียบเทียบ	ระบุองค์ประกอบของงานศิลปะที่นำมาเปรียบเทียบได้อย่างถูกต้อง และครบถ้วนตามบทเรียน	ระบุองค์ประกอบของงานศิลปะที่นำมาเปรียบเทียบได้อย่างถูกต้อง แต่ระบุขาดไป ๑-๒ องค์ประกอบ	ระบุองค์ประกอบของงานศิลปะที่นำมาเปรียบเทียบได้อย่างถูกต้อง แต่ระบุขาดไป ๓ องค์ประกอบ	ระบุองค์ประกอบของงานศิลปะที่นำมาเปรียบเทียบได้อย่างถูกต้อง แต่ระบุขาดไป ๔ องค์ประกอบ	ระบุองค์ประกอบของงานศิลปะที่นำมาเปรียบเทียบไม่ถูกต้อง และระบุขาดมากกว่า ๔ องค์ประกอบ
การวิเคราะห์เปรียบเทียบองค์ประกอบของดนตรีกับศิลปะแขนงอื่น	วิเคราะห์เปรียบเทียบองค์ประกอบของดนตรีและศิลปะแขนงอื่นได้ถูกต้องทั้งหมด และสามารถเปรียบเทียบได้ทั้งจุดต่างและจุดเหมือน	วิเคราะห์เปรียบเทียบองค์ประกอบของดนตรีและศิลปะแขนงอื่นได้ถูกต้องทั้งหมด และแต่ขาดการเปรียบเทียบจุดเหมือน หรือเปรียบเทียบได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ และสามารถเปรียบเทียบได้ทั้งจุดต่างและจุดเหมือน	วิเคราะห์เปรียบเทียบองค์ประกอบของดนตรีและศิลปะแขนงอื่นได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่และแต่ขาดการเปรียบเทียบจุดเหมือน	วิเคราะห์เปรียบเทียบองค์ประกอบของดนตรีและศิลปะแขนงอื่นได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่และแต่ขาดการเปรียบเทียบจุดเหมือน	วิเคราะห์เปรียบเทียบองค์ประกอบของดนตรีและศิลปะแขนงอื่นไม่ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่และแต่ขาดการเปรียบเทียบจุดเหมือน

หัวข้อการ ประเมิน	ระดับเกณฑ์การประเมิน				
	๔	๓	๒	๑	๐
การเพิ่มเติม ความคิดจาก การแลกเปลี่ยน เรียนรู้	-	-	เพิ่มเติมความคิด การวิเคราะห์ เปรียบเทียบของ ตนเองหลังจาก การแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับเพื่อน ทั้งจุดต่างและจุด เหมือน	เพิ่มเติมความคิด การวิเคราะห์ เปรียบเทียบของ ตนเองหลังจาก การแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับเพื่อน เพียงจุดต่างหรือ จุดเหมือนอย่าง ใดอย่างหนึ่ง	ไม่มีการเพิ่มเติม ความคิดการ วิเคราะห์ เปรียบเทียบของ ตนเองหลังจาก การแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับเพื่อน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๖-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ใบงานที่ ๙ เรื่อง การออกแบบการแสดงดนตรีเชิงบูรณาการ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความครบถ้วน ในการออกแบบ การแสดงดนตรีเชิง บูรณาการ	ระบุรายละเอียดของ โครงการได้อย่าง ครบถ้วน ได้แก่ - ชื่อโครงการ - หลักการและ เหตุผล - วัตถุประสงค์ - กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา สถานที่ - ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ - ขั้นตอนการ ทำงาน - รายละเอียดการ แสดง	ระบุรายละเอียด ของโครงการไม่ ครบ ขาดหัวข้อใด หัวข้อหนึ่งเพียง ๑ หัวข้อ (ชื่อโครงการ , หลักการและ เหตุผล , วัตถุประสงค์ , กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา สถานที่ , ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ , ขั้นตอนการ ทำงาน , รายละเอียดการ แสดง)	ระบุรายละเอียด ของโครงการไม่ ครบ ขาดหัวข้อใด หัวข้อหนึ่งเพียง ๒- ๓ หัวข้อ (ชื่อ โครงการ , หลักการ และเหตุผล , วัตถุประสงค์ , กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา สถานที่ , ผลที่คาดว่าจะ ได้รับ , ขั้นตอนการ ทำงาน , รายละเอียดการ แสดง)	ระบุรายละเอียดของ โครงการไม่ครบ ขาด หัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง เพียงมากกว่า ๓ หัวข้อ (ชื่อโครงการ , หลักการและเหตุผล , วัตถุประสงค์ , กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา สถานที่ , ผลที่คาดว่าจะได้รับ , ขั้นตอนการทำงาน , รายละเอียดการ แสดง)
๒. การออกแบบ การแสดงดนตรีเชิง บูรณาการ	ออกแบบการแสดง ดนตรีโดยเลือก การบูรณาการกับ วิชาได้เหมาะสม ตั้ง ชื่อโครงการชัดเจน สามารถอธิบาย ความจำเป็นและ นำเสนอเหตุผลของ การจัดแสดงดนตรี ได้ชัดเจน เรียงลำดับ ความสำคัญของ วัตถุประสงค์ได้ เหมาะสมและ สอดคล้องกับผลที่	ออกแบบการแสดง ดนตรีโดยเลือก การบูรณาการกับ วิชาได้เหมาะสม ตั้ง ชื่อโครงการชัดเจน สามารถอธิบาย ความจำเป็นและ นำเสนอเหตุผลของ การจัดแสดงดนตรีได้ ค่อนข้างชัดเจน เรียงลำดับ ความสำคัญของ วัตถุประสงค์ได้ เหมาะสมและ สอดคล้องกับผลที่	ออกแบบการแสดง ดนตรีโดยเลือก การบูรณาการกับ วิชาได้เหมาะสม พอสมควร ตั้งชื่อ โครงการชัดเจน อธิบายความจำเป็น และนำเสนอเหตุผล ของการจัดแสดง ดนตรีไม่ชัดเจน ไม่ เรียงลำดับ ความสำคัญของ วัตถุประสงค์และไม่ สอดคล้องกับผลที่ คาดว่าจะได้รับ	ออกแบบการแสดง ดนตรีโดยเลือก การบูรณาการกับวิชา ได้เหมาะสม พอสมควร ตั้งชื่อ โครงการไม่ชัดเจน อธิบายความจำเป็น และนำเสนอเหตุผล ของการจัดแสดง ดนตรีไม่ชัดเจน ไม่ เรียงลำดับ ความสำคัญของ วัตถุประสงค์และไม่ สอดคล้องกับผลที่ คาดว่าจะได้รับ

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
	คาดว่าจะได้รับ กำหนด กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา สถานที่ ชัดเจน สามารถ อธิบายขั้นตอนการ ทำงานได้ครบถ้วน และเห็น รายละเอียดของการ แสดงดนตรีอย่าง ชัดเจน	คาดว่าจะได้รับ พอสมควร กำหนด กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา สถานที่ ชัดเจน อธิบาย ขั้นตอนการทำงาน ได้ และเห็น รายละเอียดของการ แสดงดนตรี พอสมควร	กำหนด กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา สถานที่ ชัดเจนพอสมควร อธิบายขั้นตอนการ ทำงานได้พอสมควร และอาจจะมี หรือไม่มีการร่าง ภาพรายละเอียด ของการแสดงดนตรี	กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา สถานที่ไม่ ชัดเจน อธิบาย ขั้นตอนการทำงานได้ ค่อนข้างน้อยและไม่มี การร่างภาพ รายละเอียดของการ แสดงดนตรี
๓. การนำเสนอ ผลงานการ ออกแบบ	-	-	นำเสนอผลงานการ ออกแบบครบถ้วน ทุกประเด็นที่ กำหนดด้วยความ มั่นใจ เสียงดังฟัง ชัด และมี ภาพประกอบการ นำเสนออย่าง ชัดเจน	นำเสนอผลงานการ ออกแบบครบถ้วนทุก ประเด็นที่กำหนด หรือขาดประเด็นใด ประเด็นหนึ่ง ขาด ความมั่นใจในการ นำเสนอ เสียงพูดไม่ ค่อยชัด อาจมีหรือไม่ มีภาพประกอบการ นำเสนอ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๖-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๓-๕ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน เรื่อง ใบงานที่ ๑๐ เรื่อง การวิเคราะห์ลักษณะเด่นที่น่าสนใจของผลงาน

ประเด็น การประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. ความครบถ้วน ของคำตอบตาม ประเด็นที่กำหนด	ระบุรายละเอียดของ คำตอบได้ครบถ้วน ได้แก่ - โครงการการแสดง ดนตรีที่สนใจ - ลักษณะเด่นทำให้ งานแสดงดนตรี ได้รับความสนใจ หรือการยอมรับ - ข้อเสนอแนะ	ระบุรายละเอียด ของคำตอบไม่ครบ ขาดหัวข้อใดหัวข้อ หนึ่งเพียง ๑ หัวข้อ (โครงการการแสดง ดนตรีที่สนใจ , ลักษณะเด่นทำให้ งานแสดงดนตรี ได้รับความสนใจ หรือการยอมรับ , ข้อเสนอแนะ)	ระบุรายละเอียด ของคำตอบไม่ครบ ขาดหัวข้อใดหัวข้อ หนึ่งเพียง ๒-๓ หัวข้อ (โครงการ การแสดงดนตรีที่ สนใจ , ลักษณะ เด่นทำให้งานแสดง ดนตรีได้รับความ สนใจหรือการ ยอมรับ , ข้อเสนอแนะ)	ระบุรายละเอียดของ คำตอบไม่ครบ ขาด หัวข้อใดหัวข้อหนึ่ง เพียงมากกว่า ๓ หัวข้อ (โครงการ การแสดงดนตรีที่ สนใจ , ลักษณะ เด่นทำให้งาน แสดงดนตรีได้รับ ความสนใจหรือการ ยอมรับ , ข้อเสนอแนะ)
๒. การวิเคราะห์ ผลงานตาม ประเด็นที่กำหนด	แสดงความคิดเห็น กับประเด็นที่ กำหนดได้ชัดเจน ทั้งหมด	แสดงความคิดเห็น กับประเด็นที่กำหนด ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่	แสดงความคิดเห็น กับประเด็นที่ กำหนดให้ชัดเจน มากกว่าครึ่งหนึ่ง ของประเด็นที่ กำหนดให้ทั้งหมด	แสดงความคิดเห็นกับ ประเด็นที่กำหนดให้ ชัดเจนน้อยกว่า ครึ่งหนึ่งของประเด็น ที่กำหนดให้ทั้งหมด
๓. การนำเสนอ ผลงาน	-	-	นำเสนอผลงานการ ออกแบบครบถ้วน ทุกประเด็นที่ กำหนดด้วยความ มั่นใจ เสียงดังฟัง ชัด และมี ภาพประกอบการ นำเสนออย่าง ชัดเจน	นำเสนอผลงานการ ออกแบบครบถ้วนทุก ประเด็นที่กำหนด หรือขาดประเด็นใด ประเด็นหนึ่ง ขาด ความมั่นใจในการ นำเสนอ เสียงพูดไม่ ค่อยชัด อาจมีหรือไม่ มีภาพประกอบการ นำเสนอ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙-๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๖-๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๓-๕ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๒ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

นาฏศิลป์

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ที่	ชื่อ - สกุล	ประเด็นการประเมิน																				รวม
																						
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (ปานกลาง)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การตอบคำถามสอดคล้องกับเนื้อหา				
๒. การมีส่วนร่วมในการทำงานเป็นทีม				
๓. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
๔. การแสดงความคิดเห็น				
๕. การนำเสนอความคิดสร้างสรรค์				
รวม				

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความสามารถของพฤติกรรมบ่งชี้

ที่	ชื่อ-สกุล	พฤติกรรมบ่งชี้			รวม คะแนน ๓ คะแนน	สิ่งที่ควรได้รับการพัฒนา
		นำเสนอรูปแบบการ แสดงนาฏศิลป์ เห็นคุณค่า ของการแสดงนาฏศิลป์ไทย แต่ละประเภทและแนวทาง ในการสร้างสรรค์งาน นาฏศิลป์ไทย				
		๓	๒	๑		

เกณฑ์การประเมิน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับความสามารถ		
	ดี (๓)	พอใช้ (๒)	ปรับปรุง (๑)
นำเสนอรูปแบบการแสดงนาฏศิลป์ เห็นคุณค่าของการแสดงนาฏศิลป์ไทยแต่ละ ประเภทและแนวทางในการ สร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ไทย			

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป

(* พฤติกรรมบ่งชี้เปลี่ยนตามเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้)

เกณฑ์การประเมิน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๓ (ดีมาก)	๒ (ดี)	๑ (พอใช้)	๐ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	- เนื้อหาถูกต้องครบถ้วน - เนื้อหาตรงตามหัวเรื่อง - เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- เนื้อหาเป็นไปตามที่กำหนด - รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	- รายละเอียดครอบคลุม - เนื้อหาสอดคล้อง	เนื้อหาไม่สอดคล้อง
การสร้างสรรค์ใบงาน	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามดีมาก	ตกแต่งชิ้นงานได้สวยงามเรียบร้อยดี	ตกแต่งชิ้นได้เรียบร้อยพอใช้	ตกแต่งชิ้นงานไม่เรียบร้อย
ใบงานมีความเป็นระเบียบ	ใบงานมีความเป็นระเบียบแสดงออกถึงความประณีต	ใบงานส่วนใหญ่มีความเป็นระเบียบแต่ยังมีข้อบกพร่องเล็กน้อย	ใบงานมีความเป็นระเบียบแต่มีข้อบกพร่องบางส่วน	ผลงานส่วนใหญ่ไม่เป็นระเบียบและมีข้อบกพร่องมาก
วิธีการนำเสนอ	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดีมาก	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองดี	การนำเสนอความมั่นใจในตนเองพอใช้	การนำเสนอขาดความมั่นใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๙ - ๑๐ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๗ - ๘ หมายถึง ดี

คะแนน ๕ - ๖ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๐ - ๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

[illegible]

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

[illegible]

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย $\checkmark$ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

[illegible]

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

[illegible]

แบบประเมินผลงานการประดิษฐ์หมวกจากกล่องนม

คำชี้แจง ให้ครูประเมินการปฏิบัติงานของนักเรียนตามรายการที่กำหนด แล้วขีด ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับคะแนน

ตัวชี้วัด	เกณฑ์การให้คะแนน	คะแนน
๑.ความสวยงาม	๑.การออกแบบชิ้นงาน มีความสมบูรณ์ สวยงาม	๔
	๒.การออกแบบชิ้นงาน มีความสมบูรณ์ ไม่ค่อยสวยงาม	๓
	๓.การออกแบบชิ้นงาน ขาดความสมบูรณ์ แค่นิดสวยงาม	๒
	๔.การออกแบบชิ้นงาน ขาดความสมบูรณ์ ไม่สวยงาม	๑
๒.ความคิดสร้างสรรค์	๑.มีการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงานแตกต่างไปจากตัวอย่าง	๔
	๒.มีการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงานแตกต่างไปจากตัวอย่างบางส่วน	๓
	๓.มีการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงานคล้ายคลึงตัวอย่าง	๒
	๔.มีการออกแบบสร้างสรรค์ชิ้นงานเหมือนกับตัวอย่าง	๑
๓.การนำไปปฏิบัติ	๑.ชิ้นงานจากการออกแบบสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง	๔
	๒.ชิ้นงานจากการออกแบบสามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นบางส่วน	๓
	๓.ชิ้นงานจากการออกแบบสามารถนำไปปฏิบัติได้น้อย	๒
	๔.ชิ้นงานจากการออกแบบไม่สามารถนำไปปฏิบัติได้เลย	๑

เกณฑ์การตัดสิน

ระดับคะแนน	๑๐-๙	หมายถึง	ดีมาก
ระดับคะแนน	๘-๗	หมายถึง	ดี
ระดับคะแนน	๖-๕	หมายถึง	พอใช้
ระดับคะแนน	๔-๑	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับคุณภาพพอใช้ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง (ทำการ์ดเชิญ)
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓/.....

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				รวม
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	
๑	มีการลำดับขั้นตอน					
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน					
๓	ทุกคนมีหน้าที่ในการทำงาน					
๔	แสดงความคืบหน้าและปัญหาชัดเจน					
๕	ความสะอาดของใบงาน					

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๓ หมายถึง ดี

คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง วางแผนการจัดการแสดง
คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒/.....

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน				รวม
		ปรับปรุง	พอใช้	ดี	ดีมาก	
๑	มีการลำดับขั้นตอน					
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน					
๓	ทุกคนมีหน้าที่ในการทำงาน					
๔	แสดงความคืบหน้าและปัญหาชัดเจน					
๕	ความสะอาดของใบงาน					

เกณฑ์การตัดสิน

- คะแนน ๔ หมายถึง ดีมาก
 คะแนน ๓ หมายถึง ดี
 คะแนน ๒ หมายถึง พอใช้
 คะแนน ๑ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

แบบประเมิน เรื่อง จัดการแสดงละคร

คำชี้แจง ให้ครูเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับประเด็นการประเมิน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ที่	ประเด็นการประเมิน	ความถูกต้อง สมบูรณ์ของงาน					
		คะแนน	ห้อง๒/๑	ห้อง๒/๒	ห้อง๒/๓	ห้อง๒/๔	ห้อง๒/๕
๑	ขั้นตอนในการทำงาน	๕					
๒	การแบ่งหน้าที่ชัดเจน	๕					
๓	สีหน้าแววตาสื่ออารมณ์	๑๕					
๔	การวางท่าทางในการแสดง	๑๐					
๕	เครื่องแต่งกาย	๑๕					
๖	อุปกรณ์ประกอบการแสดง	๑๐					
๗	ฉาก	๑๐					
รวม		๗๐					

เกณฑ์การตัดสิน

- ๕๖-๗๐ หมายถึง ดีมาก = ๑๐ คะแนน
 ๓๖-๕๕ หมายถึง ดี = ๘ คะแนน
 ๑๖-๓๕ หมายถึง พอใช้ = ๖ คะแนน
 ๑-๑๕ หมายถึง ปรับปรุง = ๔ คะแนน

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ พอใช้ ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

ภาคผนวก ข

ผังกราฟิก

(Graphic Organizers)

นาฏศิลป์

รูปแบบการ แสดง นาฏศิลป์ไทย

รูปแบบการแสดง
นาฏศิลป์ไทย
นาฏศิลป์ไทย คือ
ศิลปะการฟ้อนรำที่
มนุษย์สร้างสรรค์
และประดิษฐ์ขึ้น
มีความงดงาม
ประณีตและให้
ความบันเทิงใจแก่
ผู้ชม รูปแบบการ
แสดงนาฏศิลป์
ไทยแบ่งประเภท
ตามลักษณะการรำ
ได้ ดังนี้

๑. รำ คือการแสดงที่มุ่งเน้น
ถึงศิลปะท่วงท่า ดนตรี ไม่มี
การแสดงเป็นเรื่องราว รำบาง
ชุดเป็นการชมความงาม บาง
ชุดตัดตอนมาจากวรรณคดี
หรือบางที่ก็ไม่จำเป็นที่จะต้อง
มีเนื้อเพลงเช่นการรำหน้า
พาทย์ เป็นต้น รำจะแบ่ง
ออกเป็น ๔ ประเภทดังนี้

๑.๑ รำเดี่ยว คือ การแสดงที่มีผู้แสดงเพียงคน
เดียว เป็นการแสดงที่มุ่งอวดศิลปะทางนาฏศิลป์
อย่างแท้จริง

๑.๒ รำคู่ การแสดงชุดนี้ไม่จำเป็นต้องพร้อม
เพียงกันแต่อาจมีท่าที่เหมือนกันได้ เพราะการรำคู่นี้
เป็นการใช้ลีลาที่แตกต่างกันระหว่างผู้แสดงสอง
คน

๑.๓ รำหมู่ การแสดงเป็นหมู่ คือ การแสดงที่มีผู้
แสดงตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ใช้เพลงบรรเลง
ประกอบการแสดงทั้งมีเนื้อร้องและไม่มีเนื้อร้อง
เน้นความพร้อมเพรียงความสมดุลในการแสดง
หรือที่เรียกว่า “ระบำ”

๑.๔ รำละคร คือการรำที่ใช้ในการแสดงละคร
หรือโขน เป็นการแสดงท่าทางสื่อความหมายไป
กับบทหรือบทละคร และเพลงหน้าพาทย์
ต่างๆ ในการแสดงละคร

๒. ระบำ คือการแสดงที่มี
ความหมายในตัวใช้ผู้แสดงสอง
คนขึ้นไป คือผู้คิดได้มีวิสัยทัศน์
และต้องการสื่อการแสดงชุด
นั้นผ่านทางบทหรือเพลง หรือ
การแต่งกายแบบที่มาจากแรง
บันดาลใจ จากเรื่องต่างๆเช่น
วิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี
และเป็นการแสดงที่จบในชุดๆ
เดียว เป็นต้น ระบำ จะแบ่ง
ออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ ระบำมาตรฐาน หมายถึง การแสดงที่มี
ลักษณะการแต่งกายยืนเครื่องพระ-นาง ตลอดจน
ทำรำเพลงร้องและดนตรีได้กำหนดไว้เป็นแบบแผน

๒.๒ ระบำเบ็ดเตล็ด หมายถึง การแสดงที่
ประดิษฐ์คิดค้นหรือปรับปรุงขึ้นใหม่ตามความ
ประสงค์ตามเหตุการณ์ ตามสมัยนิยม ตามเนื้อเรื่อง
ที่ผู้ประพันธ์ต้องการ

๓. การแสดงละคร คือ การแสดงที่ดำเนินเป็นเรื่องราว ผู้แสดงที่รับบทบาทตัว ละคร เป็นผู้ถ่ายทอดเรื่องราวต่างๆ

ประเภทละครไทย
๓.๑ ละครแบบดั้งเดิม - ละครชาตรี ละครนอก ละครใน
๓.๒ ละครรูปแบบปรับปรุง - ละครดึกดำบรรพ์ ละครพันทาง ละครเสภา
๓.๓ ละครที่พัฒนาขึ้นใหม่ - ละครพูด ละครร้อง ละครสังคีต ละครอิงประวัติศาสตร์ ละครเพลง ละครวิทยุ ละครโทรทัศน์

๔. การแสดงเป็นชุดเป็นตอน คือ การแสดงที่สอดแทรกอยู่ใน การแสดงละครที่ตัดตอนนำมาแสดงเป็นชุดเป็นตอนสั้น ๆ จุดประสงค์เพื่อเป็นการรื้อฟื้นฝีมือของผู้

ประเภทของละคร

ละคร หมายถึง การแสดงประเภทหนึ่งซึ่งแสดงเรื่องราวความเป็นไปของชีวิตที่ปรากฏในวรรณกรรม มีศิลปะการแสดงและดนตรีเป็นสื่อสำคัญ
ละคร ตามความหมายนี้หมายถึงละครร่ำ เพราะว่าเป็นการแสดงออกทางความคิดโดยมุ่งเน้นถึงลักษณะท่าทางอิริยาบถในขณะเคลื่อนไหวตัวในระหว่างการร่ำ

ละครไทยสามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ละครร่ำ คือละครที่ใช้ศิลปะการร่ายรำในการดำเนินเรื่อง แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

๑.๑ ละครรูปแบบมาตรฐานดั้งเดิม มี ๓ ชนิด คือ

- ละครชาตรี
- ละครนอก
- ละครใน

๑.๒ ละครที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ มี ๓ ชนิด คือ

- ละครดึกดำบรรพ์
- ละครพันทาง
- ละครเสภา

๒. ละครร้อง คือละครที่ใช้ศิลปะการร้องดำเนินเรื่อง เป็นละครแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลมาจากตะวันตก แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๒.๑ ละครร้องล้วน ๆ

๒.๒ ละครร้องสลับพูด

๓. ละครพูด คือละครที่ใช้ศิลปะการพูดในการดำเนินเรื่อง เป็นละครแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากตะวันตก แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๓.๑ ละครพูดล้วน ๆ

๓.๒ ละครพูดสลับรำ

๔. ละครสังคีต เป็นละครที่ใช้ศิลปะการพูดและการร้องดำเนินเรื่องเหมือนกัน นอกจากนั้นยังมีการแสดงที่เกิดขึ้นใหม่ในสมัย รัชกาลที่ ๕ อีก ๒ อย่างคือ ลิเก และหุ่น (หุ่นเล็ก, หุ่นกระบอก, หุ่นละครเล็ก)

ละครชาตรี

ละครชาตรี เป็นรูปแบบละครรำที่เก่าแก่ของไทยที่ได้รับการฟื้นฟูจนถึงทุกวันนี้ เรื่องของละครชาตรี มีกำเนิดมาจากเรื่องมโนราห์

การแสดงโนราเป็นที่นิยมอยู่ทางภาคใต้ ส่วนละครชาตรีมีความนิยมทางภาคกลาง ซึ่งมักหาดูได้ในงานกำนัน แบบแผนการแสดงโนราชาตรีคล้ายคลึงกับละครของทางมลายูที่เรียกกันว่า “มะโย่ง” แต่ต่างกันที่ภาษาและทำนองดนตรี

ละครโนราชาตรีอาจจะมีการนำมาแสดงในภาคกลางตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา แต่ที่มีหลักฐานแน่ชัดคือในสมัยที่สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรียกทัพไปปราบก๊กเจ้านครครั้งหนึ่ง และต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

อีก ๒ ครั้ง ในครั้งหลังพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดให้ชาวภาคใต้ที่อพยพเข้ามาในกรุงเทพ ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ตำบลสนามกระบือได้จัดตั้งคณะละครแสดงกันแพร่หลาย

ละครชาตรี แต่เดิมผู้แสดงเป็นชายล้วนมีเพียง ๓ คนเท่านั้น ได้แก่ นายโรง ซึ่งแสดงเป็นตัวพระ อีก ๒ คน คือ ตัวนาง และตัวจำเວด ซึ่งแสดงตลกและเป็นตัวเบ็ดเตล็ดต่าง ๆ เช่น ฤๅษี พราณสัตว์ แต่เดิมนิยมแสดงเพียงไม่กี่เรื่อง เช่น เรื่องมโนราห์ นายโรงจะแสดงเป็นตัวพระสุธน ตัวนางเป็นมโนราห์ และตัวจำเວดเป็นพราณบุญ และอีกเรื่องหนึ่งที่นิยมแสดงไม่แพ้กัน คือ เรื่องพระรถเสน นายโรงเป็น ตัวพระรถ ตัวนางเป็น เมรี และตัวจำเວดเป็น ม้าพระรถเสน และในสมัยหลังละครชาตรี เพิ่มผู้แสดงให้มากขึ้นและใช้ผู้หญิง ร่วมแสดงด้วย

ละครนอก

ละครนอก มีการดำเนินเรื่องที่รวดเร็ว กระชับ สนุก การแสดงมีชีวิตชีวา ส่วนมากใช้ผู้ชายแสดง และมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เข้าใจว่าละครนอกมีวิวัฒนาการมาจากละครชาตรี เพราะมุ่งที่จะให้คนดูเกิดความขบขัน ผู้แสดงละครนอกแต่เดิมมีผู้แสดงอยู่เพียง ๒-๓ คน เช่นเดียวกับละครชาตรี ละครนอกไม่คำนึงถึงขนบธรรมเนียมประเพณีเกี่ยวกับยศศักดิ์และฐานะของตัวละครแต่อย่างใด ตัวละครที่เป็นท้าวพระยามหากษัตริย์ก็สามารถโต้ตอบตลกกับเสนาอำมาตย์หรือไพร่พลได้ ละครนอกที่นิยมเล่น ได้แก่ เรื่อง สังข์ทอง ไกรทอง สุวรรณหงส์ พระอภัยมณี เป็นต้น

ละครใน

จากรูปแบบของละครนอกที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาเป็นตัวละครในวัง ผู้แสดงหญิงล้วน แบบอย่างละครในนี้ได้สืบทอดมาเฉพาะในวังหลวงเท่านั้น เพราะว่าผู้ชายนั้นจะถูกห้ามให้เข้าไปในพระราชฐานชั้นใน บริเวณตำหนักของพระมหากษัตริย์ ซึ่งจะประกอบไปด้วยดนตรีที่มีเสียงไพเราะอ่อนหวาน ใช้บทร้อยกรองได้อย่างวิจิตรบรรจง ทั้งดนตรีที่นำมาผสมผสานอย่างไพเราะ รวมทั้งจะมีท่าทางสง่างาม ไม่มีการสอดแทรกหยาบโผนหรือตลก และอนุรักษ์วัฒนธรรมและคุณลักษณะที่เป็นประเพณีสืบทอดกันมา

เรื่องที่ใช้แสดงละครในนั้นมีอยู่ ๔ เรื่อง ได้แก่ รามเกียรติ์ อนุรุทธ อีเหนา และดาหลัง เข้าใจกันว่าละครในสมัยเริ่มแรกเล่นกันแต่เรื่องรามเกียรติ์ และอนุรุทธเท่านั้น เพราะถือว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับบารายณ์อวตาร ใช้สำหรับเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ ผู้อื่นจึงไม่สามารถนำไปเล่นได้ ต่อมาละครในไม่ค่อยได้เล่น ๒ เรื่องนี้ เหลือแต่โขนและหนังใหญ่ที่เล่นเรื่องรามเกียรติ์ ส่วนเรื่องดาหลังไม่ค่อยนิยมแสดงนัก เพราะชื่อ ตัวละครเรียกยาก จำยาก เนื้อเรื่องก็สับสนไม่สนุกสนานเท่าเรื่องอีเหนา ต่อมาพวกละครนอกและลิเกจึงนำไปแสดงบ้าง ดังนั้นในสมัยรัตนโกสินทร์ นับตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยทรงพระราชนิพนธ์ บทละครเรื่องอีเหนาขึ้นใหม่ ละครในจึงนิยมแสดงอยู่เพียงเรื่องเดียวนาน ๆ จึงจะมีผู้จัดแสดงเรื่องรามเกียรติ์และอนุรุทธสักครั้งหนึ่ง

บทละครในเป็นกลอนบทละครที่ผู้แต่งใช้ความประณีตบรรจงในการเลือกเฟ้นถ้อยคำมาร้อยกรองอย่างไพเราะและมีความหมายดี เพื่ออวดฝีมือในการแต่งด้วย ทั้งนี้เนื่องจากละครในเล่นกันอยู่ไม่กี่ตอน คนดูมักรู้เรื่องดีอยู่แล้ว ผู้แต่งจึงมุ่งพรรณนาเนื้อความในรายละเอียดอย่างถี่ถ้วน ดังจะเห็นได้จากบทชมธรรมชาติชมพาหนะ ชมเครื่องแต่งตัว บทพรรณนาความรู้สึก ซึ่งปรากฏอยู่ตลอดเรื่อง บทละครในที่แต่งได้ดีเยี่ยม ได้แก่ เรื่องรามเกียรติ์ และอีเหนา ซึ่งเป็นบทพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

การแสดงละครใน มุ่งที่ความประณีตสวยงามเป็นหลัก ทั้งศิลปะการรำที่มีลีลาท่าทางงดงาม นุ่มนวล เครื่องแต่งกายสวยประณีต ดนตรีและเพลงที่ไพเราะ ผู้ชมละครในไม่มุ่งความสนุกสนานตื่นเต้นเหมือนดูละครนอก แต่จะมุ่งดูศิลปะการรำรำ ลีลาท่าทางที่ประณีตงดงามและเพลงที่ไพเราะมากกว่าละครในที่นิยมกันมากที่สุด คือ อีเหนา

ละครดึกดำบรรพ์

ละครดึกดำบรรพ์ เป็นการแสดงละครแบบหนึ่งในประเภทละครรำเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ เนื่องจากในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีเจ้านายชาวต่างชาติเข้าเฝ้าอยู่หลายครั้ง จึงโปรดให้มีการละเล่นให้แขกบ้านแขกเมืองได้รับชม โดยเจ้าพระยาเทเวศรวงศ์วิวัฒน์ (ม.ร.ว. หลาน กุญชร) ได้คิดการแสดงในรูปแบบคอนเสิร์ตโดยเนื้อเรื่องตัดตอนมาจากวรรณคดีไทย โดยมีสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ทรงเลือกเพลงและอำนวยการซ้อม จึงถือว่าการแสดงในครั้งนั้นนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นของละครดึกดำบรรพ์ ต่อมาภายหลังเจ้าพระยาเทเวศรวงศ์วิวัฒน์ได้มีโอกาสชมละครโอเปร่า จึงเกิดความชอบใจและ นำปรับปรุงให้เข้ากับละครดึกดำบรรพ์ของไทย ละครดึกดำบรรพ์ที่นิยมเล่น ได้แก่ เรื่องสังข์ทอง คาวิ ฯลฯ

การแสดงละครดึกดำบรรพ์แสดงในโรงปิดขนาดเล็ก ดนตรีประกอบการแสดง ใช้วงปี่พาทย์ดึกดำบรรพ์ดัดแปลงมาจากวงปี่พาทย์ไม้นวมเครื่องใหญ่ ประกอบด้วยระนาดเอกไม้นวม ระนาดทุ้ม(ไม้) ระนาดเหล็กทุ้ม ฆ้องวงใหญ่ ฆ้องหุ่ย ฆ้องเพียงออ ฆ้องอู้ ซออู้ ตะโพน กลองตะโพน กลองแขกและฉิ่ง

ละครพันทาง

ละครพันทาง หมายถึงละครแบบผสม คือ การนำเอาลีลาท่าทีของชนต่างชาติเข้ามาปรับปรุงกับทำรำแบบไทยๆ การแสดงละครชนิดนี้แต่เดิมเป็นการริเริ่มของเจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง เป็นผู้คิดค้นนำเอาเรื่องของพงศาวดารของชาติต่างๆมาแต่งเป็นบทละครสำหรับแสดง

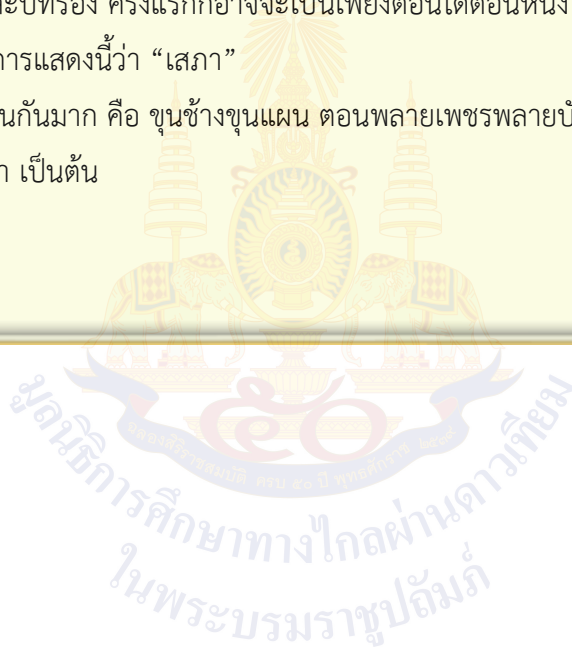
พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ได้กำหนดชื่อนี้และทรงปรับปรุงให้มีฉากประกอบการแสดงเพื่อให้แลเห็นสมจริงสมเนื่อร้องซึ่งยังปรับปรุงลีลาท่ารำของชนชาติกับท่าทางอิริยาบถของสามัญชนเข้ามาผสมกัน เพลงร้องประกอบการแสดงนั้นส่วนมากต้นเสียงกับลูกคู่เป็นผู้ร้อง แต่ก็มีบ้างที่กำหนดให้ตัวละครเป็นผู้ร้อง ปี่พาทย์ประกอบการแสดงใช้วงปี่พาทย์ไม้นวม บทที่ใช้มักเป็นบทที่กล่าวถึง ตัวละครที่มีเชื้อชาติต่างๆ เช่น พม่า มอญ จีน ลาว บทที่นิยมนำมาเล่นในปัจจุบันมีเรื่องลิลิตพระลอและราชาธิราชตอนสมิงพระรามอาสา ลักษณะการแต่งตัวของละครพันทางจะแต่งตามเชื้อชาติและความเป็นจริงของตัวละครในบทนั้น ๆ

ละครเสภา

ละครเสภา คือ ละครที่มีลักษณะการแสดงคล้ายละครนอก รวมทั้งเพลงร้องนำ ทำนองดนตรี และการแต่งกายของตัวละคร แต่มีข้อบังคับอยู่อย่างหนึ่งคือต้องมีขับเสภาแทรกอยู่ด้วยจึงจะเป็นละครเสภา ก่อนที่จะเกิดละครเสภาขึ้นนั้น เข้าใจว่าจะมีการขับเสภาเป็นเรื่องราวก่อน เรื่องที่นำขับเสภาและนิยมกันอย่างแพร่หลาย คือ เรื่องขุนช้างขุนแผน การขับเสภาตั้งแต่โบราณนั้นไม่มีเครื่องดนตรีชนิดใดประกอบ นอกจากกรับ ที่ผู้ขับขับประกอบแทรกในทำนองขับของตนเท่านั้น ครั้นเวลาต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ซึ่งทรงโปรดสดับการขับเสภาได้โปรดเกล้าฯ ให้จัดวงปี่พาทย์เข้าประกอบเป็นอุปกรณ์ขับเสภา โดยให้แทรกเพลงร้องส่งให้ปี่พาทย์รับและบรรเลงเพลงหน้าพาทย์เหมือนอย่างการแสดงละครนอก ตอนใดดำเนินเรื่องก็ขับเสภา ตอนใดเป็นถ้อยคำรำพันหรือข้อความอื่นที่ควรแก่การร้องส่งก็ร้อง จะเป็นเพลงซ้ำปี่หรือโอ้ปี่อย่างละครนอกก็ได้ ตอนใดเป็นบทไปมาหรือรบกัน ปี่พาทย์ก็บรรเลงเพลงเชิดประกอบ ต่อมาได้วิวัฒนาการให้มีผู้แสดงออกมาแสดงตามบทเสภาและบทร้อง ครั้งแรกก็อาจจะเพียงตอนใดตอนหนึ่ง ครั้นต่อมาก็เลยปรับปรุงให้เป็นการแสดงทั้งหมด และเรียกการแสดงนี้ว่า “เสภา”

ละครเสภาที่นิยมเล่นกันมาก คือ ขุนช้างขุนแผน ตอนพลายเพชรพลายบัวออกศึก , พระไวยแตกทัพ , ขุนแผนเข้าห้องนางแก้วกิริยา เป็นต้น

ประเภทของละคร

ละคร หมายถึง การแสดงประเภทหนึ่งซึ่งแสดงเรื่องราวความเป็นไปของชีวิตที่ปรากฏในวรรณกรรม มีศิลปะการแสดงและดนตรีเป็นสื่อสำคัญ
ละคร ตามความหมายนี้หมายถึงละครรำ เพราะว่าเป็นการแสดงออกทางความคิดโดยมุ่งเน้นถึงลักษณะท่าทางอิริยาบถในขณะที่เคลื่อนไหวตัวในระหว่างการรำ

ละครไทยสามารถแบ่งออกได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้

๑. ละครรำ คือละครที่ใช้ศิลปะการรำรำในการดำเนินเรื่อง แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

๑.๑ ละครรำแบบมาตรฐานดั้งเดิม มี ๓ ชนิด คือ

- ละครชาตรี
- ละครนอก
- ละครใน

๑.๒ ละครที่ปรับปรุงขึ้นใหม่ มี ๓ ชนิด คือ

- ละครดึกดำบรรพ์
- ละครพันทา
- ละครเสภา

๒. ละครร้อง คือละครที่ใช้ศิลปะการร้องดำเนินเรื่อง เป็นละครแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลมาจากตะวันตก แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

- ๒.๑ ละครร้องล้วน ๆ
- ๒.๒ ละครร้องสลับพูด

๓. ละครพูด คือละครที่ใช้ศิลปะการพูดในการดำเนินเรื่อง เป็นละครแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลมาจากตะวันตก แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

- ๓.๑ ละครพูดล้วน ๆ
- ๓.๒ ละครพูดสลับรำ

๔. ละครสังคีต เป็นละครที่ใช้ศิลปะการพูดและการร้องดำเนินเรื่องเหมือนกัน นอกจากนั้นยังมีการแสดงที่เกิดขึ้นใหม่ในสมัย รัชกาลที่ ๕ อีก ๒ อย่างคือ ลิเก และหุ่น (หุ่นเล็ก, หุ่นกระบอก, หุ่นละครเล็ก)

ละครร้อง

กำเนิดขึ้นในตอนปลายรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ละครร้อง ได้ปรับปรุงขึ้นโดยได้รับอิทธิพลจากละครต่างประเทศ ละครร้องนั้นต้นกำเนิด มาจากจากแสดงของชาวมลายู เรียกว่า “บังสาวัน” (Malay Opera) ได้เคยเล่นถวายเป็นรัชกาลที่ ๕ ทอดพระเนตรครั้งแรกที่เมืองไทรบุรี และต่อมาละครบังสาวันได้เข้ามาแสดงในกรุงเทพฯ พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ทรงแก้ไขปรับปรุงเป็นละครร้องเล่นที่โรงละครปรีดาลัย ละครของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์นี้ต่อมาภายหลังได้เปลี่ยนเรียกชื่อว่า “ละครหลวงนฤมิตร” บางครั้งคนยังเรียกว่า “ละครปรีดาลัย” ต่อมาเกิดคณะละครร้องแบบปรีดาลัยขึ้นมากมายเช่นกระปารมย์ ปรามอห์เมือง ประเทืองไทย วิไลกรุง ไฉวเวียง เสรีสำเร็จ บันเทิงไทย และนาครบันเทิง เป็นต้น ละครนี้ได้นิยมกันมาจนถึงสมัยรัชกาลที่ ๖ และรัชกาลที่ ๗

นอกจากนี้ได้เกิดละครร้องขึ้นอีกแบบหนึ่งดัดแปลงละครของชาวตะวันตก จากละครอุปรากร ที่เรียกว่า “โอเปอเรติก ลิเบรโต” (Operatic Libretto) มาเป็นละครในภาษาไทย และได้รับความนิยมอีกแบบหนึ่ง ละครร้องจึงแบ่งออกเป็น ๒ ชนิดคือ

๑. ละครร้องสลับท ใน พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์

๒. ละครร้องล้วน ๆ ใน สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชเจ้าฟ้ามหาวชิราวุธสยามมกุฎราชกุมาร

ผู้แสดง

ละครร้องสลับท ใช้ผู้หญิงแสดงล้วน ยกเว้นตัวตลกหรือจำพวกที่เรียกว่า “ตลกตามพระ” ซึ่งใช้ผู้ชายแสดง มีบทบาทเป็นผู้ช่วยพระเอกแสดงบทตลกขบขันจริง ๆ เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน

ละครร้องล้วน ๆ ใช้ผู้ชาย และผู้หญิงแสดงจริงตามเนื้อเรื่อง

เรื่องที่แสดง

ละครร้องสลับท พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ เป็นผู้พระนิพนธ์บท และกำกับการแสดง เรื่องที่แสดงได้แก่ ตึกตายอดรัก ขวดแก้วเจียรไน เครื่องรางค์ กากี

ละครร้องล้วน ๆ เรื่องที่แสดง คือ เรื่องสาวตรี

การแสดง

ละครร้องสลับทูต มีทั้งบทร้อง และบทพูด ยึดถือการร้องเป็นส่วนสำคัญ บทพูดเจรจาสอดแทรกเข้ามาเพื่อทวนบทที่ตัวละครร้องออกมานั่นเอง แม้ตัดบทพูดออกทั้งหมดเหลือแต่บทร้องก็ยังได้เนื้อเรื่องสมบูรณ์ มีลูกคู่คอยร้องรับอยู่ในฉาก ยกเว้นแต่ตอนที่เป็นการเกริ่นเรื่องหรือดำเนินเรื่อง ลูกคู่จะเป็นผู้ร้องทั้งหมด ตัวละครจะทำท่าประกอบตามธรรมชาติมากที่สุดทรงเรียกว่า “ละครกำแบ”

ละครร้องล้วน ๆ ตัวละครขับร้องโต้ตอบกัน และเล่าเรื่องเป็นทำนองแทนการพูดดำเนินเรื่องด้วยการร้องเพลงล้วน ๆ ไม่มีบทพูดแทรก มีเพลงหน้าพาทย์ประกอบกิริยาบถของตัวละคร จัดฉากตามท้องเรื่อง ใช้เทคนิคอุปกรณ์แสงสีเสียงเพื่อสร้างบรรยากาศให้สมจริง

ดนตรี

ละครร้องสลับทูต บรรเลงด้วยวงปี่พาทย์ไม้นวมหรืออาจใช้วงมโหรีประกอบ ในกรณีที่นักแสดงเรื่องเกี่ยวกับชนชาติอื่น ๆ

ละครร้องล้วน ๆ บรรเลงด้วยวงปี่พาทย์ไม้นวม

เพลงร้อง

ละครร้องสลับทูต ใช้เพลงชั้นเดียวหรือเพลง ๒ ชั้น ในขณะที่ตัวละครร้องใช้ซออุคตลอดตามเบา ๆ เรียกว่า “ร้องคลอ”

ละครร้องล้วน ๆ ใช้เพลงชั้นเดียวหรือเพลง ๒ ชั้น ที่มีลำนำทำนองไพเราะ

สถานที่แสดง มักแสดงตามโรงละครทั่วไป

ละครพูด

ละครพูดเริ่มขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีการแสดงละครพูดสมัครเล่นเป็นครั้งแรก เนื้อเรื่องละครพูดที่แสดงในสมัยนี้ ดัดแปลงมาจากบทละครรำที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย

พ.ศ. ๒๔๒๒ หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์ลิลิตนิทราชาคริต จบบริบูรณ์แล้ว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมาคม “แมจิกลิโซไซเอตี” โดยมีสมเด็จพระเจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ เป็นนายกสมาคมจัดการแสดงละครเรื่องนี้ขึ้น ทรงเป็นผู้กำหนดตัวละครเอง โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กรมหมื่นทิฆารวงษ์ประวัติ เป็นอาบู่หะซัน พระองค์เจ้าจิตรเจริญ คือ สมเด็จพระเจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ เป็นตัวนางนอกชาติอล

พ.ศ. ๒๔๒๕ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการแสดงละครเรื่องอิเหนาในงานเฉลิมพระราชมณเฑียร พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ละครที่แสดงในครั้งนี้เป็นละครรำ แต่มีบทเจรจาที่

ทรงพระราชนิพนธ์เองบ้าง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงพิชิตปรีชากรและเจ้านายพระองค์อื่นๆ แต่งถวายบ้าง

พ.ศ. ๒๔๔๗ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราวุธ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงสำเร็จการศึกษา และเสด็จนิวัติประเทศไทยแล้ว ทรงตั้ง "ทวีปัญญาสโมสร" ขึ้นในพระราชอุทยานสราญรมย์ แต่ในสมัยเดียวกันนี้ได้มีการตั้ง "สามัคยาจารย์สโมสร" ซึ่งมีเจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรีเป็นประธานอยู่ก่อนแล้ว กิจกรรมของ ๒ สโมสรที่คล้ายคลึงกัน คือการแสดงละครพูดแบบใหม่ที่ได้รับอิทธิพลจากละครตะวันตก สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ทรงมีส่วนร่วมในกิจการการแสดงละครพูดของทั้ง ๒ สโมสรนี้ จึงได้ถวายพระเกียรติว่าทรงเป็นผู้ให้กำเนิดละครพูด

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นยุคทองของละครพูด ประชาชนให้ความสนใจต่อละครประเภทนี้มาก เพราะเห็นว่าเป็นของแปลกและแสดงได้ง่าย พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงสนับสนุนละครพูดอย่างยิ่ง ทรงพระราชนิพนธ์บทละครพูดที่ดีเด่นเป็นจำนวนมาก และทรงร่วมในการแสดงด้วยหลายครั้ง

ละครพูดแบ่งได้เป็นประเภทใหญ่ๆ คือ

๑. ละครพูดล้วนๆ หรือละครพูดแบบร้อยแก้ว
๒. ละครพูดแบบร้อยกรอง
๓. ละครพูดสลับลำ

ผู้แสดง

ละครพูดล้วนๆ ในสมัยโบราณใช้ผู้ชายแสดงล้วน ต่อมานิยมใช้ผู้แสดงเป็นชายล้วน ต่อมานิยมใช้ผู้แสดงชายจริงหญิงแท้

ละครพูดแบบร้อยกรอง ใช้ผู้แสดงทั้งชายและหญิง มีบุคคลิกและการแสดงเหมาะสมตามลักษณะที่บ่งไว้ในบทละคร น้ำเสียงแจ่มใสชัดเจนดี เสียงกังวาน พุดฉะฉาน ไหวพริบดี

ละครพูดสลับลำ ใช้ผู้แสดงทั้งชายและหญิง เหมือนละครพูดแบบร้อยกรอง

การแต่งกาย

ละครพูดล้วนๆ แต่งกายตามสมัยนิยม ตามเนื้อเรื่องโดยคำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของตัวละคร

ละครพูดแบบร้อยกรอง แต่งให้เหมาะสมถูกต้องตามบุคลิกของตัวละคร และยุคสมัยที่บ่งบอกไว้ในบทละคร

ละครพูดสลับลำ การแต่งกายเหมือนละครพูดล้วนๆ หรือแต่งกายตามเนื้อเรื่อง

เรื่องที่แสดง

ละครพูดล้วนๆ เรื่องที่แสดงเรื่องแรก คือ เรื่อง"โพงพาง" เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๓ เรื่องต่อมาคือ "เจ้าข้าสารวัด" ทั้งสองเรื่อง เป็นพระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

ละครพูดแบบร้อยกรอง จำแนกตามลักษณะคำประพันธ์ดังนี้ คือ

๑. ละครพูดคำกลอน จากบทประพันธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว เช่น เรื่องเวนิสวานิช ทรงแปลเมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๙ เรื่องพระร่วง ทรงพระราชนิพนธ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๐

๒. ละครพูดคำฉันท์ ได้แก่ เรื่องมัทนะพาธา พระราชนิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๖

๓. ละครพูดคำโคลง ได้แก่ เรื่องสีนาคา ของอัญญาพรรณ(อาจารย์มนตรี ตราโมท) ประพันธ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๙

ละครพูดสลับลำ ได้แก่ เรื่องชิงนาง และปล่อยแก่ ซึ่งเป็นของนายบัว ทองอิน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชนิพนธ์บทร้องแทรก โดยใช้พระนามแฝงว่า "ศรีอยุธยา" และทรงแสดงเป็นหลวงเกียรติคุณ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๙

การแสดง

ละครพูดล้วนๆ การแสดงจะดำเนินเรื่องด้วยวิธีพูดใช้ท่าทางแบบสามัญชนประกอบ การพูดที่เป็นธรรมชาติ ลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งของละครชนิดนี้คือ ในขณะที่ตัวละครคิดอะไรอยู่ในใจ มักจะใช้วิธีปองปากพูดกับผู้ดู ถึงแม้จะมีตัวละครอื่นๆ อยู่ใกล้ๆ ก็สมมติว่าไม่ได้ยิน

ละครพูดแบบร้อยกรอง การแสดงจะดำเนินเรื่องด้วยวิธีพูดที่เป็นคำประพันธ์ชนิด คำกลอน คำฉันท์ คำโคลง

ละครพูดสลับลำ ยึดถือบทพูดมีความสำคัญในการดำเนินเรื่องแต่เพียงอย่างเดียว บทร้องเป็นเพียงสอดแทรก เพื่อเสริมความ ย้ำความ

ดนตรี

ละครพูดล้วนๆ บรรเลงโดยวงดนตรีสากลหรือวงปี่พาทย์ไม้นวม แต่จะบรรเลงประกอบเฉพาะเวลาปิดฉากเท่านั้น

ละครพูดแบบร้อยกรอง บรรเลงดนตรีคล้ายกับละครพูดล้วนๆ

ละครพูดสลับลำ บรรเลงดนตรีคล้ายกับละครพูดล้วนๆ แต่บางครั้งในช่วงดำเนินเรื่อง ถ้ามีบทร้อง ดนตรีก็นำบรรเลงร่วมไปด้วย

เพลงร้อง

ละครพูดล้วนๆ เพลงร้องไม่มี ผู้แสดงดำเนินเรื่องโดยการพูด

ละครพูดแบบร้อยกรอง เพลงร้องไม่มี ผู้แสดงดำเนินเรื่องโดยการพูดเป็นคำประพันธ์ชนิดนั้นๆ

ละครพูดสลับลำ มีเพลงร้องเป็นบางส่วน โดยทำนองเพลงขึ้นอยู่กับผู้ประพันธ์ที่จะแต่งเสริมเข้ามาในเรื่อง

ละครสังคีต

ละครสังคีต คำว่า "สังคีต" หมายถึง การรวมเอาการ ฟ้อนรำ และการละคร พร้อมทั้งดนตรีทางขับร้อง และดนตรีทางเครื่องด้วย ละครสังคีตหมายถึง ละครที่มีทั้งบทพูดและบทร้องเป็นส่วนสำคัญเสมอ จะตัดอย่างใดอย่างหนึ่งออกไม่ได้

ผู้แสดง ใช้ผู้ชายและผู้หญิงแสดงจริงตามเนื้อเรื่อง

การแต่งกาย แต่งตามสมัยนิยม คำนึงถึงสภาพความเป็นจริงของฐานะตัวละครตามเนื้อเรื่อง และความงดงามของ

เครื่องแต่งกาย

เรื่องที่แสดง นิยมแสดงบทพระราชนิพนธ์ใน พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว มี ๔ เรื่อง ได้แก่ เรื่องหนามยอกเอาหนามบ่ง ทรงเรียกว่า "ละครสลับลำ" เรื่องวิวาห์พระสมุทร ทรงเรียกว่า "ละครพูดสลับลำ" เรื่องมิกาโดและวังดี ทรงเรียกว่า "ละครสังคีต"

การแสดง มุ่งหมายที่ความไพเราะของเพลง ตัวละครจะต้องร้องเองคล้ายกับละครร้อง แต่ต่างกันที่ละครร้องดำเนินเรื่องด้วยบทร้อง การพูดเป็นเจรจาทวนบท ส่วนละครสังคีตมุ่งบทร้องและบทพูดเป็นหลักสำคัญในการดำเนินเรื่อง เป็นการแสดงหมู่ทั้งดงาม ในการแสดงแต่ละเรื่องจะต้องมีบทของตัวละครประกอบเสมอ และมุ่งไปในทางสนุกสนาน

ดนตรี ดีลหุฟังที่ดีที่สุด บรรเลงด้วย วงปี่พาทย์มโหรี

เพลงร้อง ใช้ เพลงชั้นเดียว หรือ เพลง ๒ ชั้น มีลำนำที่ไพเราะ

ความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครกับชีวิตมนุษย์

นาฏศิลป์กับบทบาททางสังคม

นาฏศิลป์เป็นศิลปะแขนงหนึ่งที่สร้างสรรค์สุนทรียะด้านจิตใจและอารมณ์ให้กับคนในสังคมและมีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ที่สามารถสะท้อนวิถีชีวิตและกิจกรรมของคนในสังคม ทั้งที่เป็นกิจกรรมส่วนตัวและกิจกรรมส่วนรวม ดังพิจารณาได้จากบทบาทของนาฏศิลป์ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ทางด้านต่าง ๆ เช่น บทบาทในพิธีกรรมรัฐพิธีและราชพิธี การแสดงนาฏศิลป์ในพิธีกรรมต่าง ๆ สามารถแสดงถึงความเชื่อในพลังเหนือธรรมชาติของภูตผีปีศาจ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย เช่น การพ้อนรำในพิธีรำผีฟ้าเพื่อรักษาโรค หรือสะเดาะเคราะห์ของภาคอีสาน การพ้อนผีมดผีเม็งในภาคเหนือ ที่จะมีผู้หญิงมาเข้าทรง เป็นต้น

นาฏศิลป์ไทยในสังคมปัจจุบัน

เมื่อกล่าวถึงคำว่า นาฏศิลป์ไทย ทุกท่านคงนึกถึงภาพ คนแต่งกายแบบละคร สวมชุดมงกุฏ ทำท่าร้ายรำตามทำนองเพลง และมองว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่โบราณ คร่ำครึ ไม่เข้ากับสังคมยุคสมัยปัจจุบัน ที่ทุกสิ่งทุกอย่างต้องรวดเร็ว ฉับไว และดูเป็นสากล แต่คงไม่มีใครทราบว่าสิ่งที่ท่านมองเห็นว่าล้าหลังนั้น เป็นเครื่องยืนยันถึงอดีต ความเป็นมาและวัฒนธรรมที่สั่งสม อันมีคุณค่ายิ่งของชาติไทย

↓

คำว่า นาฏศิลป์ ตามความหมายของพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

นาฏ - น. นางละคร นางพ่อนรำ ไทยใช้หมายถึง หญิงสาวสวย เช่น นางนาฏ

นาฏกรรม - น. การละคร พ่อนรำ

นาฏศิลป์ - น. ศิลปะแห่งการละครหรือการพ่อนรำ

นอกเหนือจากนี้ ยังมีท่านผู้รู้ได้ให้ความหมายของคำว่า นาฏศิลป์ ในแง่มุมต่างๆ ไว้ดังนี้

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพฯ ทรงอธิบายถึงกำเนิดและวิวัฒนาการของนาฏศิลป์ที่ผูกพันกับมนุษย์ ดังนี้

↓

“ การพ่อนรำ ย่อมเป็นประเพณี ในเหล่านมนุษย์ทุกชาติทุกภาษา ไม่เลือกว่าจะอยู่ ณ ประเทศถิ่นสถานที่ใดในพิภพนี้ คงมีวิธีการพ่อนรำตามวิสัยชาติของตนด้วยกันทั้งนั้น อย่าว่าแต่มนุษย์เลย ถึงแม้สัตว์เดรัจฉานก็มีวิธีพ่อนรำ ดังเช่น สุนัขกาไก่ เป็นต้น เวลาใดที่สບอารมณ์มันเข้ามันก็เต้นโลดกรีดกรายทำกิริยาท่าทางได้ต่างๆ ฯลฯ “ อาจารย์ธนิต อยู่โพธิ์ ได้ให้ความหมายของนาฏศิลป์ ไว้ดังนี้

“ คำว่า นาฏยะ หรือ นาฏะ ความจริงมีความหมายรวมเอาศิลปะ ๓ อย่างไว้ด้วยกัน คือ การพ่อนรำหนึ่ง การบรรเลงดนตรีหนึ่ง และการขับร้องหนึ่ง หรือพูดอย่างง่ายๆ คำว่า นาฏยะ มีความหมายรวมทั้งการพ่อนรำขับร้องและประโคมดนตรีด้วย ไม่ใช่มีแต่ความหมายเฉพาะศิลปะแห่งการพ่อนรำอย่างเดียวดังที่ท่านเข้าใจกัน “

สรุปความได้ว่า นาฏศิลป์ เป็นศิลปะที่มนุษย์แสดงออกเมื่อเกิดอารมณ์ขึ้น มีวิวัฒนาการมาพร้อมความเจริญของมนุษย์ มีการจัดระเบียบแบบแผนให้เกิดความงดงาม ประกอบไปด้วย การร้อง การรำ และการบรรเลงดนตรีการแสดงนาฏศิลป์ของไทย ปรากฏในรูปแบบของการละคร พ่อน รำ ระเบ้า เต้น การแสดงพื้นเมืองภาคต่างๆ ซึ่งมีการขับร้องและการบรรเลงดนตรี

รวมอยู่ด้วย ถือกำเนิดขึ้นมาจากธรรมชาติ ความเชื่อ ศาสนา ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ผสมกับได้รับอารยธรรมจากประเทศอินเดียที่มีความเจริญก้าวหน้าทางศิลปวิทยาการทางด้านต่างๆ ต่อมาได้มีการพัฒนา ปรับปรุง เปลี่ยนแปลง จนกลายมาเป็นนาฏศิลป์ไทยที่มีแบบแผน

↓

นาฏศิลป์ไทยในอดีตมีบทบาทสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยตั้งแต่เกิดจนตาย บทบาทในงานสำคัญของหลวงพิธีกรรมต่างๆของชาวบ้าน รวมถึงการสร้างความบันเทิงให้กับผู้คนในสังคม เช่นการแสดงลิเก ละคร โขน เพลงพื้นเมืองต่างๆ เมื่อสังคมยุคปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว นาฏศิลป์ไทยจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตัวเองจากที่ตอบสนองความต้องการของมนุษย์อย่างในอดีต มาเป็นบทบาททางด้านต่างๆที่สามารถจำแนกบทบาทให้เห็นได้ ดังนี้

๑. บทบาททางการศึกษา การแสดงออกทางด้านศิลปะนั้นถือเป็นศาสตร์และศิลป์ ในอดีต การเรียนของศาสตร์แขนงนี้มักอยู่ในแวดวงที่จำกัดเฉพาะกลุ่มเท่านั้น แต่ปัจจุบันมีการเปิดกว้างมากขึ้น มีการจัดตั้งสถานศึกษาสำหรับการสอนนาฏศิลป์ขึ้นหลายแห่ง ทั้งของรัฐ ที่สอนทางด้านนาฏศิลป์ มีหน้าที่ทำนุบำรุงรักษาศิลปะโดยตรง สถานศึกษาของเอกชนที่สอนนาฏศิลป์ให้แก่กุลบุตรกุลธิดา เพื่อส่งเสริมความสามารถและบุคลิกภาพรวมถึงส่งเสริมลักษณะนิสัย

๒. บทบาททางธุรกิจและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งบทบาทนี้เห็นได้อย่างชัดเจน ในการแสดงตามงานเทศกาลท่องเที่ยวต่างๆ ที่ภาครัฐหรือเอกชนจัดขึ้น จะต้องมือนาฏศิลป์ไทยเข้าไปเกี่ยวข้องอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบมหรสพสมโภชหรือ การแสดงแสง เสียงสือและผสม โดยศิลปะการแสดงเหล่านี้ถือเป็นจุดขายที่สำคัญ นอกเหนือจากนี้ยังมีโรงละครของเอกชนเปิดทำการแสดงเพื่อให้ชาวต่างชาติหรือผู้ที่สนใจเข้าชมดำเนินการในรูปแบบธุรกิจอย่างชัดเจน

๓. บทบาทในการอนุรักษ์และเผยแพร่เอกลักษณ์ของชาติ ปัจจุบันวัฒนธรรมต่างชาติมี

บทบาทอย่างมากในสังคมไทย และเป็นไปได้ว่าอนาคตประเทศไทยอาจถูกกลืนทางวัฒนธรรมได้ เพื่อให้ความเป็นไทยคงอยู่ สิ่งที่จะช่วยได้นั้นคือ เอกลักษณ์ของชาติในด้านต่างๆ โดยใช้วิธีการเผยแพร่ อนุรักษ์ และสร้างสรรค์ศิลปะการแสดง นอกจากนี้ยังเป็นการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจอันดี กับประเทศต่างๆ เพิ่มขึ้นอีกด้วย

จะเห็นได้ว่านาฏศิลป์ไทยได้ปรับตัวให้ดำรงอยู่ได้ในสังคมไทย ช่วยสร้างอาชีพให้กับผู้คน สร้างเสริม ความเข้าใจอันดีระหว่างสังคมหนึ่งกับอีกสังคมหนึ่ง ส่งเสริมเอกลักษณ์ของชาติให้ชัดเจน ส่งเสริม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจนรายได้เข้าประเทศ และอื่นๆอีกมากมายที่สอดแทรกอยู่ในวิถีชีวิตของผู้คน ในสังคม จึงเห็นได้ว่า สิ่งที่ย่างท่านอาจมองอย่างไม่เข้าใจ ดูว่าไม่เป็นสากลหรือเข้ากับยุคสมัย แต่สิ่งนี้ เป็นสิ่งสำคัญระดับชาติที่ช่วยให้ชาติไทยดำรงอยู่ได้ เป็นประเทศที่มีเอกลักษณ์ของตัวเองไม่เหมือน ประเทศใด จงภูมิใจและช่วยกันรักษาสິงนี้ให้คงอยู่กับประเทศไทยต่อไปตราบนานเท่านาน

การเขียนโครงเรื่อง

โครงเรื่องเป็นการกำหนดแนวทางการเขียน การเรียบเรียงข้อมูล การจัดลำดับความคิด และการจัดลำดับหัวข้อ หลังจากที่ได้รวบรวบข้อมูล การเขียนโครงเรื่องจึงเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในงานเขียน แต่ก็ได้หมายความว่าผู้เขียนจะต้องเขียนตามโครงเรื่องที่วางไว้เสมอ เพราะเมื่อลงมือเขียนจริงอาจมีการปรับเปลี่ยนโครงได้ตามความเหมาะสม นอกจากนี้การเขียนโครงเรื่องยังช่วยให้ผู้เขียนไม่สับสนเวลาเขียน หรือเขียนหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งยาวเกินไป และอาจจะลืมเขียนบางหัวข้อ ดังนั้นการเขียนโครงเรื่องก่อนที่จะลงมือเขียนจะทำให้งานเขียนมีความสมบูรณ์มากที่สุด ประการเขียนโครงเรื่องมีประโยชน์ในการเขียนหลายประการ ดังนี้

๑. โครงเรื่องช่วยในการนำเสนอเนื้อหา ทำให้ผู้เขียนเตรียมเนื้อหาได้อย่างเหมาะสมกับจุดมุ่งหมายในการเขียน รู้จักกำหนดขอบข่ายของเนื้อหา รวมทั้งช่วยให้เห็นแนวทางการเรียบเรียงความคิด ว่าควรจะใช้แบบใด และมีเนื้อหาในประเด็นหรือหัวข้อใดที่เรายังไม่รู้ดีพอหรือยังหารายละเอียดไม่ได้ เราก็สามารถเตรียมความรู้เหล่านี้เพิ่มเติมได้อีกจนเพียงพอ

๒. โครงเรื่องช่วยแบ่งหัวข้อได้ชัดเจน การแบ่งหัวข้อใหญ่และหัวข้อย่อยอย่างชัดเจนทำให้ผู้เขียนสามารถจัดลำดับเพื่อเชื่อมโยงหัวข้อย่อยกับหัวข้อย่อย หัวข้อใหญ่กับหัวข้อย่อยได้ง่าย

๓. โครงเรื่องช่วยเขียนเรื่องอย่างมีเหตุผล ทำให้ผู้เขียนมองเห็นความสัมพันธ์ของประเด็นต่างๆ ในเนื้อหาจากโครงเรื่องได้ชัดเจน ว่ามีประเด็นหรือหัวข้อใดเกี่ยวข้องกันบ้าง และความคิดของประเด็นต่างๆ เหล่านั้นเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร จึงจะทำให้เนื้อหาที่น่าสนใจและสมเหตุสมผล

๔. โครงเรื่องช่วยในการวางสัดส่วนของเรื่องได้เหมาะสม โครงเรื่องช่วยให้ทราบว่าควรเขียนในประเด็นอะไรบ้าง มีประเด็นใดที่ไม่ควรเขียน หรือประเด็นใดควรนำความคิดหรือรายละเอียดมาสนับสนุนมากน้อยแค่ไหน จึงจะพอเหมาะกับความยาว ซึ่งจะช่วยให้สัดส่วนของเรื่องเหมาะสม

๕. โครงเรื่องช่วยให้ลืมหัวข้อเรื่องที่จะเขียน ในขณะที่เขียนเราอาจจะจดจ่อกับเรื่องที่เขียนจนลืมเขียนหัวข้ออื่นๆ ได้ แต่การเขียนโครงเรื่องจะช่วยเตือนความจำให้เราไม่ลืมเขียนหัวข้อ

๖. โครงเรื่องช่วยให้สับสนเวลาเขียน การเขียนโครงเรื่องก่อนลงมือเขียนเปรียบเสมือนการเขียนฉบับร่างของงานเขียน เมื่อลงมือเขียนจึงสามารถเขียนตามหัวข้อต่างๆ ที่ผู้เขียนได้วางโครงเรื่องไว้ทำให้ไม่เกิดความสับสนเวลาเขียนโยชน์ของโครงเรื่องรูปแบบของการเขียนโครงเรื่อง

๑. โครงเรื่องแบบคร่าวๆ เป็นการเขียนโครงเรื่องอย่างคร่าว ๆ ด้วยคำหรือวลีอย่างหยาบ ๆ เพื่อวางแผนเรื่องที่สั้น ๆ เรียงลำดับเหตุการณ์กันมา โดยอาจจัดเป็นหัวข้อใหญ่และมีหัวข้อย่อยก็ได้

ตัวอย่าง เรื่อง ภาวะโลกร้อน

- ความหมาย
- สาเหตุ
- ผลกระทบ
- สิ่งแวดล้อม
- เศรษฐกิจ
- สุขภาพ
- การแก้ปัญหา
- ลดการใช้พลังงาน
- ปลูกต้นไม้
- ลดใช้ถุงพลาสติก

๒. โครงเรื่องแบบหัวข้อ โครงเรื่องแบบนี้เขียนด้วยคำวลีสั้น ๆ หรืออนุประโยคที่ไม่ได้ความครบถ้วนในตัวเอง และมีตัวเลขหรืออักษรย่อกำกับประเด็นทุกประเด็นที่สังเขปด้วยคำวลีหรืออนุประโยคนั้น ๆ

ตัวอย่าง เรื่อง ภาวะโลกร้อน

๑. ความหมายภาวะโลกร้อน
๒. สาเหตุภาวะโลกร้อน
๓. ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน
 - ๓.๑ ด้านสิ่งแวดล้อม
 - ๓.๒ ด้านเศรษฐกิจ
 - ๓.๓ ด้านสุขภาพ
๔. การแก้ปัญหา
 - ๔.๑ ลดการใช้พลังงาน
 - ๔.๒ ปลูกต้นไม้และรักษาป่าไม้
 - ๔.๓ ลดการใช้ถุงพลาสติก

๓. โครงเรื่องแบบประโยค โครงเรื่องแบบนี้เขียนด้วยข้อความซึ่งเป็นประโยคที่สมบูรณ์และชัดเจน มีเลขหรืออักษรย่อกำกับประโยคทุกประโยคที่เป็นประเด็นของเรื่องนั้น

ตัวอย่าง เรื่อง ภาวะโลกร้อน

๑. ความหมายของภาวะโลกร้อน
๒. สาเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อน
๓. ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน
 - ๓.๑ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม
 - ๓.๒ ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ
 - ๓.๓ ผลกระทบด้านสุขภาพ
๔. การแก้ปัญหาภาวะโลกร้อน
 - ๔.๑ อนุรักษ์พลังงาน
 - ๔.๒ อนุรักษ์ป่าไม้
 - ๔.๓ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

แนวทางการเขียนโครงเรื่อง

๑. การประมวลความคิด คือ รวบรวมข้อมูลเป็นหัวข้อต่างๆ
๒. การจัดสรรความคิด คือ จัดหมวดหมู่ข้อมูลและจัดลำดับความสำคัญของแต่ละหัวข้อ
๓. การจัดหมวดหมู่หรือแยกประเภทความคิด จัดลำดับของหัวข้อแต่ละหัวข้อให้มีเนื้อหาต่อเนื่องเป็นลำดับและสัมพันธ์กัน ผู้เขียนสามารถจัดลำดับเนื้อหาตามลำดับเวลา ตามประเพณีนิยม ตามความสำคัญน้อยไปสำคัญมากหรือสำคัญมากไปหาสำคัญน้อย เป็นต้น
๔. การเขียนโครงเรื่อง เขียนโครงเรื่องให้เป็นระเบียบโดยใช้รูปแบบการเขียนแบบเดียวกันตลอดเนื้อหา และจัดหัวข้อย่อยแต่ละข้อเยื้องไปทางขวา

วางแผนการจัดการแสดง

องค์ประกอบในการสร้างงาน นาฏศิลป์และศิลปะการแสดง

๑. นักแสดง ถือว่าเป็น "สื่อกลาง" ระหว่างนักแสดงหรือผู้สร้างงานกับผู้ชมคนดู ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด
๒. บท หรือ เรื่องราว แนวคิด ที่กำหนดวิธีการแสดงของนักแสดง ไม่ว่าจะเป็นบทละครภาพยนตร์ แนวคิดในการเดินรำ
๓. การแสดง ถือว่าเป็น "ตัวงาน" หรือ "ผลผลิต" จากการสร้างงาน
๔. ผู้ชม ผู้เสพผลงานนาฏศิลป์และศิลปะการแสดงที่ได้จัดสร้างขึ้น
๕. ฝ่ายงานต่างๆ เช่น ผู้กำกับ การแสดง ผู้กำกับเวที ทีมงานฝ่ายฉากอุปกรณ์ เครื่องแต่งกาย แต่งหน้า ฝ่ายดนตรี แสง เสียง และ ฝ่ายเทคนิคพิเศษต่างๆ

ขั้นตอนการดำเนินการ จัดการแสดง

๑. แบ่งหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ออกเป็น ๓ ฝ่าย
 - ฝ่ายอำนวยการแสดง
 - ฝ่ายจัดการแสดง
 - ฝ่ายธุรการ
๒. คัดเลือกนักแสดง การแสดงประเภทรำ ระบำผู้แสดงที่มีรูปร่างลักษณะใกล้เคียงกัน
๓. เรียกประชุมเพื่อมอบหมายงานให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ
๔. จัดการประชุมติดตามผลการทำงานของแต่ละฝ่าย
๕. ฝึกซ้อมการแสดง มีการกำหนดการซ้อมย่อยและซ้อมใหญ่
๖. จัดการแสดงจริง เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากที่สุด
๗. การสรุปและประเมินผล การแสดงเป็นขั้นตอนสุดท้าย

ประโยชน์และคุณค่าของ การแสดง

๑. ช่วยให้ผู้แสดงมีความกล้าแสดงออก
๒. รู้จักการวิเคราะห์ วิจารณ์การแสดงอย่างมีเหตุผล
๓. สามารถนำไปบูรณาการเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ได้
๔. เป็นการช่วยอนุรักษ์และสืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ
๕. ทำให้เกิดความสามัคคีร่วมแรงร่วมใจในการทำงาน
๖. เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการคิดประดิษฐ์ชุดการแสดง
๗. เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์
๘. ช่วยผ่อนคลายความเครียด ทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน

ภาคผนวก ค

- แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)
- แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning Logs)
- แนวคำถามการบันทึกผลหลังการสอนสำหรับครู
(Reflection Question)

นาฏศิลป์

การประเมินตนเอง (Self Reflection) และการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เป็นการประเมินตนเอง/บันทึกสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้จาก เนื้อหา บทเรียน หรือวิธีการดำเนินงานเกี่ยวกับกระบวนการที่ได้จากการเรียนรู้ของตน การประเมินตนเอง/บันทึกการเรียนรู้เป็นเครื่องมือที่สะท้อนการเรียนรู้ของผู้เรียนและการค้นพบปัญหาการเรียนรู้ รวมทั้งเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เรียนรู้กับประสบการณ์เดิม

แนวทางการใช้แบบประเมินตนเอง (Self Reflection Form)/แบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

ก่อนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ครูควรชี้แจงให้นักเรียนเข้าใจความหมายของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ ลักษณะของการบันทึกประโยชน์ ความยาวของการบันทึก การเรียนรู้ที่เขียนในแต่ละครั้ง เกณฑ์การเขียน การกำหนดเวลาส่งบันทึกการเรียนรู้ การยกตัวอย่างของการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนวางแผนการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ของตนเองได้ ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรให้เวลากับการทำแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน โดยทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการประเมิน/การบันทึกแบบสะท้อนคิด

การประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ในระยะเริ่มต้น ควรให้นักเรียนบันทึกการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่เรียน เพราะสามารถเขียนได้ง่ายกว่า จะทำให้ผู้เรียนมีกำลังใจในการบันทึกการเรียนรู้

การให้ผลสะท้อนกลับของครูต่อนักเรียนควรทำด้วยความเต็มใจ ครูอ่านบันทึกการเรียนรู้แล้วพูดหรือเขียนตอบกลับไปบนบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียนในทันที สิ่งที่ครูตอบกลับควรเป็นการแนะนำแนวทาง การให้ความคิดเห็น การให้กำลังใจ การชมเชย หรือตอบกลับปัญหาที่นักเรียนถาม รวมไปถึงการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนได้มีการคิดและตอบกลับมายังครูผู้สอน หากครูมีเวลาควรอ่านบันทึกการเรียนรู้และตอบกลับในชั้นเรียน และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ ข้อเสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์

การประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนแต่ละคน โดยการประเมินตนเอง/การบันทึกการเรียนรู้ เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา นักเรียนทำแบบประเมินตนเองหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้/หน่วยการเรียนรู้ย่อย และทำแบบบันทึกการเรียนรู้ในช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน/หลังจบแต่ละหน่วยการเรียนรู้ โดยประเมินตนเองตามประเด็นสำคัญที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้หรือหัวเรื่องของแต่ละวิชา และเพื่อให้ครูได้นำข้อมูลจากแบบประเมินตนเอง/แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักเรียน ไปพัฒนาการสอนของตนเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

แบบบันทึกการเรียนรู้

ชื่อ : _____ สกุล : _____ ชั้น _____ เลขที่ _____
หน่วยการเรียนรู้ที่ _____ เรื่อง _____

คำชี้แจง นักเรียนเลือกตอบคำถาม

๑. สิ่งใด ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนหน่วยการเรียนรู้นี้

.....

.....

.....

.....

๒. สิ่งใดที่ฉันน่าจะทำได้ดีกว่านี้

.....

.....

.....

.....

๓. คำถามที่ฉันอยากทราบคำตอบ

.....

.....

.....

.....

๔. สิ่งที่เป็นปัญหาของฉันคือ

.....

.....

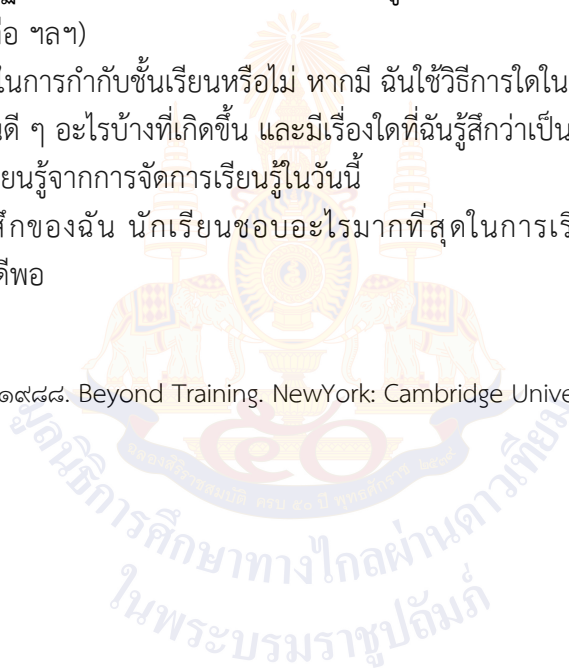
.....

.....

คำถามการบันทึกผลหลังสอนสำหรับครูปลายทาง

๑. การเข้าสู่บทเรียนช่วยให้นักเรียนของฉันกระตือรือร้น กับบทเรียนที่จะเรียนต่อไปหรือไม่ เพียงใดฉันมีบทบาทในการช่วยให้นักเรียนเห็นความเชื่อมโยงกับบทเรียนหรือไม่ อย่างไร
๒. วันนี้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมกับการเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด ในบทเรียนต่อไปฉันควรจะทำอย่างไร เพื่อสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมของนักเรียนให้เพิ่มขึ้น
๓. การจัดกิจกรรมในวันนี้ราบรื่นดีหรือไม่ ฉันพอใจกับการจัดกลุ่มของนักเรียนในระดับใด เพราะเหตุใด มีสิ่งใด/เทคนิคใดที่ควรปรับให้การจัดการราบรื่น/ดีขึ้นกว่าเดิม
๔. วันนี้ฉันดูแลนักเรียนทั่วถึงและเป็นไปตามความแตกต่างของนักเรียนในชั้นหรือไม่ อย่างไร
๕. ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่น่าสนใจหรือแตกต่างในระหว่างการเรียนรู้จากที่ผ่านมาหรือไม่ อย่างไร
๖. ในวันนี้ฉันมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนของฉันในรูปแบบใดบ้าง (เช่น ให้กำลังใจ กล่าวชมเชย ให้ความช่วยเหลือ ฯลฯ)
๗. วันนี้ฉันมีปัญหาในการกำกับชั้นเรียนหรือไม่ หากมี ฉันใช้วิธีการใดในการแก้ปัญหา
๘. ในช่วงนี้มีส่วนดี ๆ อะไรบ้างที่เกิดขึ้น และมีเรื่องใดที่ฉันรู้สึกว่าเป็นไปตามความคาดหวัง
๙. สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากการจัดการเรียนรู้ในวันนี้
๑๐. ตามความรู้สึกของฉัน นักเรียนชอบอะไรมากที่สุดในการเรียนวันนี้ และสิ่งใดที่นักเรียนยังตอบสนองไม่ดีพอ

(ปรับจาก Richards, J.C. ๑๙๘๘. Beyond Training. New York: Cambridge University Press. หน้า ๑๖๙-๑๗๐.)

ภาคผนวก ง

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

ตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร ตัวชี้วัดที่ ๑

ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. พุทธยาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	พุทธยาถ่ายทอดประเด็นสำคัญที่ได้รับตาม วัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ	พุทธยาถ่ายทอดประเด็นสำคัญจากสถานการณ์ หรือหัวข้อที่กำหนด โดยเรียบเรียงประเด็น เนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	พุทธยาถ่ายทอดประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งประเมิน ความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากสารที่ได้รับ
๒. พุทธยาถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	พุทธแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ	- พุทธแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเองจากสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	- พุทธแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง - ประเมินค่าของสารที่ได้รับ - มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานประกอบ
๓. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟังหรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนประเด็นสำคัญที่ได้รับตาม วัตถุประสงค์ของสารที่ได้รับ	เขียนถ่ายทอดประเด็นสำคัญจากสถานการณ์หรือหัวข้อที่กำหนด โดยเรียบเรียงประเด็นเนื้อหาอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ	เขียนถ่ายทอดประเด็นสำคัญ พร้อมทั้งประเมิน ความน่าเชื่อถือของข้อมูลจากสารที่ได้รับ

พฤติกรรมบงชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๔. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟง หรือ ดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง จากสารที่ได้รับ	- เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง จากสารที่ได้รับ - <u>มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย</u>	- เขียนแสดงความคิด ความรู้สึก ขอบคิด ทั้งเชิงบวกและลบ และทัศนะของตนเอง - <u>ประเมินค่าของสารที่ได้รับ</u> - <u>มีเหตุผลสนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยมีข้อเท็จจริงและหลักฐานจริงประกอบ</u>

ตัวชี้วัดที่ ๒ พุดเจรจาต่อรอง

พฤติกรรมบงชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. พุดเจรจาโนมนาวได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พุดเจรจาโนมนาว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูล ประกอบคำพุด ทาทาง และน้ำเสียง	พุดเจรจาโนมนาว ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเสนอมุมมอง และเหตุผล เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พุดเจรจาโนมนาว โดยมีหลักการ เหตุผล หลักฐานอ้างอิง ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ในการเสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟัง เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
๒. พุดเจรจาต่อรองได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พุดเจรจาต่อรอง ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูล ประกอบคำพุด ทาทาง และน้ำเสียง	พุดเจรจาต่อรอง ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเสนอมุมมอง และเหตุผล เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พุดเจรจาต่อรอง โดยมีหลักการ เหตุผล หลักฐานอ้างอิง ที่ผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ในการเสนอความคิดและสามารถตอบข้อซักถามของผู้ฟัง เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ตัวชี้วัดที่ ๓ เลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์	รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล	- รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล - วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงเป็นแนวคิด หรือความรู้ และข้อคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบที่นำไปใช้ได้	- รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และมีการตรวจสอบแหล่งที่มาของข้อมูล - วิเคราะห์และตีความข้อเท็จจริงเป็นแนวคิด หรือความรู้ และข้อคิดทั้งเชิงบวกและเชิงลบ - สามารถเชื่อมโยงแนวคิดของสารที่ได้รับกับมุมมอง แนวคิดหรือประสบการณ์ของตนเองได้
๒. ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล	ตรวจสอบ และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร อย่างมีเหตุผล สนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์และตรงตามวัตถุประสงค์	ตรวจสอบ และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร อย่างมีเหตุผล สนับสนุนที่ผ่านการวิเคราะห์และตรงตามวัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเองและส่วนรวม	ตรวจสอบ และประเมินความถูกต้องของข้อเท็จจริง ความน่าเชื่อถือ และความเป็นกลางของข้อมูล ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเองและส่วนรวม

ตัวชี้วัดที่ ๔ เลือกใช้วิธีการสื่อสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารในลักษณะต่างๆ ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา ตลอดจนการสื่อสารผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการสื่อสาร โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเอง	- เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่<u>หลากหลายโดยปราศจากอคติ</u> - <u>สามารถสรุปประเด็น ดีความ มีจุดมุ่งหมายในการสื่อสาร</u> - <u>มีการผลิตสื่อและการออกแบบการสื่อสาร เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม</u>	- เลือกใช้กลวิธีในการสื่อสารที่หลากหลายโดยปราศจากอคติ - มีการสรุปประเด็น ดีความ <u>วิเคราะห์ และประเมินค่า</u> ในขั้นตอนที่ซับซ้อนขึ้น - <u>เข้าใจกฎหมายเกี่ยวกับการสื่อสาร</u> - <u>มีชั้นเชิงในการสื่อสารที่มีการเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ โดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเองและสังคม</u>

สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญ และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน	<u>ระบอบประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์</u> จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้ <u>อย่างสมเหตุสมผล</u>	ระบอบประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ <u>ตั้งเกณฑ์</u> และจำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล <u>ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้</u> และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล
	จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน	<u>ระบอบประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์</u> จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล ตามเกณฑ์ที่กำหนด และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้ <u>อย่างสมเหตุสมผล</u>	ระบอบประกอบของสิ่งที่วิเคราะห์ <u>ตั้งเกณฑ์</u> และจำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญของข้อมูล <u>ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้</u> และเปรียบเทียบข้อมูลจากสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวันได้อย่างสมเหตุสมผล
๒. หาความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียด ระบุความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียดที่มากขึ้น อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหา <u>และมีรายละเอียดที่มากขึ้น</u> <u>เชื่อมโยงความสัมพันธ์</u> ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียด ระบุความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหาหรือรายละเอียดที่มากขึ้น อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล	หาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่มีเนื้อหา และมีรายละเอียดที่มากขึ้น <u>เชื่อมโยง</u> ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของสิ่งที่วิเคราะห์ การนำไปใช้อธิบายหรือทำความเข้าใจในสถานการณ์ในชีวิตจริง และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างสมเหตุสมผล
๓. สามารถระบุหลักการสำคัญ แนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุข้อเท็จจริง แนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง	<u>อธิบาย</u> แนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่เพิ่มขึ้น ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง	อธิบายแนวคิด หลักการสำคัญ หรือความรู้ที่ <u>เชื่อมโยงกัน</u> ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นจากสถานการณ์ในชีวิตจริง <u>และนำเสนอผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์</u>

ตัวชี้วัดที่ ๒ คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. คิดสังเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การวางแผน ออกแบบ คำนวณ กำหนดเป้าหมายในอนาคต เพื่อประกอบการตัดสินใจต่อตนเองและสังคม	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็ประโยชน์ในการผสมรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็ประโยชน์ในการผสมรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ <u>จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่</u> สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ <u>และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้</u> อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็ประโยชน์ในการผสมรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ <u>จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่</u> สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยแสดง <u>เห็นถึงลักษณะเอกลักษณ์ และคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งนั้น</u> เพื่อกำหนดเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง <u>และสังคม</u>
	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็ประโยชน์ในการผสมรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็ประโยชน์ในการผสมรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ <u>จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่</u> สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์ <u>และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้</u> อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ เพื่อกำหนดเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง	กำหนดวัตถุประสงค์และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสิ่งใหม่ที่ต้องการสร้าง เลือกข้อมูลที่เป็ประโยชน์ในการผสมรวมกันสร้างเป็นสิ่งใหม่ <u>จัดทำกรอบแนวคิดในการสร้างสิ่งใหม่</u> สร้างสิ่งใหม่ตามวัตถุประสงค์และตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ อธิบายและนำเสนอสิ่งใหม่ให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยแสดง <u>ให้เห็นถึงลักษณะเอกลักษณ์ และคุณสมบัติเฉพาะของสิ่งนั้น</u> เพื่อกำหนดเป้าหมายในการประกอบการตัดสินใจต่อตนเอง <u>และสังคม</u>

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๒. คิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการ คิดในทางบวก และสามารถประยุกต์สร้างสรรค์สิ่งใหม่ เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง que คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่ จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง que คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง que คิด และสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลาย มีการประเมินและคัดเลือกความคิดเพื่อนำไปสร้างสิ่งใหม่ ที่ใช้งานได้ผลดีกว่าเดิม ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง que คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่ จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง que คิด หรือสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลายในการสร้างสิ่งใหม่ ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเอง	กำหนดเป้าหมายในการคิดสร้างสรรค์ ประมวลทบทวนความรู้หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง que คิด และสามารถจินตนาการความคิดแปลกใหม่โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการขยายขอบเขตความคิดเดิม จนได้แนวคิดที่หลากหลาย มีการประเมินและคัดเลือกความคิดเพื่อนำไปสร้างสิ่งใหม่ ที่ใช้งานได้ผลดีกว่าเดิม ตลอดจนนำเสนอและอธิบายสิ่งใหม่ที่สร้างขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

สมรรถนะที่ 3 ความสามารถในการแก้ปัญหา ตัวชี้วัดที่ 1

ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. วิเคราะห์ปัญหา			
1.1 ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง	ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบที่สอดคล้องกับปัญหา จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย	ระบุปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบ <u>ทั้งทางตรงและทางอ้อม</u> ที่สอดคล้องกับปัญหา <u>จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือที่ตนเองสนใจ</u> ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย	ระบุปัญหา สาเหตุและ <u>ต้นตอ</u> ของปัญหา และผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สอดคล้องกับปัญหา จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ หรือที่ตนเองสนใจ ผ่านการพูด เขียน แผนภาพหรือแผนผัง วาดภาพ หรือเคลื่อนไหวร่างกาย
2. ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้เคียง			
3. ระบุสาเหตุของ ปัญหา			
4. จัดระบบข้อมูล	ระบุเกณฑ์และจำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับความสำคัญของปัญหา	ระบุเกณฑ์และจำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับ ความสำคัญของสาเหตุของปัญหา <u>และเชื่อมโยง</u> <u>ความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหา และผลกระทบ</u> โดยมีข้อมูลสนับสนุน	<u>แตกปัญหาที่มีความซับซ้อนให้เป็นปัญหาย่อยที่มีความซับซ้อนน้อยลง</u> ระบุเกณฑ์จำแนกสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้น โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด พร้อมจัดลำดับ ความสำคัญของสาเหตุของปัญหา และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของ ปัญหาและผลกระทบ โดยมีข้อมูลสนับสนุน
1. การจำแนก			
2. การจัด ลำดับ			
3. เชื่อมโยง			

พฤติกรรมบงชี้	ม.1	ม.2	ม.3
5. การตั้งสมมติฐาน	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการ แก้ปัญหานั้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะสมกับ ปัญหาและความยากง่ายของวิธีการแก้ ปัญหา	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย และเป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลที่จะเกิด ขึ้น จากวิธีการแก้ปัญหานั้นและตัดสินใจเลือก วิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาความเหมาะ สมกับปัญหาและความยากง่ายของวิธีการ แก้ปัญหา พร้อมบอกข้อดีและข้อจำกัดของ วิธีการแก้ปัญหานั้นที่เลือก	เสนอแนวทางในการแก้ปัญหาที่หลากหลาย และเป็นไปได้ ระบุแนวโน้มของผลกระทบ เชิง บวกและเชิงลบที่จะเกิดขึ้นจากวิธีการแก้ ปัญหานั้นรวมทั้งคาดการณ์อุปสรรคที่จะ เกิดขึ้นและตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหา โดยพิจารณาความเหมาะสมกับปัญหาและ ความยากง่ายของวิธีการแก้ปัญหา พร้อม บอกข้อดี และข้อจำกัดของวิธีการแก้ปัญหานั้นที่เลือก
6. การกำหนดทางเลือก			
7. การตัดสินใจเลือกวิธีการ			

2. การวางแผนในการแก้ปัญหา

	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงาน <u>และกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน</u>	ออกแบบและวางแผนวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลประกอบ ระบุขั้นตอนของแผนงาน กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน มี <u>แนวทางการจัดการความเสี่ยงเมื่อการดำเนินงานไม่ปฏิบัติตามแผนงานที่กำหนดไว้</u>
--	--	--	---

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
3. การดำเนินการแก้ปัญหา			
3.1 การปฏิบัติตามแผน	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ขอจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ขอจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน <u>พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการลดหรือแก้ไขข้อบกพร่อง</u>	ดำเนินงานตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ บันทึกผลการปฏิบัติงาน รวบรวมจุดเด่น ขอจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้นเพื่อระบุข้อดีและข้อบกพร่องของแผนการดำเนินงาน <u>พร้อมทั้งดำเนินการลดหรือแก้ไขข้อบกพร่อง</u>
3.2 การตรวจสอบทบทวนแผน			
3.3 การบันทึกผลการปฏิบัติ			

4. สรุปผลและรายงาน			
	นำเสนอผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการ ดำเนินงาน และขอคนพบที่มีหลักฐานสนับสนุน	นำเสนอผลการดำเนินงานที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของการ ดำเนินงาน ขอคนพบที่มีหลักฐานสนับสนุน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับ <u>สถานการณ์อื่น</u>	<u>นำเสนอและเขียนรายงานผลการดำเนินงานตามรูปแบบที่กำหนด</u> โดยให้สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ ข้อดีและข้อบกพร่องของ การดำเนินงาน ขอคนพบที่มีหลักฐาน สนับสนุนสามารถนำไป ประยุกต์ใช้กับสถานการณ์อื่น

ตัวชี้วัดที่ 2 ผลลัพธ์ที่เกิดจากการแก้ปัญหา

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.1	ม.2	ม.3
1. คุณภาพของผลงาน/การแก้ปัญหา			
	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลตรงตาม วัตถุประสงค์และแผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบ ไว้ หรือระบุปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผล งาน/ การแก้ปัญหาไม่มีประสิทธิผล	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผลตรง ตามวัตถุประสงค์และแผนการแก้ปัญหาที่ ได้ออกแบบไว้ หรือระบุปัญหาและ อุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ปัญหาไม่มี ประสิทธิผล <u>พร้อมเสนอแนวทางในการ เพิ่มประสิทธิผล</u>	ผลงาน/การแก้ปัญหามีประสิทธิผล <u>และ</u> <u>ประสิทธิภาพ</u> ตรงตามวัตถุประสงค์และตาม แผนการแก้ปัญหาที่ได้ออกแบบไว้หรือระบุ ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้ผลงาน/การแก้ ปัญหาไม่มีประสิทธิผล <u>และประสิทธิภาพ</u> พร้อมเสนอแนวทางในการเพิ่มประสิทธิผล <u>และประสิทธิภาพ</u>
2. นำไปประยุกต์ใช้			
	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ในการ แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่กำหนดให้	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ ในการ <u>ป้องกันหรือ</u> แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่ <u>มีบริบทใกล้เคียง</u>	นำผลงาน/การแก้ปัญหาไปประยุกต์ใช้ ในการป้องกัน <u>และ</u> แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่มี บริบทใกล้เคียง

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต ตัวชี้วัดที่ ๑

นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายไปใช้ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงการที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	<u>นำความรู้ ทักษะมาสร้างชิ้นงาน/ผลงานโดยระบุวิธีการทำงาน</u> เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบัน ได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบตอสังคมและสิ่งแวดล้อม	<u>นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่</u> <u>หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงการที่</u> <u>เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน</u> ไปใช้ในการแก้ปัญหาและดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบตอสังคมและสิ่งแวดล้อม	<u>นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่</u> <u>หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงการ/นวัตกรรมที่</u> <u>เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน มีประสิทธิภาพ</u> ไปใช้ในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตประจำวันและสถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงผลกระทบตอสังคมและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดที่ ๒ เรียนรูด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	ใช้วิธีการที่เหมาะสมในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่น่าจะเป็นข่าวลวง (fake news)	ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้ <u>จับประเด็นสำคัญทั้งเชิงบวกและลบ</u> รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่น่าจะเป็นข่าวลวง (fake news)	ใช้วิธีการที่หลากหลายในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ได้ตามจุดประสงค์จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ โดยประเมินความน่าเชื่อถือ <u>จับประเด็นสำคัญทั้งเชิงบวกและลบ และนำเสนอองค์ความรู้</u> รวมทั้งประเมินความถูกต้องและกลั่นกรองข้อมูลที่น่าจะเป็นข่าวลวง (fake
๒. สามารถเชื่อมโยงความรู้	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการสังเคราะห์กับบทเรียน	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และเชื่อมโยงสิ่งที่ได้จากการสังเคราะห์กับเรื่องที่ต้องการศึกษาได้	news)สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และสามารถ <u>นำเสนอประเด็นที่เป็นแกนสาระสำคัญครบถ้วน และเปรียบเทียบกับข้อมูลอื่น ๆ</u> หลักการทฤษฎีได้อย่างสอดคล้องน่าเชื่อถือ
๓. มีวิธีการในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ตามความ สนใจอย่างต่อเนื่อง	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ และสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจ	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เพื่อสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจและประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ และนำไปประยุกต์ใช้

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่รวมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. ทำงานร่วมกับผู้อื่น อย่างสร้างสรรค์ สามารถ แสดงความคิดเห็นของตน ยอมรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ มี การวางแผนการทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ เขาใจยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น - ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบ และสร้างสรรค์ <u>แสดงความคิดเห็นอย่างสมเหตุสมผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น</u> - <u>ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบโดยพยายามพัฒนางานให้สำเร็จด้วยดี</u> โดยใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	- ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบและสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีหลักการและเหตุผล <u>โดยมีข้อมูลที่นาเชื่อถือประกอบการสนับสนุน</u> รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นโดยสนับสนุนหรือคัดค้านด้วยวาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น - <u>ทำงานของกลุ่มที่ตนรับผิดชอบโดยพยายามพัฒนางานและใช้ความสามารถของตนเองช่วยเหลือทีมด้วยความเข้าใจ และยอมรับความสามารถของสมาชิกทีมที่แตกต่างกัน ให้สำเร็จด้วยดี โดยใช้</u> ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า
๒. ปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา หน้าที่ ความรับผิดชอบ	- รับผิดชอบและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ระเบียบ กฎ กติกา และแนวปฏิบัติ ตามวิถึวัฒนธรรมของชุมชน และท้องถิ่น ด้วยความเข้าใจ - เคารพตอสถาบันหลักของชาติ	- รับผิดชอบและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ เคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกา <u>ข้อตกลง กฎหมาย และแนวปฏิบัติตามวิถึวัฒนธรรมของชุมชน และท้องถิ่น ด้วยความเข้าใจในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข</u> - เคารพตอสถาบันหลักของชาติ	- รับผิดชอบและปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ เคารพและปฏิบัติตามกฎ กติกา <u>ข้อตกลง กฎหมาย และแนวปฏิบัติตามวิถึวัฒนธรรมที่มีความหลากหลาย</u> ด้วยความเข้าใจในฐานะพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข - เคารพตอสถาบันหลักของชาติ

พฤติกรรมบงชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๓. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	- รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและ ผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่นทางร่างกายและวาจา - ยอมรับกับผู้อื่นที่แตกต่างทางร่างกายทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัย	- รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกาย วาจาและ <u>ความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying)</u> - <u>ไหวเกียรติและช่วยเหลือผู้อื่น ไม่อคติ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy)</u>	- รู้จักปกป้องสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น - ไม่กลั่นแกล้งผู้อื่น ทางร่างกาย วาจาและ <u>ความสัมพันธ์ทางสังคม (Social bullying)</u> และ <u>ความสัมพันธ์ในโลกไซเบอร์ (Cyber bullying)</u> - <u>ไหวเกียรติผู้อื่น ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่เลือกปฏิบัติ</u> - <u>ไหวเกียรติและช่วยเหลือผู้อื่น โดยไม่เลือกปฏิบัติ</u>
๔. เห็นคุณค่าของการมีชีวิต	- บอกคุณลักษณะทางบวกของตน - รับรู้และจัดการอารมณ์ ความรู้สึก และละเว้นการกระทำที่ไม่ควรทำ	- <u>ตัดสินใจ วางแผน บอกเป้าหมายและแนวทางในการไปสู่เป้าหมายในชีวิต</u> - <u>รับ รู และ จัด ก า ร อ า ร ม ณ์ แล ละ ความเครียด</u> - <u>แสดงออกถึงความเชื่อทางบวกในความสามารถของตนเองที่จะประสบ ความสำเร็จ</u>	- <u>ตัดสินใจ วางแผน บอกเป้าหมายและแนวทางในการไปสู่เป้าหมายในชีวิต</u> - <u>กำกับตนเองให้ลงมือทำตามแผน เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนด</u> - <u>รับรู้ จัดการอารมณ์และความเครียด</u> - <u>แสดงพฤติกรรมตามความเชื่อและจุดยืนของตนเอง</u>
๕. เขาใจ ยอมรับ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ความเสมอภาคทางเพศ	เขาใจความแตกต่างของบุคคลทั้งทางกายทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัย	<u>ทำกิจกรรมร่วมกับผู้ที่แตกต่างทางกายทางความคิด เพศ และวัยได้</u>	<u>ยอมรับผู้ร่วมกิจกรรมที่แตกต่างทางกาย ทางความคิด เพศ และวัยอย่างจริงใจ</u>

พฤติกรรมบงชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๖. ใช้ภาษา กิริยา ทาทาง เหมาะสมกับบุคคล และ โอกาสตามมารยาทสังคม	- ใช้ภาษา กิริยา มารยาทและแต่งกาย เหมาะสมตามโอกาส	- ใช้ภาษา กิริยา มารยาทและแต่งกาย เหมาะสมใน <u>ทุกสถานที่และโอกาส ต่างๆ</u> - <u>พูดกับบุคคลทั่วไปด้วยความเป็นมิตร</u>	- ใช้ภาษา กิริยา มารยาทและแต่งกายเหมาะ สมใน <u>ทุกสถานที่และโอกาสต่างๆ</u> - <u>พูดอย่างมีเหตุผล ไม่ส่อเสียดให้เกิดความ เคืองดรอทนตนเองและผู้อื่น</u>
๗. ปฏิบัติงาน ในส่วนรวม อย่างมีความสุข	รวมปฏิบัติงานของตนเองและของกลุ่ม ในฐานะผู้นำ หรือในฐานะสมาชิกที่ดี ของกลุ่ม โดยคำนึงถึงผลกระทบตอ ตนเองและผู้อื่น	รวมปฏิบัติงานของตนเองและของกลุ่ม ด้วยความเต็มใจ ในฐานะผู้นำ หรือใน ฐานะสมาชิกที่ดีของกลุ่ม โดยคำนึงถึง ผลกระทบตอตนเอง ผู้อื่น <u>สังคม และสิ่ง แวดล้อม</u>	<u>มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงานร่วมกับ ผู้อื่น ชื่นชม และเห็นความทุ่มเท พยายาม ในการ ทำงานของสมาชิกของกลุ่ม โดยใช้วิธีการที่ เหมาะสมกับบุคคลและ สถานการณ์ เพื่อ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบ ตอตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดลอม</u>

ตัวชี้วัดที่ ๔ จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

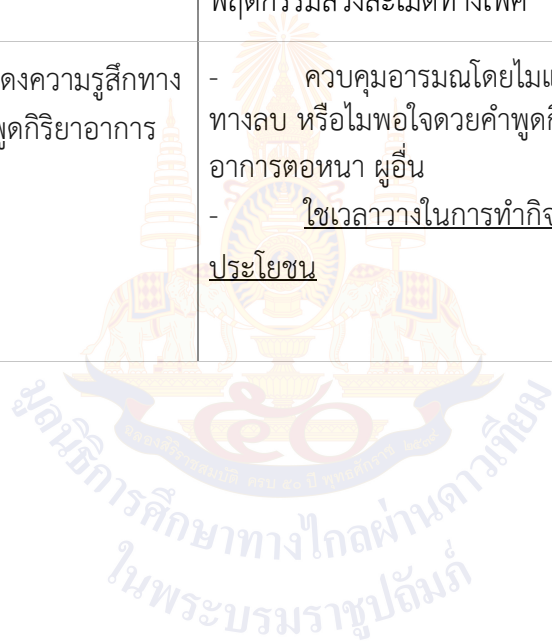
พฤติกรรมบงชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. วิเคราะห์ สถานการณ์ ปัญหาและมีการจัดการได้ เหมาะสม	- เข้าใจปัญหา แกปญหาและความขัด แย้งที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับความแตกต่างของ บุคคล - ใช้วิธีการแกปญหาและลดความขัด แย้งที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	- <u>เผชิญปัญหาและยอมรับผลของปัญหา ที่เกิดจากการตัดสินใจของตนเอง</u> - แกปญหาและความขัดแย้งที่เกี่ยวข้อง กับสถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับ ความแตกต่างของบุคคล - ใช้วิธีการแกปญหาและลดความขัด แย้งที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย	- <u>เผชิญปัญหาและยอมรับผลของปัญหาที่ เกิดจากการตัดสินใจของตนเองและผู้อื่นที่ ส่งผลกระทบตอตนเองและส่วนรวม</u> - แกปญหาและความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับ สถานการณ์ชีวิต ด้วยการยอมรับความแตก ต่างของบุคคล - ใช้วิธีการแกปญหาและลดความขัดแย้งที่ <u>หลากหลาย</u> ที่ทำให้บรรลุเป้าหมาย

ตัวชี้วัดที่ ๕ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. ติดตามข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบันของ สังคมโลก	ติดตาม สืบข่าวสาร และเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทาง ดานการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้ง <u>เฝ้าและแสดงความคิดจาก สถานการณ์ที่เกิดขึ้น</u>	ติดตาม สืบข่าวสาร และเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทาง ดานการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้ง <u>อธิบายผลกระทบจาก สถานการณ์ที่เกิดขึ้น</u>	ติดตาม สืบข่าวสาร และเหตุการณ์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงทาง ดานการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม จากแหล่งเรียนรู้ที่น่าเชื่อถือ พร้อมทั้ง <u>วิเคราะห์ผลกระทบจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น</u>
พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๒. ปรับตัวต่อการ เปลี่ยนแปลงทางสังคม สภาพแวดล้อม	<u>หาแนวทางรับมือกับปัญหาจาก สถานการณ์ ทางสังคมและเข้าร่วม กิจกรรม</u> ที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดย คำนึงถึงความเท่าเทียมและпенธรรม ด้วย สันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย	<u>เลือกใช้วิธีการแก้ไขปัญหาเหมาะสมกับ สถานการณ์ทางสังคมและเสนอกิจกรรม</u> ที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยคำนึง ถึงความเท่าเทียมและпенธรรม ด้วย สันติวิธีและวิถีประชาธิปไตย	เลือกใช้วิธีการแก้ไขปัญหาเหมาะสมกับ สถานการณ์ทางสังคม พร้อมทั้ง <u>สร้างสรรค์ กิจกรรมและเชิญชวนผู้อื่นให้เข้าร่วมกิจกรรม</u> ที่มุ่งสร้างความเปลี่ยนแปลง โดยคำนึงถึง ความเท่าเทียมและпенธรรม ด้วยสันติวิธี และวิถีประชาธิปไตย

ตัวชี้วัดที่ ๖ หลีกเลียงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. รู้จักป้องกัน หลีกเลียงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ การลงละเมิดทางเพศ อุบัติเหตุ สารเสพติด และความรุนแรง	- หลีกเลียงบุคคล สถานการณ์ สถานที่ สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับ สาร เสพติด การติดเกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมลงละเมิดทางเพศ	- หลีกเลียงและป้องกันตนเองจาก บุคคล สถานการณ์ สถานที่ สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสาร เสพติด การติด เกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมลงละเมิดทางเพศ	- หลีกเลียงและป้องกันตนเองและผู้อื่นจาก บุคคล สถานการณ์ สถานที่ สภาพแวดล้อมที่นำไปสู่การเกี่ยวข้องกับสารเสพติด การติดเกม การพนัน ความรุนแรง อุบัติเหตุ และพฤติกรรมลงละเมิดทางเพศ
๒. จัดการกับอารมณ์และความเครียดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบ หรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการ ต่อหน้า ผู้อื่น	- ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบ หรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้า ผู้อื่น - <u>ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์</u>	- ควบคุมอารมณ์โดยไม่แสดงความรู้สึกทางลบ หรือไม่พอใจด้วยคำพูดกิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่น - ใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ - <u>ใช้วิธีการที่หลากหลายในการส่งเสริมสุขภาพจิตของตน</u>

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ตัวชี้วัดที่ ๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูลจากสื่อออนไลน์ <u>ด้วยตนเอง</u>	- เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ที่หลากหลายในการสืบค้นข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ - <u>เปรียบเทียบข้อมูลและข้อเท็จจริงที่เก็บรวบรวมจากแหล่งเรียนรู้ออนไลน์</u>	- เลือกและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการสืบค้นข้อมูล - <u>วิเคราะห์ จำแนกข้อมูล ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลสารสนเทศก่อนนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์หรือนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้</u>
๒. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูล ขาวสารกับผู้อื่นโดยคำนึงถึงประโยชน์ที่มีตนเอง	- เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูล ขาวสาร ผ่านช่องทางที่หลากหลาย - <u>ไม่แบ่งปันข้อมูลที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่น</u>	- เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับส่งข้อมูล ขาวสารผ่านช่องทางที่หลากหลาย - <u>แบ่งปันข้อมูลโดยคิดวิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริง และคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นต่อสังคม</u>
๓. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากรในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่มีประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนเวลา ทรัพยากร ในการทำงาน การแก้ปัญหาและ <u>นำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบตอสสิ่งแวดล้อม</u>	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอนเวลา ทรัพยากร ในการทำงาน การแก้ปัญหาและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยมีความหลากหลายแปลกใหม่ น่าสนใจ ไม่ลอกเลียนแบบไม่ทำให้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบตอสสิ่งแวดล้อมและสามารถแนะนำผู้อื่นได้
๔. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม			

ตัวชี้วัดที่ ๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๑. การกำหนดปัญหาหรือความต้องการ	กำหนดปัญหาหรือความต้องการในชีวิตประจำวัน	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ <u>ค้นหาสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น</u>	กำหนดปัญหาหรือความต้องการ วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น
๒. การรวบรวมข้อมูล	รวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ <u>สาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น</u>	- รวบรวมและจัดอันดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น - <u>รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุต่างๆ และผลกระทบที่เกิดขึ้น</u>
๓. เลือกวิธีการ	เลือกวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	เลือกวิธีการแก้ปัญหา <u>เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของวิธีการ</u> ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุของปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้น	เลือกวิธีการแก้ปัญหา <u>เปรียบเทียบข้อดีข้อเสียความสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ ความประหยัด และการนำไปใช้จริงของแต่ละวิธี</u> ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสาเหตุและผลกระทบที่เกิดขึ้น
๔. การออกแบบและปฏิบัติการ	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน หรือสนองความต้องการ ออกแบบและสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการ ให้เป็นขั้นตอนเกี่ยวกับ <u>วิธีการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนหรือสนองความต้องการ ลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน ออกแบบและสร้างผลงานอย่างมีประสิทธิภาพ</u>	วางแผนและถ่ายทอดความคิดหรือจัดลำดับความคิดหรือจินตนาการ ให้เป็นขั้นตอนและ <u>เป็นระบบเกี่ยวกับวิธีการแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนหรือสนองความต้องการ ลงมือปฏิบัติงานอย่างเป็นขั้นตอน และสร้างผลงานตามแนวทางที่ได้คิดและวางแผน</u>

พฤติกรรมบ่งชี้	ม.๑	ม.๒	ม.๓
๕. ทดสอบ	ทดสอบผลงานตามวิธีการที่กำหนด	<u>ออกแบบวิธีการทดสอบผลงานและทดสอบผลงานเองตามวิธีการที่ออกแบบ</u>	<u>ออกแบบวิธีการทดสอบผลงานและทดสอบผลงานอย่างเป็นระบบ ระบุข้อแก้ไข ปัญหา อุปสรรคที่เกิดขึ้นกับผลงาน</u>
๖. ปรับปรุงแก้ไขงาน	นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข ให้สอดคล้องกับปัญหาหรือความต้องการ	นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผลงานให้สามารถแก้ไข <u>ปัญหาหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น</u>	- นำผลจากการทดสอบผลงาน มาปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาผลงาน ที่สามารถแก้ไข ปัญหาหรือลดผลกระทบที่เกิดขึ้น - <u>เกิดความคิดใหม่ในการพัฒนาผลงาน</u>
๗. การประเมินผล	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน โดยใช้เครื่องมือที่กำหนดให้	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน <u>โดยเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับวิธีการประเมิน</u>	ประเมินวิธีการและประสิทธิภาพของผลงาน <u>โดยออกแบบและสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมกับวิธีการประเมิน</u>

คณะกรรมการปรับปรุงคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๒
เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ที่ปรึกษามูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

พลเอก ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ	ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์นราพร จันทรโอชา	รองประธานกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ พูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	คณะกรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษาสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ว่าที่ร้อยตรี ธนุ วงษ์จินดา	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นายภูริวัตร คำอำย์กาวิ	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
นางสาวจรรยาตรี แจบไธสง	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกรรมการอำนวยการ

รองศาสตราจารย์นราพร จันทรโอชา	ประธานคณะกรรมการ
รองประธานกรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	ในพระบรมราชูปถัมภ์
รองศาสตราจารย์เฉลียวศรี พิบูลชล	รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	ในพระบรมราชูปถัมภ์
นางเกศทิพย์ ศุภวานิช	รองประธานคณะกรรมการ
กรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายอนุสรณ์ พูเจริญ	คณะกรรมการ
ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	ในพระบรมราชูปถัมภ์
นายภูริวัตร คำอำย์กาวิ	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสาวจรรยาตรี แจบไธสง	คณะกรรมการ
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
นางสาวสุพัตรา ผาติวิสันต์	คณะกรรมการ
รองผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)	
นางสาวกุลศลิน มุสิกกุล	คณะกรรมการ

ผู้ช่วยผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

นายสมเกียรติ เพ็ญทอง

คณะกรรมการ

ผู้อำนวยการ สาขาคณิตศาสตร์ประถมศึกษา สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

นางสาวจิระพร สังขเวทย์

คณะกรรมการ

ผู้อำนวยการ สาขาเทคโนโลยี สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

นางราตรี ศรีไพรวรรณ

คณะกรรมการ

ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายธีระพล ช่างวา

คณะกรรมการ

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารวิชาการ ฝ่ายมัธยมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางสาวศิริรัตน์ มูลไชยศรี

คณะกรรมการ

นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษ

คณะกรรมการ

นักทรัพยากรบุคคล กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางวิภา ตันจุลพงษ์

คณะกรรมการและเลขานุการ

รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางสาวณัฐพร เพื่อดจันติก

คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางสาวนิสาชล แสงฟ้า

คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายพันธ์พัทธ์ ชัยดั่ง

คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

นางสาวสรिता แก้วหาวงค์

คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

นักวิชาการศึกษา กลุ่มวิชาการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะทำงานตรวจและแก้ไขคู่มือครู - แผนการจัดการเรียนรู้

นายณัฐวุฒิ ขาวสมุทร

ครูชำนาญการ โรงเรียนหัวหิน สพม.ประจวบคีรีขันธ์

นางโชติกา สมพงษ์

ครูชำนาญการ โรงเรียนหัวหิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

ช่วยปฏิบัติหน้าที่สอนในโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

นายจักรพันธ์ สุวรรณเกิด

ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน